

04.10.2021

Kokousaika 04.10.2021 16:00 - 17:28

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	apulaispormestari
Gebhard, Elisa (etänä)	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas (etänä)	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vierunen, Maarit	
Yanar, Ozan (etänä)	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami (etänä)	kansliapäällikkö
Hyvärinen, Silja (etänä)	va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

04.10.2021

	Enroos, Asta (etänä)	henkilöstöpolitiikan johtaja
	Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja
	Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies esteellinen § 730
	Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
	Summanen, Juha (etänä)	hallintojohtaja
	Peltonen, Antti (etänä)	hallintopäällikkö
	Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija
	Menna, Lauri (etänä)	johtava asiantuntija
	Nirkko, Saara	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 709-731 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 709 §, 715 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 710-711 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 712-714 §, 716-731 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 709-731 §

04.10.2021

§	Asia	
709	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
710	Asia/2	V 13.10.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
711	Asia/3	V 13.10.2021, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta
712	Asia/4	V 13.10.2021, Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan ottaminen
713	Asia/5	V 13.10.2021, Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan (nro 12617) muuttaminen Uudenmaan ELY-keskuksen tekemän oikaisukehotuksen johdosta
714	Asia/6	V 13.10.2021, Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen
715	Asia/7	V 6.10.2021, Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025
716	Asia/8	V 13.10.2021, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite kulttuurilaitosrahaston perustamisesta Helsingille
717	Asia/9	V 13.10.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite perhepäivähoitajien työolosuhteiden parantamisesta
718	Asia/10	V 13.10.2021, Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite kierrätyspiste Tapanilaan
719	Asia/11	V 13.10.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite lyhennetyt työajan koelusta
720	Asia/12	V 13.10.2021, Valtuutettu Petra Malinin aloite iltapäivätoiminnan tarjoamisesta erityistä tukea tarvitsevien lasten kotiin
721	Asia/13	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
722	Asia/14	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
723	Asia/15	Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi
724	Asia/16	Valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponsi viherkertoimen nykytilan kartoittamisesta kantakaupungissa

04.10.2021

725	Asia/17	Valtuutettu Seija Muurisen toivomusponsi kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen huomioimisesta toimitilastrategian toimeenpanossa
726	Asia/18	Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi korttelipihapilotin toteuttamisesta
727	Asia/19	Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponsi kaupungin terveystalvelujen riittävydestä Meri-Rastilassa
728	Asia/20	Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite alentuneen toimintakyvyn diabeetikkojen sokerimittauslaitteista
729	Asia/21	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi terapiaa tarvitsevien auttamisesta Kelan tukeman terapeutin etsimisessä
730	Asia/22	Kiinteistö Oy Auroranlinnan vuokrausehtojen muuttaminen
731	Asia/23	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

04.10.2021

Asia/1

§ 709

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Jussi Halla-ahon sekä varatarkastajiksi Maarit Vierusen ja Minja Koskelan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.10.2021

Asia/2

§ 710

V 13.10.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2021-010524 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Orvokki Jokisen luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Paula Malleus-Lemettisen käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Orvokki Jokisen (Vas.) käräjäoikeuden lautamieheksi vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Orvokki Jokisen käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimi todetaan

04.10.2021

Asia/2

päätyneeksi, sillä Jokinen ei täytä käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaisia kelpoisuusvaatimuksia ikänsä vuoksi.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltavin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

§ 711

V 13.10.2021, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojohtajaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

HEL 2021-009610 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto:

- myöntää Outi Alanko-Kahiluodolle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojohtajaoston jäsenyydestä ja varapuheenjohtajuudesta
- valitsee Tuula Yrjö-Koskisen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojohtajaostoon

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 30.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Outi Alanko-Kahiluodon (Vihr.) 2.8.2021 § 243 jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojohtajaostoon vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Outi Alanko Kahiluoto on 31.8.2021 pyytänyt eroa luottamustoimesta ajankäytöllisistä syistä

04.10.2021

Asia/3

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 30.8.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

04.10.2021

Asia/4

§ 712

V 13.10.2021, Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan ottaminen

HEL 2021-006044 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa diplomi-insinööri Ville Lehmuskosken kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi 12 545,42 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 vuorokauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nina Gros, henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 37965
nina.gros(a)hel.fi
Minna Kemppainen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33248
minna.kemppainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijalista
- 2 Hakijayhteenvedo
- 3 Hakemukset
- 4 Sähköpostilla tullut hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

04.10.2021

Asia/4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virka

Kaupunginhallitus on 3.5.2021, 337 §, merkinnyt tiedoksi edellisen viranhaltijan eroilmoituksen kaupunkiympäristön toimialajohtajan virasta 1.10.2021 lukien ja kehottanut kaupunginkansliaa käynnistämään viran täyttämiseksi julkisen hakumenettelyn. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää sellaisen viran haettavaksi julistamisesta, johon kaupunginvaltuusto ottaa viranhaltijan.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 15 kohdan mukaan toimialajohtajan virkaan ottamisesta päättää kaupunginvaltuusto, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty. Kaupunkiympäristölautakunta on antanut asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle.

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virka oli julkisesti haettavana 27.5.–14.6.2021. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa, TE-palveluiden sivuilla, Monsterissa, Duunitorilla, Oikotielä (HS-nosto ajalla 31.5.–6.6.2021), Kuntalehti.fi-sivuilla ja Helsingin kaupungin LinkedIn-työpaikoissa 27.5.–14.6.2021. Virka mainittiin Helsingin Facebook- ja Instagram -tileillä sekä Helsingin kaupungin LinkedIn-tilillä. Rekrytointia mainostettiin Tekniikka & Talous -lehdessä 28.5., jonka kautta oli hankittu Tekniikka & Talous Nosto ajalle 31.5.–6.6.2021. Lisäksi hakuilmoituksen lyhennelmä julkaistiin sunnuntaina 30.5.2021 Hufvudstadsbladetissa ja Helsingin Sanomissa. Lisäksi ilmoitus näkyi Helsingin Sanomien Mobiiliparaatistauksessa 31.5.–6.6.2021.

Julkisen ilmoittelun ohella hakuvaiheessa käytettiin konsulttiyhtiö Boyden Oy:n suorahakupalvelua.

Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 1 ja 2 momentin mukaan kaupunkiympäristön toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kaupunkiympäristön toimialajohtaja, joka toimii kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialajohtaja toimii ympäristö- ja lupa- jaoston esittelijänä muissa kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa asioissa. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien, toimialan hallintojohtajan sekä pelastuskomentajan esihenkilö. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan toimialajohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävässä menestyäkseen hakijalla on vahvaa aiempaa kokemusta ja näyttöä suuren organisaation strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta. Henkilöstön johtajana hän kirkastaa toiminnan tavoitteet ja kykenee luomaan innostunutta ja sitouttavaa työkuluttuuria. Hän pystyy luovimaan linjakkaasti erilaisten intressien keskellä ja hänen johtamisellaan on vahva eettinen perusta. Hän on taitava sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen rakentaja, jolla on kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä ja joka näkee tiiviin työskentelyn poliittisen johdon kanssa innostavana. Myös julkiset esiintymiset ovat hänelle luontevia. Lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävässä onnistumisessa hakijaa auttaa kokemus monialaisuutta vaativasta kaupunkikehittämisestä sekä muista kaupunkiympäristöön linkittyvistä tehtävistä. On eduksi, että hän näkee ja ymmärtää kaupungin kasvun syyt ja seuraukset sekä sen globaalit trendit. Laajenevassa kansainvälisessä yhteistyössä hakija tarvitsee sujuvaa englannin kielen taitoa.

Virkaa täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:n 2 momentissa säädetyt yleiset virkanimitysperusteet, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskuunto.

Hakijat ja rekrytointiprosessi

Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa 30 henkilöä, joista kolme on sittemmin perunut hakemuksensa. Hakijaluettelo on esityslistan liitteenä 1. Hakijoiden esittämät ansiot, koulutus, kielitaito ja työkokemus ilmenevät hakemuksista. Hakemuksista laadittu yhteenveto on esityslistan liitteenä 2.

Ensimmäinen haastattelukierros toteutettiin videohaastatteluna 17.–21.6.2021. Videohaastatteluun kutsuttiin 14 hakijaa, joilla arvioitiin olevan täytettävänä olevan viran kannalta riittävää kokemusta suuren organisaation strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta sekä sopivaa kokemusta kaupunkiympäristöön linkittyvistä tehtävistä. Hakijoiden videohaastatteluista arvioivat *****

Videohaastattelun pohjalta haastatteluun kutsuttiin viisi hakijaa: ***** joilla arvioitiin olevan edellä mainittujen kriteerien lisäksi hakemuksen ja videovastausten kautta esiintuotuja edellytyksiä linjakkaaseen johtamistyöhön sekä käytännön esimerkkien kautta esiin tuotua näyttöä onnistuneesta johtamisesta. Jatkoon valittujen henkilöiden näkemykset olivat analyttisiä, monipuolisia ja kuvastivat johtamisajattelua ja johtamisen tasoa, jollaista Helsingin kaupunki johtamisen kulmakiviensä kautta johdoltaan edellyttää. Kaikki haastatteluun kutsutut täyttivät viran kelpoisuusvaatimukset. Hakijoita haastattelivat 11. ja 16.8.2021 *****

Ville Lehmuskoski on suorittanut diplomi-insinöörin tutkinnon Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 1998. Lisäksi hän on suorittanut EMBA-tutkinnon Aalto-yliopistossa (Aalto Executive Education) vuonna 2015. Täydennyskoulutuksena hän on suorittanut muun muassa Helsingin kaupungin järjestämän Tulevaisuuden johtaja -koulutuksen vuonna 2006. Vuodesta 2014 alkaen hän on toiminut Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL:n) toimitusjohtajana vastaten raitio- ja metroliikenteen operoinnista sekä Helsingin joukkoliikenneinfran hallinnasta ja kehittämisestä. Tätä aiemmin hän on työskennellyt Helsingin kaupungilla liikennesuunnittelupäällikkönä, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä joukkoliikennesuunnitteluosaston johtajana sekä HKL:n suunnitteluyksikön johtajana. Aiempaa työkokemusta hänellä on osastopäällikön ja suunnittelijan tehtävistä konsultointiyrityksessä.

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että Lehmuskoskella on vankkaa ja monipuolista johtamiskokemusta yli 20 vuoden ajalta. Hän on johtanut noin 1200 hengen HKL:ää vuodesta 2014 alkaen ja tuona aikana hänen johdolla on toteutettu monia merkittäviä muutoksia koskien organisaatorakennetta, johtamisjärjestelmää ja kustannustehokkuutta. Hänellä on myös vahvaa kokemusta ja näyttöjä toimintojen operatiivisesta johtamisesta, mitä tulee metron ja raitioliikenteen liikennöintiin, rakennuttamis- ja omaisuudenhallintatehtäviin sekä Raide-Jokerin allianssin työn johtamiseen. Laaja-alaisen johtamiskokemuksen lisäksi Lehmuskoskella on syvällistä ja monipuolista substanssiosaamista kaupunkiympäristöön liittyen. Vahvan liikenneasioiden osaamisen lisäksi hänellä on työkokemusta kaupunkisuunnittelun, rakentamisen, rakennuttamisen ja omaisuudenhallinnan alueilta. Hän on hyvin aktiivisesti verkostoitunut alansa toimija. Lehmuskoski on

04.10.2021

Asia/4

nykyisen tehtävänsä kautta erittäin tottunut työskentelemään median kanssa ja lisäksi hän on kokenut esitelmöijä ja puheenjohtaja erilaisissa seminaareissa ja konferensseissa niin kotimaassa kuin myös kansainvälisesti.

Kaikilla haastatelluilla arvioitiin olevan vahvaa johtamiskokemusta sekä vankkaa kaupunkiympäristöön linkittyvää substanssiosaamista. Haastatellut ovat myös laajasti verkostoituneita kaupunkiympäristön kentällä ja suoriutuivat hyvin näkemyksellisyyttä ja esiintymiskykyä kartoittavasta ennakkotehtävästä. Kuitenkin hakijoista ***** ja Lehmuskosken erityisenä vahvuutena nähtiin erinomainen toimeenpanokyky sekä kyky kirkastaa organisaatiolleen toiminnan tavoitteet, jotka ovat keskeisiä toimialajohtajan työssä. He vastasivat vakuuttavimmin ja monipuolisimmin kysymykseen koskien johtamisen kulmakiviä ja sitä, kuinka he toteuttaisivat toimeenpanokykyä toimialajohtajan työssä. Näin ollen henkilöarviointeihin kutsuttiin haastattelujen jälkeen hakijat Ville Lehmuskoski, *****

Henkilöarvioinnit suoritti Psycon Oy ajalla 20.–27.8.2021.

Toiseen haastatteluun 8.9.2021 kutsuttiin henkilöarviointiin osallistuneet kolme hakijaa Lehmuskoski, ***** Heitä haastattelivat *****

Kaikki toiseen haastatteluun osallistuneet hakijat haastateltiin kaupunkiympäristölautakunnan toimesta 14.9.2021.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta on antanut kaupunginhallitukselle lausunnon viran täyttämistä 21.9.2021, § 467. Lausunto on kokonaisuudessaan esityksen päätöshistoriassa. Lautakunta toteaa, että toimialajohtajan virkaan tulisi valita Ville Lehmuskoski, sillä hän täyttää parhaiten toimialajohtajan viran hoitamiseen asetetut vaatimukset.

Arviointi

Toimialajohtaja vastaa kaupunkiympäristön toimialan uudistumisesta ja strategisesta johtamisesta, tavoitteiden saavuttamisesta ja talouden hallinnasta. Hänen vastuullaan on organisaation henkilöstön johtami-

04.10.2021

nen ja toimintakulttuurin kehittäminen. Hän toimii kaupunkiympäristö-
lautakunnan, jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä.
Toimialajohtaja on kaupungin johtoryhmän jäsen ja hänellä on keskei-
nen rooli myös koko kaupungin johtamisessa yhdessä muiden johtajien
kanssa. Toimialajohtajan suorina alaisina on kolme palvelukokonaisuu-
den johtajaa ja toimialan hallintojohtaja.

Lopullinen vertailu suoritettiin kolmen kärkihakijan Ville Lehmuskosken,

Kaupunkiympäristön toimialalla työskentelee noin 1600 työntekijää ja
toimialajohtajan tehtävänä on johtaa näkemyksellisesti ja linjakkaasti
organisaationsa henkilöstöä, toimialan toimintaa ja hallintoa. Siksi on
tärkeää, että valittavalla toimialajohtajalla on vahvaa ja monipuolista
kokemusta sekä osaamista johtamisesta. Kaikilla kolmella kärkihakijalla
on hyvää kokemusta kookkaan organisaation strategisesta ja operatii-
visesta johtamisesta. Kuitenkin Lehmuskosken ***** johtamisko-
kemus on kertynyt pidemmältä ajalta ja suuremmista organisaatioista
kuin *****

Ville Lehmuskoskella on vankkaa ja monipuolista kokemusta erilaisista
johtamistehtävistä noin 20 vuoden ajalta. Hän on johtanut uransa aika-
na niin asiantuntijaorganisaatioita kuin luonteeltaan suorittavaan työ-
hönkin keskittyvää organisaatiota. Vaativista suuren organisaation stra-
tegisista ja operatiivisista johtamistehtävistä hänellä on kokemusta vii-
meisten vajaan seitsemän vuoden ajalta, kun hän on johtanut noin
1200 hengen Helsingin kaupungin liikennelaitosta. Tuona aikana hänen
johdolla on toteutettu useita merkittäviä muutoksia kuten HKL:n or-
ganisaatiouudistus, siirtyminen prosessijohtamiseen ja tavoitepohjai-
seen johtamiseen, luotu HKL:n toimintaa ohjaava turvallisuusjohtamis-
järjestelmä sekä tehostettu merkittävästi HKL:n kustannustehokkuutta.
Rekrytointiprosessin aikana on käynyt ilmi, että Lehmuskoskella on erit-
täin hyvät valmiudet strategisesta ajatteluun, johtamiseen ja vaikut-
tamiseen. Hänen johdolla on valmisteltu kahteen kertaan HKL:n ta-
voiteohjelma, jolla on vastattu muun muassa muuttuvan toimintaympä-
ristön ja Helsingin kaupunkistrategian HKL:lle asettamiin haasteisiin.
Rekrytointiprosessin aikana hän on osoittanut omaansa erittäin vahvat
ja monipuoliset johtamisvalmiudet niin strategisesta, operatiivisesta kuin
henkilöstö- ja muutosjohtamisenkin saralla. Lisäksi hän on johtajana
kehittämisorientoitunut, ideointikykyinen ja näkemyksellinen. Hänessä
yhdistyy vahva toimeenpano- ja läpivientikyky sekä kyky suhtautua
avoimella ja vastaanottavaisella tavalla uusiin asioihin ja mahdollisuuksii-
siin.

Henkilöstön johtajana valittavan toimialajohtajan tulisi kyetä kirkastamaan toiminnan tavoitteet sekä luomaan innostunutta ja sitouttavaa työkulutturia. Rekrytointiprosessin aikana kaikki kolme kärkihakijaa ovat osoittaneet kykenevänsä sanoittamaan organisaatiolleen selkeästi toiminnan tavoitteet sekä viitoittamaan tietä tavoitteisiin pääsemiseksi. Heistä kaikista löytyy myös jossain määrin kykyä valmentavaan, osallistavaan ja strategiaan sitoutuneeseen johtamiseen. Kuitenkin kärkihakijoista Ville Lehmuskoski antoi rekrytointiprosessin aikana parhaan kuvan kyvystään innostaa ja sitouttaa henkilöstöään keskustelun kautta yhteisten tavoitteiden taakse. Rekrytointiprosessin aikana hän on tuonut esille, että organisaation onnistuminen lähtee henkilöstön sitoutumisesta, innostumisesta ja sitä kautta kyvystä saada henkilöstön potentiaali mahdollisimman täysimääräisesti hyödynnettyä. Hän on kertonut pyrkivänsä varmistamaan yhteisen tilannekuvan ja ymmärryksen keskustelujen kautta. Hänen johtamistyyliinsä korostuvat osallistava ja palautetta antava, asiantuntijoita arvostava johtaminen, jollainen on toimialajohtajankin tehtävässä erityisen tärkeää. Hän pitää tärkeänä ihmisiin luottamista, virheiden ja epätäydellisyyden sallimista sekä oma-aloitteisuuteen kannustamista. Hänen onnistumisestaan henkilöstöjohtamisessa todentaa se, että hänen toimitusjohtajakautenaan HKL:n henkilöstötyytyväisyys on saatu käännettyä kasvuun huolimatta haasteellisista lähtökohdista liittyen kustannustehokkuuden kehitystoimiin ja HKL:n yhtiöittämisen valmisteluun.

Lisäksi valittavan toimialajohtajan tulisi pystyä luovimaan linjakkaasti erilaisten intressien keskellä ja hänen johtamisellaan tulisi olla vahva eettinen perusta. Kaikkien kolmen kärkihakijan erityisenä vahvuutena nähtiin linjakas, eettisesti kestävä ja suoraselkäinen johtamistyö. He ovat rekrytointiprosessin aikana osoittaneet olevansa erittäin systemaattisia, johdonmukaisia sekä valmiita puuttumaan tarvittaessa epäkohtiin. Heidän toimintansa on ennustettavaa niin oman organisaation kuin muiden sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden suuntaan.

Menestyäkseen toimialajohtajan tehtävässä valittavalla henkilöllä olisi hyvä olla kokemusta monialaisuutta vaativasta kaupunkikehittämisestä sekä muista kaupunkiympäristöön linkittyvistä tehtävistä. Kaikilla kolmella kärkihakijalla on erittäin hyvää kokemusta ja osaamista kaupunkiympäristöön linkittyvistä tehtävistä. ***** ja Lehmuskosken liikenne- ja kaupunkisuunnitteluun sekä osittain myös rakennuttamiseen ja omaisuuden hallintaan. Kuitenkin hakijoista Ville Lehmuskoski on rekrytointiprosessin aikana osoittanut omaavansa potentiaalia ja kyvykkyyttä ottaa johtaakseen kaupunkiympäristön eri palvelukokonaisuudet, mikä vaatii kattavan kaupunkiympäristön substanssiosaamisen lisäksi kykyä

johtaa neljää erilaista palvelukokonaisuutta diplomaattisesti jokaisen kokonaisuuden erityispiirteet huomioiden.

Valittavan toimialajohtajan tulisi olla myös taitava sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen rakentaja ja omata kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä. Julkiset esiintymiset ovat valittavalle luontevia ja hän kommunikoi sujuvasti myös englannin kielellä. Kaikki kolme kärkihakijaa ovat kattavasti verkostoituneet omalla alallaan niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Lisäksi heillä on kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä ja he kommunikovat tehtävän kannalta riittävän sujuvasti myös englannin kielellä. He ovat myös viestijoinä selkeitä, olennaistajuisia ja sanavalmiita. Kuitenkin kärkihakijoista Lehmuskoskella ja ***** on pidemmän johtamiskokemuksensa ja nykyisen työnsä luonteen kautta enemmän kokemusta niin yhteistyöstä median kanssa kuin vaativasta sidosryhmäyhteistyöstäkin.

Valittavalla toimialajohtajalla on myös kaupungin johtoryhmän jäsenenä keskeinen rooli koko kaupungin johtamisessa yhdessä muiden johtajien kanssa. Näin ollen hänellä tulee olla kyky ja tahto katsoa asioita omaa toimialaa laajemmin ja nähdä, mitä kaupungin kokonaisuus tarvitsee tullakseen maailman toimivimmaksi kaupungiksi. Kaikilla kärkihakijoilla nähtiin jossakin määrin kykyä laaja-alaiseen ajatteluun ja monitahoisen toimintakentän hahmottamiseen. Kuitenkin hakijoista Ville Lehmuskoski on osoittanut rekrytointiprosessin aikana erityistä kyvykkyyttä hahmottaa ja hallita monimutkaisiakin kokonaisuuksia. Hänellä on looginen ja faktapohjainen tapa ajatella ja kykyä hahmottaa asioita kokonaisvaltaisesti sekä ymmärtää moniulotteisia vaikutussuhteita. Hän pystyy ottamaan eri näkökulmia huomioon, suhtautuu avoimesti uuteen tietoon ja tunnistaa nopeasti, mikä on olennaista. Hän on korostanut prosessin aikana, kuinka tärkeänä pitää sitä, että organisaation sisällä ja sidosryhmien kanssa voidaan yhteen sovittaa toimenpiteitä niin, että kokonaisuuden etu voittaa.

Hakuasiakirjoihin, haastatteluihin ja henkilöarviointiin sekä kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon perustuvan kokonaisarvion perusteella katsotaan, että hakijoista Ville Lehmuskoskella on parhaat edellytykset hoitaa edellä kuvattuja toimialajohtajan virkaan kuuluvia tehtäviä. Hänen valintaansa puoltavat vankka kokemus vaativista suuren organisaation johtamistehtävistä sekä onnistuminen uudistusten ja organisaatiolle haastavien tilanteiden johtamisessa. Lisäksi hänellä katsotaan olevan hyvät valmiudet johtaa näkemyksellisesti kaupunkiympäristön toimialan eri palvelukokonaisuuksia, luoda innostavaa ja sitouttavaa työkulttuuria organisaatioonsa sekä johtaa henkilöstöään linjakkaasti, suoraselkäisesti ja ennustettavasti. Hänellä nähtiin myös kykyä toimia rakentavasti ja yhteistyökäisesti kaupungin poliittisen johdon kanssa.

04.10.2021

Asia/4

Muuta

Esitykseen liittyvät hakemukset ovat esityslistan liitteenä 3. Yksi sähköpostilla tullut hakemus on liitteenä 4. Lisäksi toimielimen jäsenillä on mahdollisuus tutustua henkilöarviointiraportteihin ennen kokousta ja kokouksen aikana kaupunginhallituksen työtilassa luottamushenkilöportaalissa. Aineistoon liittyviin sisällöllisiin kysymyksiin vastaa lisätiedonantaja.

Virkaan valittavan kanssa sovitaan erikseen päivämäärästä, jolloin hän ottaa viran vastaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nina Gros, henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 37965
nina.gros(a)hel.fi
Minna Kemppainen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33248
minna.kemppainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijalista
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset
- 4 Sähköpostilla tullut hakemus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalvelut
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 467

HEL 2021-006044 T 01 01 01 01

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon koskien kaupunkiympäristön toimialajohtajan viran täyttöä.

Hakijat

Lautakunnan lausunto koskee rekrytointiprosessissa jatkoon edenneitä ja lautakunnan haastattelemia hakijoita seuraavasti:

Arviointi

Toimialajohtaja vastaa kaupunkiympäristön toimialan uudistumisesta ja strategisesta johtamisesta, tavoitteiden saavuttamisesta ja talouden hallinnasta. Hänen vastuullaan on organisaation henkilöstön johtaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen. Hän toimii kaupunkiympäristölautakunnan, jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja on kaupungin johtoryhmän jäsen ja hänellä on keskeinen rooli myös koko kaupungin johtamisessa yhdessä muiden johtajien kanssa. Toimialajohtajan suorina alaisina on kolme palvelukokonaisuuden johtajaa ja toimialan hallintojohtaja.

Tehtävässä menestyäkseen valittavalla toimialajohtajalla on vahvaa aiempaa kokemusta ja näyttöä suuren organisaation strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta. Henkilöstön johtajana hän kirkastaa toiminnan tavoitteet ja kykenee luomaan innostunutta ja sitouttavaa työ-
kulttuuria. Valittava toimialajohtaja pystyy luovimaan linjakkaasti erilais-
ten intressien keskellä ja hänen johtamisellaan on vahva eettinen pe-
rusta. Hän on taitava sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen raken-
taja, jolla on kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä ja joka nä-
kee tiiviin työskentelyn poliittisen johdon kanssa innostavana. Myös jul-
kiset esiintymiset ovat valittavalle luontevia. Lisäksi tehtävässä onni-
tumisessa valittavaa toimialajohtajaa auttaa kokemus monialaisuutta
vaativasta kaupunkikehittämisestä sekä muista kaupunkiympäristöön
linkittyvistä tehtävistä. On eduksi, että hän näkee ja ymmärtää kaupun-
gin kasvun syyt ja seuraukset sekä sen globaalit trendit. Laajenevassa

04.10.2021

kansainvälisessä yhteistyössä valittava tarvitsee sujuvaa englannin kielen taitoa.

Kaupunkiympäristön toimialalla työskentelee noin 1600 työntekijää ja toimialajohtajan tehtävänä on johtaa näkemyksellisesti ja linjakkaasti organisaationsa henkilöstöä, toimialan toimintaa ja hallintoa. Siksi on tärkeää, että valittavalla toimialajohtajalla on vahvaa ja monipuolista kokemusta sekä osaamista johtamisesta.

***** Tämän taustan katsottiin antavan hänelle hyvät valmiudet johtaa kaupunkiympäristön toimialaa uuden strategiakauden alkaessa. Lisäksi hän on rekrytointiprosessin aikana osoittanut omaavansa kehittämishakuisen ajattelutyylin, paljon ideointikykyisyyttä ja hyvät ongelmanratkaisutaidot, mitkä luovat edellytyksiä johtaa toimialan strategian mukaista uudistumista.

Henkilöstön johtajana ***** on tottunut johtamaan organisaatiotaan selkeiden tavoitteiden asettamisen kautta. Rekrytointiprosessin aikana hän on tuonut esille, että organisaation onnistuminen lähtee henkilöstön sitoutumisesta, innostumisesta ja sitä kautta kyvystä saada henkilöstön potentiaali mahdollisimman täysimääräisesti hyödynnettyä. Hän on kertonut pyrkivänsä varmistamaan yhteisen tilannekuvan ja ymmärryksen keskustelujen kautta. Hänen johtamistyyllissään korostuvat osallistava ja palautetta antava, asiantuntijoita arvostava johtaminen, jollainen on toimialajohtajankin tehtävässä erityisen tärkeää. Hän pitää tärkeänä ihmisiin luottamista, virheiden ja epätäydellisyyden sallimista sekä oma-aloitteisuuteen kannustamista. Hänen onnistumisestaan henkilöstöjohtamisessa todentaa se, että hänen *****

***** erityisenä vahvuutena nähdään kyky linjakkaaseen ja eettisesti kestävään johtamistyöhön. Rekrytointiprosessin aikana hän on tuonut esille, että johdon ja koko organisaation tulee kyetä toimimaan johdonmukaisesti ja yhtenäisin periaattein. Hän on korostanut toiminnan ennustettavuuden merkitystä niin oman organisaation kuin muiden sidosryhmien ja yhteistyökumppaneidenkin suuntaan. Yhdeksi tavaksi huolehtia linjakkuudesta hän on maininnut valmistelutyön korkean laadun.

Kattavan johtamiskokemuksen lisäksi ***** on syvällistä ja monipuolista substanssiosaamista kaupunkiympäristöön liittyen. Hänen vahvan liikenneasioiden osaamisensa lisäksi hänellä on koulutustaus-tansa ja työkokemuksensa kautta osaamista kaupunkisuunnittelun, rakentamisen, rakennuttamisen ja omaisuudenhallinnan alueilta. Näin ollen hänessä nähtiin kykyä ottaa johtaakseen kaupunkiympäristön eri palvelukokonaisuudet.

04.10.2021

***** on verkostoitunut kattavasti niin kotimaassa kuin kansainvälistikin. Rekrytointiprosessin aikana hän on osoittanut kykenevänsä esiintymään ja kommunikoimaan hyvin selkeällä ja sanavalmiilla tavalla sekä valitsemaan sanansa tilanteeseen sopiviksi. Hänellä on myös kykyä perustella ajatuksiaan uskottavalla ja vakuuttavalla tavalla. Näiden ominaisuuksien katsottiin olevan eduksi toimialajohtajan tehtävässä, jossa kommunikaatio oman organisaation suuntaan sekä vaativa sidosryhmäyhteistyö ovat keskeisessä roolissa. Lisäksi hän on kokenut esitelmöitsijä ja puheenjohtaja erilaisissa seminaareissa ja konferensseissa kotimaassa ja ulkomailla sekä kommunikoivat sujuvasti myös englannin kielellä.

Edellä todettuun viitaten lautakunta totesi, että toimialajohtajan virkaan tulisi valita Ville Lehmuskoski. Hänen valintaansa puoltavat vankka kokemus vaativista suuren organisaation johtamistehtävistä sekä onnistuminen uudistusten ja organisaatiolle haastavien tilanteiden johtamisessa. Lisäksi hänellä katsotaan olevan hyvät valmiudet johtaa näkemyksellisesti kaupunkiympäristön toimialan eri palvelukokonaisuuksia, luoda innostavaa ja sitouttavaa työkulttuuria organisaatioonsa sekä johtaa henkilöstöään linjakkaasti, suorasekäisesti ja ennustettavasti. Hänellä nähtiin myös kykyä toimia rakentavasti ja yhteistyökyysisesti kaupungin poliittisen johdon kanssa.

Käsittely

21.09.2021 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, etteivät Reetta Putkonen, Rikhard Manninen ja Kari Pudas esteellisinä osallistuneet asian käsittelyyn eivätkä olleet läsnä sitä käsiteltäessä.

Esteelliset: Reetta Putkonen, Rikhard Manninen, Kari Pudas
(hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohta)

Asian aikana kuultavana oli asiantuntija Minna Kemppainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

henkilöstöjohtaja
Nina Gros

Lisätiedot

Minna Kemppainen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33248
minna.kemppainen(a)hel.fi

Keskushallinto Pormestari 31.05.2021 § 52

HEL 2021-006044 T 01 01 01 01

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Asia/4

Päätös

Pormestari määräsi henkilöstöjohtajan esittelijäksi kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan ottamista koskevassa asiassa kaupunkiympäristölautakunnassa.

Päätöksen perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan pormestari voi aina ottaa kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvan asian esiteltäväkseen tai määrätä viranhaltijan asian esittelijäksi. Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan ottamisesta päättää kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esityksestä.

Kaupunkiympäristölautakunnan esittelijänä toimii kaupunkiympäristön toimialajohtaja. Toimialajohtajan virkaan ottamista koskevaa asiaa valmistellaan kaupunginkansliassa, joten on perusteltua, että asian esittelijäksi kaupunkiympäristölautakunnassa määrätään henkilöstöjohtaja.

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/5

§ 713

V 13.10.2021, Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan (nro 12617) muuttaminen Uudenmaan ELY-keskuksen tekemän oikaisukehotuksen johdosta

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 ja 25.8.2021 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020 ja 25.8.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020 ja 25.8.2021
- 3 Oikaisukehotus 4.6.2021
- 4 Asemakaavapalvelun esitys 25.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäris- töpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Kiinteistö Oy Radiokatu 20	Esitysteksti

04.10.2021

Asia/5

Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisu- sukehotus Liite 1 Liite 2 Liite 3
Helsingin hallinto-oikeus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisu- sukehotus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 5.5.2021 (§ 103) Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muutoksen nro 12617. Asemakaava koskee 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tonttia 3 ja korttelin 17053 tonttia 10 sekä katualueita.

Kaupunki vastaanotti 7.6.2021 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) 4.6.2021 päivätyn maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 195 §:n mukaisen oikaisu-ehdotuksen koskien edellä mainittua asemakaavan muutosta. MRL 195 §:n mukaan oikaisu-ehdotuksen johdosta kaupunginvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva uusi päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisu-ehdotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

Oikaisu-ehdotusmenettely edellyttää, että valtuusto joko muuttaa asemakaavaa oikaisu-ehdotuksen johdosta tai päättää, ettei asemakaavaa muuteta. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun (25.8.2021) mukaan asemakaavan määräyksiä voidaan täydentää oikaisu-ehdotuksen johdosta. Palvelu esittää, että asemakaavan muutosta nro 12617 muutetaan lisäämällä karttaan seuraava asemakaavamääräys: "Radiokatuun rajautuvissa asuinrakennuksissa suurimman osan asunnoista tulee suuntautua melulta suojaisamman sisäpihan suuntaan."

ELY-keskuksen oikaisu-ehdotus

ELY-keskus toteaa oikaisu-ehdotuksessaan, että asemakaavaa varten laaditun meluselvityksen perusteella melutasot ylittävät melun ohje-arvot kaikilla Radiokadun puoleisilla asuinrakennusten julkisivuilla ennus-

04.10.2021

tetilanteessa, ja että kaava-alueen vaativissa meluolosuhteissa asuntojen tulee avautua myös sellaiselle julkisivulle, jonka ulkopuolella äänitaso on valtioneuvoston ohjearvon mukaisesti alle 55 dB. ELY-keskus vaatii oikaisukehotuksessa, että asemakaavan muutosta nro 12617 oikaistaan siten, että asunnot määrätään avautumaan myös valtioneuvoston ohjearvot alittavaan suuntaan.

ELY-keskus perustelee vaatimustaan sillä, että terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskeviin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin kuuluu, että ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Lisäksi asemakaavan sisältövaatimukset (MRL 54§) edellyttävät, että asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. ELY-keskus toteaa, että asemakaavaa varten laaditusta meluselvityksestä käy ilmi, että kokonaisuutena päiväaikaiset keskiäänitasot Radiokatu 15 julkisivulla ovat 64...68 dB ja Radiokatu 20 julkisivulla 65...67 dB.

Melun häiritsevyyttä ja haitallisuutta vain Radiokadun suuntaan avautuvien asuntojen kohdalla lisäävät merkittävästi raideliikenteen aiheuttamat enimmäistasot (L_{Amax}) rakennusten julkisivuilla. Meluselvityksestä käy ilmi, että raitiotiestä aiheutuva enimmäisäänitaso on Radiokatu 15 julkisivulla 71...82 dB ja Radiokatu 20 julkisivulla 72...80 dB. Voimakkaalle melulle altistuvissa kohteissa asuntojen tulee avautua myös julkisivulle, jonka ulkopuolella äänitaso on ohjearvojen mukaisesti alle 55 dB (L_{Aeq}) päivällä. Samalla on tarpeen määrätä asuntojen parvekkeet lasitettaviksi.

ELY-keskus perustelee vaatimustaan oikaista kaavaa lisäksi sillä, että korkeat enimmäistasot vaikuttavat terveyden lisäksi merkittävästi myös asuntojen viihtyisyyteen ja mahdollisuuksiin tuulettaa asuntoa. Katukuilumainen rakenne lisää alueen ja asuntojen lämpökuormaa ja tarvetta tuulettamiselle ikkunoiden kautta. Asuntojen tuulettuminen on myös heikkoa vain yhteen suuntaan avautuvissa asunnoissa. ELY-keskus tuo esiin, että ohjearvon ylitys ilman avautumista ohjearvojen mukaiselle puolelle on voitu paikoin sallia 65 dB tasoon asti tilanteissa, jossa 30 dB ääneneristävyys julkisivulla riittää takaamaan melun ohjearvojen (L_{Aeq}) ja suositusarvojen (L_{Amax}) täyttymisen sisätiloissa myös enimmäistasojen osalta. Nyt enimmäistasojen huomioiminen vaatii huomattavasti suurempaa ääneneristävyystasoa.

Lisäksi lähtökohtana on ollut, että em. tapauksissa vain osa meluisimman julkisivun suuntaan avautuvista asunnoista avautuu ainoastaan ko. suuntaan. Kaavamateriaalissa esitetyissä rakennusten pohjapiirustuksissa merkittävä osa meluisaan suuntaan sijoittuvista asunnoista aukeaa vain meluisan Radiokadun suuntaan.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että kyseessä on uudisrakentamiskohde, joten talosuunnittelulla pystytään minimoimaan asukkaille aiheutuva terveyshaitta.

Perustelut kaavan muuttamiselle

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos nro 12617 koskee Ilmalan länsiosassa sijaitsevia Radiokatu 15:n ja 20:n toimitilatontteja. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien muuttamisen asuinkerrostalojen korttelialueeksi sekä päiväkodin sijoittumisen alueelle. Kaavaratkaisu on tehty, koska alueen asuntotarjontaa uuden raitiotien varrella aivan Keskuspuiston reunalla halutaan lisätä, tonttien nykyiset toimitilat eivät enää vastaa tämän päivän tarvetta ja toimistorakennukset ovat osin tyhjillään.

Kaavamuutos on osa laajempaa prosessia, jossa toimitilat keskittyvät Ilmalan aseman välittömään läheisyyteen ja asuntorakentaminen puolestaan alueen länsipuolelle lähemmäs Keskuspuistoa.

Tavoitteena on lisätä hyvin saavutettavan, toimitilavaltaisen Ilmalan alueen asuntotarjontaa ja palveluita Keskuspuiston läheisyydessä sekä parantaa kävely-yhteyttä Ilmalan aseman ja Keskuspuiston välillä. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että Radiokadun vartta saadaan kehitettyä kaupunkimaiseksi ja viihtyisäksi, alueen asukkaita palvelevaksi ympäristöksi. Alueelle on suunniteltu kaksi uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta kivijalkaliiketoiloihin Radiokadun molemmin puolin sekä palvelutilaa päiväkodille toisen korttelialueen yhteyteen.

Uutta asuntokerrosalaa on noin 39 200 k-m², liiketilaa noin 620 k-m² ja palvelutilaa noin 1 230 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=2,4$. Asukasmäärän lisäys on noin 980 asukasta. Toimitilakerrosalaa poistuu 24 400 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen asukasmäärä ja palvelutarjonta kasvavat, olemassa olevan toimitilan määrä vähenee ja itä-länsisuuntainen kävely-yhteys Keskuspuistoon paranee. Uusi rakentaminen on tehokkaampaa ja rakennukset ovat pääsääntöisesti korkeampia kuin mitä voimassa oleva asemakaava mahdollistaa.

Kaavaratkaisulla luodaan rakenteilla olevan Radiokadun raitiotien varteen tiivistä ja elävää kaupunkiympäristöä. Kaava-alueelta on laadittu liikennemeluserveys, jossa on mallintamalla selvitetty ulko-oleskelualueille sekä rakennusten julkisivuille kohdistuvat tie- ja raide-liikenteen melutasot. Selvityksen tulosten perusteella kaavassa on an-

nettu äänitasoerovaatimukset, joilla varmistetaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettujen melutason ohjearvojen alittuminen asuntojen sisätiloissa. Lisäksi enimmäisäänitason osalta äänitasoerovaatimuksen perusteena on ollut asuintiloissa tavoiteltava L_{Amax} 45 dB.

Asemakaavamääräyksellä on edellytetty melutason ohjearvojen saavuttamista myös leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla sekä oleskeluparvekkeilla. Raitiotiekaarten kohdalle, sille julkisivulle, johon kohdistuva liikenteen melu on voimakkainta, on asuinviihtyvyyden parantamiseksi lisäksi kohdistettu määräys: Äänitasoerovaatimuksen ollessa 37 dB asuntojen tulee avautua myös sellaisen julkisivun suuntaan, jolle ei ole asetettu äänitasoerovaatimuksia.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Vastaus oikaisukehotukseen

Asemakaavan muutos täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimukset terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä. Kaavamääräyksillä on varmistettu melutason ohjearvojen saavuttaminen sisällä asunnoissa ja ulkona leikkiin ja oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla sekä oleskeluparvekkeilla. Kaavan äänitasoerovaatimuksia määriteltäessä on lisäksi huomioitu Helsingissä vakiintuneen tavan mukaisesti ohjearvoja monipuolisemmin raitiotieliikenteen aiheuttamat enimmäisäänitasot, jotta ne eivät ylittäisi asuinhuoneissa suositusarvona pidettävää L_{Amax} 45 dB.

Lisäksi voimakkaimman melun kohdalle on kaavassa annettu asuntojen suuntaamista koskevamääräys. Kaavaratkaisu luo edellytykset terveellisen ja viihtyisän elinympäristön jatkosuunnittelulle ja toteuttamiselle. Yksinomaan liikennemelun torjunnan kannalta olisi aina suositeltavaa välttää sellaisia suunnitteluratkaisuja, joissa asunnot sijoittuvat ainoastaan melulähteen suuntaan.

Maankäytön suunnittelussa joudutaan kuitenkin meluntorjunnan ohella yhteensovittamaan monia erilaisia tavoitteita. Kaavaratkaisun mukaisilla vaatimuksilla on tässäkin ensisijaisesti haluttu varmistaa asumisen terveellisyys sekä hyvä asuinviihtyisyys myös niissä tilanteissa, joissa asuntoja aukeaa ainoastaan Radiokadun suuntaan. Melu otetaan asuntopohjiin liittyvissä suunnitteluratkaisuissa huomioon tapauskohtaisen harkinnan perusteella riippuen mm. melulähteestä, melutasoista, melun erityispiirteistä ja muista suunnitteluun liittyvistä tekijöistä.

Kaavan meluvaikutusten arviointi perustuu akustiikkakonsultin laatimaan meluselvitykseen. Lopullisessa kaavaselostuksen liitteenä olleessa selvityksessä raitioliikenteen melu on mallinnettu Helsingin kaupungin meluselvitysohjeen (Liikennemeluselvityksen laatiminen maankäytönsuunnittelussa, Helsingin kaupunki, Maankäytön yleissuunnittelunohje 9.9.2019) mukaisella arviointitavalla. Yhtenä ohjeen tavoitteena on kansallisen toimintatavan puuttuessa ohjeistaa kaupungin organisaation ulkopuolisia suunnitteluhankkeita yhteismitalliseen melun arviointitapaan myös Helsingille ominainen raitioliikenne ja sen erityispiirteet huomioon ottaen. Em. meluselvitysohjeen mukaisesti kaava-alueelle sijoittuvan raitiotiekaarten kaarrekirskunnan aiheuttama melu on otettu huomioon sekä keskiäänitason että enimmäisäänitason laskennassa. Kirskunnan huomiointi nostaa julkisivuihin kohdistuvia keskiäänitasoja ja enimmäisäänitasoja kaarten lähiympäristössä.

Kaupungin meluselvitysohjeen mukaisessa menettelyssä noudatetaan raitioteiden melupäästönosalta monin tavoin varovaisuusperiaatetta. Esimerkiksi kaarrekirskunta on satunnainen ilmiö, jonka suuruuteen ja esiintymistodennäköisyyteen vaikuttavat mm. kaarresäde, ajonopeus, kalusto ja sääolosuhteet. Kuitenkin ohjeen mukaisessa melumallinnuksessa jokaisen vaunun oletetaan kirskuvan kaarteissa, joiden kaarresäde on alle ohjeessa määritellyn arvon 50 m. Myös kirskunnasta aiheutuva äänenvoimakkuus ja taajuusjakauma vaihtelee suuresti. Maankäytön suunnittelussa käytetään kuitenkin varmuuden vuoksi kaapekaistaisuuden vuoksi + 5 dB häiritsevyyskorjausta keskiäänitason laskennassa.

Tällä menettelytavalla pyritään varmistamaan riittävä ja hyvä ääneneristävyys kaavoitettaessa uusia asuinrakennuksia raitiotien varteen ja turvaamaan asumisen terveellisyys ja riittävä asuinviihtyisyys myös siinä tapauksessa, että asunto avautuu yksinomaan melulähteen suuntaan. Mallinnustavan tavoitteena on antaa varmuusvaraa julkisivujen ääneneristävyysmitoitukseen eikä sen katsota aiheuttavan lisävaatimusta muulle meluntorjunnalle ja suunnitteluratkaisuille esim. asuntopohjien suhteen.

Suunnitellut Radiokadun suuntaiset rakennusmassat estävät tehokkaasti liikennemelun leviämistä kortteleiden sisäosiin. Keskiäänitasot sekä päivällä että yöllä alittavat kauttaaltaan melutason ohjearovot kortteleidensisäpihoilla. Myös Radiokatuun rajautuvien asuinrakennusten sisäpihan puoleisilla julkisivuilla melutason ohjearovot päivä- ja yöaikaan alittuvat.

Oikaisukehotuksessa todetaan, että asuntojen parvekkeet on tarpeen määrätä lasitettaviksi. Erillinen lasitusmääräys on kuitenkin tarpeeton, koska asemakaavassa on jo annettu määräys, jonka mukaan oleskelu-

04.10.2021

parvekkeet tulee sijoittaa ja tarvittaessa suojata siten, että niillä saavutetaan melutason ohjearvo päivällä ja yöllä. Oleskeluparvekkeiden suojaaminen liikennemelulta tarkoittaa käytännössä useimmiten lasittamista.

ELY-keskuksen oikaisukehotuksessa viitataan kaavan liitteenä olevan viitesuunnitelman pohjapiirustuksiin, joissa merkittävä osa meluisaan suuntaan sijoittuvista asunnoista aukeaa vain meluisan Radiokadun suuntaan. Viitesuunnitelmat ovat suunnittelun alkuvaiheen luonnoksia, ne eivät ole oikeusvaikutteisia eivätkä osa asemakaavaa. Molempien kortteleiden jatkosuunnittelussa asuntojen pohjaratkaisut ovat kehittyneet siten, että suurin osa Radiokadun puoleisista asunnoista aukeaa myös sisäpihan suuntaan.

Edellä lausuttu huomioon ottaen asemakaavoituspalvelu on 25.8.2021 lisännyt asemakaavakarttaan määräyksen

"Radiokatuun rajautuvissa asuinrakennuksissa suurimman osan asunnoista tulee suuntautua melulta suojaisamman sisäpihan suuntaan" ja päivittänyt kaavaselostusta vastaavasti sekä esittänyt kaupunginhallitukselle ao. kaavaa muuttavan päätöksen tekemistä.

Rakennussuunnittelun mahdollisuudet ja alueen melutilanne huomioon ottaen on riittävää, että suurin osa asunnoista suunnataan sisäpihan suuntaan. Pieni osa asunnoista voi avautua vain Radiokadun suuntaan, jotta rakennussuunnittelun keinoin on mahdollista löytää toimivimmat pohjaratkaisut ja välttyä ylisuurilta kirvesvarrenmuotoisilta asunnoilta. Asemakaavan sisältövaatimusten toteutuminen on näissäkin tapauksissa varmistettu julkisivuille annetuilla äänitasoerovaatimuksilla. Asemakaava luo terveellisyydelle, turvallisuudelle ja viihtyisyydelle riittävät edellytykset, joita lisätty kaavamääräys parantaa entisestään. Lisätty kaavamääräys ei muuta asemakaavaa olennaisesti, eikä sitä sen vuoksi ole tarpeen asettaa uudelleen julkisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 5.5.2021 § 103 ei valitettu. MRL:n 196 §:n mukaan Uudenmaan ELY-keskuksella on oikeus hakea muutosta nyt käsiteltävänä olevaan päätökseen siinä tapauksessa, ettei se tyydy kaupunginvaltuuston uuteen päätökseen. Muilla on muutoksenhakuoikeus vain siltä osin kuin 5.5.2021 hyväksyttyä kaavaa on tällä päätöksellä muutettu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/5

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020 ja 25.8.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020 ja 25.8.2021
- 3 Oikaisukehotus 4.6.2021
- 4 Asemakaavapalvelun esitys 25.8.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisukehotus

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -kuntayhtymä
Puolustusvoimat
Kiinteistö Oy Radiokatu 20
Kiinteistö Oy Pasilan RTI-
talo
Uudenmaan elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikai-
sukehotus
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikai-
sukehotus

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 103

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 265

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 548

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Hankenumero 4886_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

04.10.2021

- 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12617 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tonttia 3 ja korttelin 17053 tonttia 10 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.09.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Outi Ruski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

31.03.2020 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Ruski, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 15207
outi.ruski(a)hel.fi

Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 21344

inka.lappalainen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

04.10.2021

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2020 § 8

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12617 pohjakartan kaupunginosassa 17 Pasila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12617
Kaupunginosa: 17 Pasila
Kartoituksen työnumero: 36/2019
Pohjakartta valmistunut: 9.9.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/6

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 714

V 13.10.2021, Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

HEL 2021-010200 T 00 01 06

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ennen kuin keskustelu asiasta oli julistettu päättyneeksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen peruuttamisen

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.10.2021

Asia/7

§ 715

V 6.10.2021, Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mittareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Käsittely

Esittelijä lisäsi esitykselle liitteeksi 3 henkilöstötoimikunnan lausunnon.

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen valmisteltavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalalla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin

EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä vaan kestävän kasvun mahdollistaminen. Helsingin ei tule käytännön politiikallaan houkutelua sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta sekä osajien että matkailijoiden silmissä, koska se lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista maksetaan Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40% on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuuttajataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-rahamen lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muuttoliike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahanmuuttajien integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (ja lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssäkäyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön.

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatuk-

seen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita. Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveystalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetotekijöistä.

Helsingin ei myöskään tule lisätä englanninkielisiä palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Helsingin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystalveluissa tai ope- tus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimapula johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustan- nuksiin Helsingissä.

Yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähi- luontoa ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että stra- tegian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seu- rataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnis- tumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttö- myysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä nii- den kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä pa- rempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärke- ää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös sel- vittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitu- misaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, ti- lanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupun-

geissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Lisäys osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perustellultaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025_khs
- 2 Kaupunkistrategia muutokset näkyvissä
- 3 Henkilöstötoimikunnan_lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston ja lautakuntien strategiatyö

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla seminaariin 12.–13.8.2021. Seminaarissa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia valtuustokauden 2021–2025 kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdaksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Valtuustoseminaarin aineisto koostui toimintaympäristöraportista ja esittelyistä.

Aineisto on julkaistu kaupungin internetsivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/valtuustoseminaari-elokuu-2021>.

Toimikautensa alussa uudet toimialalautakunnat järjestäytyivät perehdytys- ja strategiaseminaareihin, joissa keskusteltiin apulaispormestareiden johdolla kaupunkistrategian teemoista.

Pormestari on pyytänyt viranhaltijajohdolta arvioita ja näkemyksiä kaupunkistrategiassa 2021–2025 ratkaisua vaativista kysymyksistä. Pormestari on käynyt keskusteluja kaupunkistrategian sisällöstä pormestarikunnan ja valtuustoryhmien kanssa. Strategiakeskustelua on elokuussa käyty viikoittain kaupungin johtoryhmässä pormestarikunnan ja viranhaltijajohdon kesken.

Kuntastrategia kuntalaissa

Kuntalaissa (410/2015) säädetään kuntastrategiasta. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa valtuuston tulee myös määritellä, miten strategian toteutumista arvioidaan ja seurataan.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon (1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, (2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, (3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, (4) omistajapolitiikka, (5) henkilöstöpolitiikka, (6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä (7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain perustelujen mukaan tavoitteena on vähentää erillisten, sektorikohtaisten suunnitelmien tarvetta. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimintaympäristön analyysi

Tutkimustietoon, tilastoihin ja kaupungin palveluja kuvaavaan tietoon pohjautuva katsaus kaupungin nykytilaan ja arvioituihin muutoksiin on koottu toimintaympäristöanalyysiin.

Analyysi kattaa tiedollisesti kuntalain edellyttämät kuntastrategian sisältöalueet: asukkaiden hyvinvointi, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, osallistumismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Toimintaympäristöanalyysi on tehty kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä keväällä 2021.

Jatkuvasti ylläpidettävä Helsingin toimintaympäristöanalyysi on luetta-
vissa internetissä osoitteessa: <https://toimintaymparisto.hel.fi/>

Kaupunkistrategian toteutus ja seuranta

Kaupunkistrategian tavoitteet otetaan huomioon talousarvioehdotuksen 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 valmistelussa sekä valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Keskushallinnon, toimialojen ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

Keskeisimmät strategian seurattavat tavoitteet muodostavat tärkeän lähtökohdan kaupungin toimialojen ja toimintojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle.

Kaupunkistrategian tavoitteita seurataan laadullisilla ja numeerisilla mittareilla. Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus seuraavat keskeisiä tavoitteita määritellyissä seurantapisteissä: valtuustokauden puolivälissä ja lopussa. Lisäksi kaupunkistrategian keskeisiä onnistumisia, haasteita ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä ja osana talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään käynnistämään keskeiset kaupunkiyhteiset strategiset ohjelmat ja toimenpidekokonaisuudet.

Asian käsitteleminen kiireellisenä

Kuntalain 95 §:n 2 momentin mukaan, jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouksutsussa.

Asiaa ei ole mainittu valtuuston kokouksen 6.10. esityslistalla, joka on toimitettu sähköisesti kokouksutsun mukana 30.9.2021. Ottaen huomioon, että strategian käsittelyn aikatauluun on varauduttu jo keväällä 2021 merkitemällä suunniteltu aikataulu tiedoksi kaupunginhallituksessa on perusteltua, että asian käsittely kaupungin toimielimissä onnistuu esitetyllä tavalla. Asia on näin ollen kiireellinen.

Muutos pöydällepanon aikana

Esittelijä on pöydällepanon aikana tehnyt esitykseensä liitteestä 2 ilmenivät muutokset.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025_khs
- 2 Kaupunkistrategia muutokset näkyvissä

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginvaltuuston seminaarin tallenne, elokuu 2021
- 2 Toimintaympäristöanalyysi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaikki kaupungin lautakunnat ja johtokunnat
Virastot ja liikelaitokset
Tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Asia/7

Kaupunginhallitus 30.09.2021 § 708

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

30.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/8

§ 716

V 13.10.2021, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite kulttuurilaitosrahas- ton perustamisesta Helsingille

HEL 2021-002234 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että pyydetään lausunto Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian Tuomas Rantanen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille
- 2 Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto kvsto 1.11.1972 § 632

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta perustaa kulttuurilaitosrahasto lainojen myöntämiseksi kulttuuritoimijoille, tai vaihtoehtoisesti laventaa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainanmyöntöperiaatteita kattamaan myös kulttuuritoimijoiden hankkeet.

Aloitteen tavoitteena on pyrkimys parantaa kulttuuritoimijoiden rahoitusasemaa tarjoamalla toimijoille edullista lainaa.

Taustaa

Kaupungilla on kaksi kirjanpidollista rahastoa, joihin on rahastoitu varoja lainojen myöntämiseksi; asuntotuotantorahasto, josta myönnetään lainoja kaupungin omaan ARA-säänneltyyn asuntotuotantoon (Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n hankkeet), sekä aloitteessa esimerkkinä mainittu urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto (Uuv-rahasto), josta myönnetään lainoja nimensä mukaisesti kohteisiin. Lisäksi kaupunki myöntää antolainoja vuosittain erikseen varatavista talousarviomäärärahoista, esimerkiksi tytäryhteisöillensä.

Uuv-rahasto perustettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 1.11.1972, 632 §. Rahaston perustamisen taustalla olivat ao. aikakauden hallinnollisen kirjanpidon säännöksistä juontuneet talousarvioprosessin haasteet riittävien määrärahojen varaamiseksi kasvavassa kaupungissa mm. asumalähiöiden uimahallien ja kuntourheilutilojen rakentamiseen. Rahaston perustamisen perusteeksi nähtiin tuolloin urheilu- ja ulkoilulaitosten lähivuosien rakentamishjelmassa olleet mm. Oulunkylän urheilupuiston tekojääradan ja Myllypuron urheilupuiston rakennustyöt, uimahallien rakentaminen eri kaupunginosiin sekä jäähallin lisärakennuksen rakennustyöt. Rahaston nähtiin antavan kaupungille valmiuksia myös suhdannepoliittiseen säätelyyn; Uuv-rahaston alkupääomaksi siirrettiin vuoden 1969 työllisyysmäärärahoista säästynyt erä.

Uuv-rahaston varoja on käytetty alusta saakka sekä kaupunkikonsernin omissa puitteissa toteutettavien hankkeiden lainoittamiseen, että yleishyödyllisille yhteisöille myönnettäviin lainoihin. Uuv-rahaston säännöt ja toimintaperiaatteet ovat säilyneet olennaisilta osin muuttumattomina rahaston perustamisesta lähtien.

Enin osa Uuv-rahaston lainapääomista on kohdistunut kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden suuriin urheilulaitoshankkeisiin kuten uimahallien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen, viimeisimpänä Olympiastadionin peruskorjaukseen. Kaupunkikonsernin urheilulaitoksille on myönnetty yksittäisiä lainoja myös talousarviovaroista, ja eräissä tapauksissa on käytetty lisäksi kaupungin myöntämiä takauksia.

Uuv-rahastosta konsernin ulkopuolisille tahoille myönnetyt lainat ovat olleet pääosin pieniä. Konsernin ulkopuolisissa hankkeissa on noudatettu periaatetta, jonka mukaisesti kaupungin lainan osuus on ollut enintään 40 % hankkeen kustannuksista, muun rahoituksen koostuessa omasta pääomasta, mahdollisista ulkopuolisista avustuksista sekä rahalaitoslainasta.

Ulkoisissa hankkeissa tyypillisin rahoitettava kohde on ollut urheiluseuran keinonurmihanke, joissa kaupungin lainoittama osuus hankkeen kustannuksista on jäänyt pääsääntöisesti alle 100 000 euron. Lisäksi rahastosta on rahoitettu mm. kevytrakenteisiä palloiluhalleja.

Markkinakorkoja seuraavalla Suomen Pankin peruskorkosidonnaisella Uuv-lainalla osarahoitetut konsernin ulkopuoliset hankkeet ovat suurelta osin olleet seuravetoisia. Ao. urheiluseurat ovat pääsääntöisesti myös kaupungin toiminta-avustuksen piirissä, mikä parantaa lainojen takaisinmaksuedellytyksiä ja vähentää kaupungin luottoriskiä.

Eräille kulttuurilaitoksille on yksittäisten investointien kohdalla varattu talousarviossa lainamääräraha, tai annettu kaupungin omavelkainen lainatakaus. Lainatakaukset on myönnetty ko. laitosten hallussa olevien rakennusten peruskorjaamiseen. Talousarviolainaa on viimeksi myönnetty Kiinteistö Oy Kaapelitalon Tanssin talo –hankkeen investointeihin.

Lainan myöntämisen edellytykset

Lainoja myönnettäessä tulee huomioitavaksi nykyisin voimassa olevat kuntalain 129 §:n määräykset, joiden mukaan kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Lisäksi kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Käytännössä jokaiseen kaupungin ulkopuoliselle yhteisölle myöntämään lainaan tulee saada reaalivakuus ja myös lainanhakijan lainanhoitokyvyn pitää olla todennettavissa.

Uuv-rahaston varoista myönnettävät tällä hetkellä matalakorkoiset peruskorkopohjaiset lainat ovat olleet yksi keino tukea urheiluseuroja olosuhdetyössä. Rahaston käyttäminen lainojen myöntämiseen ei sinänsä ole nykyolosuhteissa itseisarvoista; lainoja olisi mahdollista myöntää urheiluseurojen hankkeisiin yhtä lailla myös tähän tarkoitukseen varattavista talousarviomäärärahoista. Keskeistä lainojen myöntämisen kannalta on, että lainanmyöntöedellytykset täyttyvät (hankesuunnitelman sisältö, muu tarvittava rahoitus, lainojen takaisinmaksukyky ja käytettävissä olevat vakuudet).

Kulttuuritoimijoiden taholta on vaikeammin tunnistettavissa vastaavalaisia potentiaalisia yhtenäisiä lainoitettavien investointien ja lainanhakijoiden kohderyhmiä kuin urheiluseurojen hankkeiden kohdalla. Lisäksi

kulttuuritoimijoiden lainoittamisen esteeksi muodostuu useissa tapauksissa käytettävissä olevien vakuuksien puute, monien toimijoiden toimiessa vuokratiloissa.

Luottoriskin rajaamiseksi Uuv-rahastosta rahoitettavissa ulkopuolisissa hankkeissa edellytetään muuta kuin kaupungilta tulevaa rahoitusta aina vähintään 60 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Kulttuuritoimijoiden, kuten muidenkin ulkopuolisen toimijoiden, hankkeiden rahoittamisen haasteena on vakuuskysymysten lisäksi usein ollut oman pääoman ja muun rahoituksen riittämättömyys.

Lopuksi

Kaupunginhallitus ei katso tarkoituksenmukaiseksi perustaa erillistä rahastoa kulttuurihankkeiden rahoittamiseen, eikä myöskään laventaa Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston toimialaa.

Sen sijaan sellaisiin kulttuuritoimijoiden hankkeisiin, joissa kaupungin lainanmyöntöedellytykset täyttyvät, ts. lainan myöntäminen ei sisällä merkittävää taloudellista riskiä ja kaupungin edut on mahdollista turvata riittävän kattavilla vakuuksilla, hankkeen lainoittamista varten on jatkosakin mahdollista varata erillinen talousarviomääräraha ja lainan myöntämisessä noudattaa vastaavia periaatteita kuin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainojen kohdalla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille
- 2 Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto kvsto 1.11.1972 § 632

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.10.2021

Asia/8

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 681

HEL 2021-002234 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/9

§ 717

V 13.10.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite perhepäivähoitajien työolosuhteiden parantamisesta

HEL 2021-002227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: kappaleen 19 viimeinen lause korvataan tällä: "Mahdollisia muutoksia perhepäivähoitajien palkan määräytymisen perusteisiin on hyvä arvioida. Nämä edellyttäisivät paikallisen sopimuksen muuttamista."

Kannattaja: Elisa Gebhard

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 19 viimeinen lause korvataan tällä: "Mahdollisia muutoksia perhepäivähoitajien palkan määräytymisen perusteisiin on hyvä arvioida. Nämä edellyttäisivät paikallisen sopimuksen muuttamista."

Jaa-äännet: 2

Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Jussi Halla-aho, Minja Koskela, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Tyhjä: 3

Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (3 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että perhepäivähoitajien työolosuhteita parannetaan muun muassa työaikaan ja työstä maksettaviin korvauksiin liittyvin toimenpitein.

Kotona tapahtuva perhepäivähoito on varhaiskasvatuksen muoto, jossa perhepäivähoitaja työskentelee omassa kodissaan. Perhepäiväkodissa voidaan samanaikaisesti järjestää varhaiskasvatusta enintään neljälle lapselle mukaan luettuina perhepäivähoitajan omat alle kouluikäiset lapset.

Perhepäivähoitajien määrä on viimeisen viiden vuoden aikana vähentynyt Helsingissä merkittävästi. Vuonna 2016 omassa kodissaan toimivia perhepäivähoitajia oli 150 ja heillä hoidossa olevia lapsia yhteensä 529. Toukokuussa 2021 perhepäivähoitajia oli 60 ja lapsia hoidossa yhteensä 225.

Aloitteessa viitataan siihen, että tuen saaminen perhepäivähoitoon on usein hidasta. Varhaiskasvatuksen kiertävän erityisopettajan ja suomi toisena kielenä -opettajan tuki on saatavilla myös perhepäivähoidon lasten tarpeisiin. Lisäksi kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja suomi toisena kielenä -opettaja ovat sovitusti perhepäivähoitajien työllä mukana ohjaamassa ja kehittämässä lasten tarpeita vastaavia pedagogisia työtapoja. Yhteiset tilaisuudet ovat saaneet hoitajilta kiitosta.

Perhepäivähoito on kustannuksiltaan jonkin verran päiväkodin laskennallista keskihintaa korkeampi. Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon lapsikohtainen keskihinta on 14 450 euroa vuodessa. Ryh-

mäperhepäivähoidon keskihinta on 13 500 euroa vuodessa ja kunnallisessa päiväkotihoidossa laskennallista lasta kohden keskihinta on 10 500 euroa vuodessa.

Työaika ja työajanseurantajärjestelmä

Aloitteessa esitetään, että perhepäivähoitajan työaikaan tulisi laskea myös varsinaisen hoitotyön ulkopuolella tapahtuva toiminta, joka mahdollistaa laadukkaan perhepäivähoidon tarjoamisen.

Omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien työajaksi luetavan ajan määritelmä muuttui 1.4.2020 alkaen. Työajaksi luetaan lasten hoitoaikoihin sidottu aika sekä työvuorosuunnitelman mukainen aika, jolloin perhepäivähoitajalla ei ole lapsia hoidossa. Perhepäivähoidon esihenkilö määrittelee yhdessä perhepäivähoitajan kanssa työtehtävät sille työvuorosuunnitelman mukaiselle ajalle, jolloin lapset eivät ole hoidossa. Nämä työtehtävät voivat olla esimerkiksi kirjallisia työtehtäviä, toiminnan suunnittelua tai ruokahuoltoon liittyviä tehtäviä.

Helsingin kaupungin perhepäivähoitajilla on käytössä Läsnä-mobiilisovellus, jota hyödynnetään mm. lasten läsnä- ja poissaolojen merkitsemiseen, työaikaleimauksiin ja kustannuskorvausten kirjaamiseen. Läsnä-järjestelmässä perhepäivähoitajat näkevät myös heille tehdyt työvuorosuunnitelmat.

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaus

Aloitteessa esitetään, että perhepäivähoitajille maksettavien kustannuskorvausten tulisi kattaa perhepäivähoitajan työhön liittyvät menot myös pääkaupunkiseudun nykyisessä hintatasossa.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan hoitajalle työstä aiheutuneet välittömät kustannukset Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaisesti. Suositukset ovat valtakunnallisesti yhdenmukaiset.

Kuntaliitto tarkistaa ja suosittaa kalenterivuositain perhepäivähoitajien kustannuskorvaukset. Laskennan perusteena käytetään viimeisimpiä tilastokeskuksen julkaisemia toteutuneita indeksejä. Kustannuskorvausten tarkistamisessa käytetään kuluttajahintaindeksiä.

Kustannuskorvaussuositus sisältää myös korvauksen muista kuin ravintoaineista aiheutuvista tavanomaisista menoista kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista ja leikkivälineistä sekä lapsen hoitoon liittyvistä puheluista.

Korvaus ei sisällä työvaatetusta eikä erityishankintoja. Kustannuskorvauksen ulkopuolelle jäävät tulonhankkimiskulut perhepäivähoitaja voi vähentää verotuksessa erillisen selvityksen perusteella. Jos kunta on kuitenkin korvannut perhepäivähoitajalle jonkin tulonhankkimiskulun normaalin kustannuskorvauksen lisäksi, ei tällaisesta kulusta myönnetä vähennystä.

Palkan määräytyminen

Helsingin kaupungin omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia koskevan paikallisen sopimuksen mukaisesti perhepäivähoitajan palkka määräytyy varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärän ja hoitoaikojen mukaan. Perhepäivähoitajien palkkauksen perusteet tarkistetaan kolme kertaa vuodessa.

Tehtäväkohtaiseen palkkaan sitä alentavasti vaikuttaa lasten lukumäärän pysyvä väheneminen. Lapsen lopettaessa perhepäivähoitajan palkka pysyy samana seuraavaan palkan tarkistuspäivään saakka. Lasten lukumäärän pysyvä lisääntyminen taas otetaan palkkauksessa huomioon heti siitä ajankohdasta alkaen, kun lapsi tosiasiallisesti alkaa käyttää hoitopaikkaa.

Lapsimäärän tarkastaminen ja hoitajan kanssa sovitusta lapsimäärästä huolehtiminen on perhepäivähoidon esihenkilön tehtävä. Perhepäivähoito on hoitomuotona suosittu varsinkin pienten lasten kohdalla, eikä vapautuneille paikoille yleensä ole vaikeuksia löytää uutta lasta.

Perhepäivähoitajan palkan määräytyminen ja työstä maksettavat kustannuskorvaukset ovat monisyinen kokonaisuus. Helsingin kaupunki työnantajana pitää oikeudenmukaisimpana ja työntekijöille turvallisimpana keinona toimia kustannuskorvausten osalta Kuntaliiton suosituksen mukaisesti. Mahdolliset perhepäivähoitajien palkan määräytymisen perusteisiin tehtävät muutokset edellyttävät paikallisen sopimuksen muuttamista.

Työolosuhteiden parantaminen

Perhepäivähoidon esihenkilöt huolehtivat perhepäivähoitajien työolosuhteista ja työhyvinvointia edistävästä yhteisöllisyydestä. Esihenkilöitä ovat perhepäivähoidon ohjaajat tai päiväkodin johtajat. He ohjaavat ja tukevat perhepäivähoidon pedagogista toimintaa, toiminnan ja työajan suunnittelua ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaa. Perhepäivähoitajien työtä, tarvittavia hankintoja ja hoitajien työoloja kehitetään yhdessä esihenkilöiden ja hoitajatiimien kesken.

Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyissä perhepäivähoito hoitomuotona saa huoltajilta parhaat arvostukset. Onnistunut yhteistyö lasten vanhem-

pien kanssa on perhepäivähoitajille palkitseva ja tärkeä työolosuhteisiin vaikuttava osatekijä.

Aloitteessa esitetty malli ruokahuollon järjestämisestä ulkopuolisen tahon kautta toisi mittavia muutoksia hoitajien työhön ja palkkaukseen sekä nostaisi perhepäivähoidon kustannuksia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi asiaa käsitellessään yksimielisesti vastaehdotuksen, jonka mukaan toimialalla selvitetään mahdollisuutta suunnitella kokeilu ruokahuollon järjestämisestä perhepäivähoitajien työn helpottamiseksi.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Esittelijän perustelut poikkeavat lautakunnan lausunnosta palkan määräytyminen -kappaleen osalta. Maininta siitä, että perhepäivähoitajan palkan maksun periaatteita olisi tarpeen arvioida on poistettu. Sen sijaan todetaan lautakunnan lausunnon mukaisesti, että mahdolliset perhepäivähoitajien palkan määräytymisen perusteisiin tehtävät muutokset edellyttävät paikallisen sopimuksen muuttamista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 682

HEL 2021-002227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

04.10.2021

Asia/9

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.06.2021 § 240

HEL 2021-002227 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen aloitteesta perhepäivähoitajien työolojen parantamiseksi:

Kotona tapahtuva perhepäivähoito on varhaiskasvatuksen muoto, jossa perhepäivähoitaja työskentelee omassa kodissaan. Perhepäiväkodissa voidaan samanaikaisesti järjestää varhaiskasvatusta enintään neljälle lapselle mukaan luettuina perhepäivähoitajan omat alle kouluikäiset lapset. Lisäksi ryhmässä voi olla iltapäivisin yksi esiopetusikäinen tai yksi perusopetuksen aloittanut lapsi. Helsingissä on kuitenkin hyvin harvinaista, että esiopetuksesta tai perusopetuksesta siirtyisi lapsi iltapäiväksi perhepäivähoitoon.

Perhepäivähoitajien määrä on viimeisen viiden vuoden aikana vähentynyt Helsingissä merkittävästi. Vuonna 2016 omassa kodissaan toimivia perhepäivähoitajia oli 150 ja heillä hoidossa olevia lapsia yhteensä 529. Toukokuussa 2021 on perhepäivähoitajia 60 ja lapsia hoidossa yhteensä 225.

Perhepäivähoidossa noudatetaan Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaa palvelumuodolle sopivin tavoin. Toiminnassa painottuvat vuorovaikutus, leikki, perushoidon pedagogiikka sekä pienten lasten kehityksen mukaiset oppimisen, tekemisen ja kokemisen mahdollisuudet.

Aloitteessa viitataan siihen, että tuen saaminen perhepäivähoitoon on usein hidasta. Varhaiskasvatuksen kiertävän erityisopettajan ja suomi toisena kielenä opettajan tuki on saatavilla myös perhepäivähoidon las-

ten tarpeisiin. Lisäksi kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja suomi toisena kielenä opettaja ovat sovitusti perhepäivähoitajien työillassa mukana ohjaamassa ja kehittämässä lasten tarpeita vastaavia pedagogisia työtapoja. Yhteiset tilaisuudet ovat saaneet hoitajilta kiitosta.

Perhepäivähoito on kustannuksiltaan jonkin verran päiväkodin laskennallista keskihintaa korkeampi. Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon lapsikohtainen keskihinta on 14 450 euroa. Ryhmäperhepäivähoidon keskihinta on 13 500 euroa ja kunnallisessa päiväkotihoidossa lakennallista lasta kohden keskihinta on 10 500 euroa.

Työaika ja työajanseurantajärjestelmä

Aloitteessa esitetään, että perhepäivähoitajan työaikaan tulisi laskea myös varsinaisen hoitotyön ulkopuolella tapahtuva toiminta, joka mahdollistaa laadukkaan perhepäivähoidon tarjoamisen. Omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien työajaksi luettavan ajan määritelmä muuttui 1.4.2020 lähtien.

Työajaksi luetaan lasten hoitoaikoihin sidottu aika sekä työvuorosuunnitelman mukainen aika, jolloin perhepäivähoitajalla ei ole lapsia hoidossa. Perhepäivähoidon esihenkilö määrittelee yhdessä perhepäivähoitajan kanssa työtehtävät sille työvuorosuunnitelman mukaiselle ajalle, jolloin lapset eivät ole hoidossa. Nämä työtehtävät voivat olla esimerkiksi kirjallisia työtehtäviä, toiminnan suunnittelua tai ruokahuoltoon liittyviä tehtäviä.

Helsingin kaupungin perhepäivähoitajilla on käytössä Läsna- mobiilisovellus, jota hyödynnetään mm. lasten läsnä- ja poissaolojen merkitsemiseen, työaikaleimauksiin ja kustannuskorvausten kirjaamiseen. Läsna-järjestelmässä perhepäivähoitajat näkevät myös heille tehdyt työvuorosuunnitelmat.

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaus:

Aloitteessa esitetään että perhepäivähoitajille maksettavien kustannuskorvausten tulisi kattaa perhepäivähoitajan työhön liittyvät menot myös pääkaupunkiseudun nykyisessä hintatasossa.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan hoitajalle työstä aiheutuneet välittömät kustannukset Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaisesti. Suositukset ovat valtakunnallisesti kaikille yhdenmukaiset.

Kuntaliitto tarkistaa ja suosittaa kalenterivuositain perhepäivähoitajien kustannuskorvaukset. Laskennan perusteena käytetään viimeisimpiä tilastokeskuksen julkaisemia toteutuneita indeksejä. Kustannuskorvausten tarkistamisessa käytetään kuluttajahintaindeksiä.

Kustannuskorvaussuositus sisältää myös korvauksen muista kuin ravintoaineista aiheutuvista tavanomaisista menoista kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista ja leikkivälineistä, lapsen hoitoon liittyvistä puheluista yms. menoista.

Korvaus ei sisällä työvaatetusta eikä erityishankintoja. Kustannuskorvauksen ulkopuolelle jäävät tulonhankkimiskulut perhepäivähoitaja voi vähentää verotuksessa erillisen selvityksen perusteella. Jos kunta on kuitenkin korvannut perhepäivähoitajalle jonkin tulonhankkimiskulun normaalin kustannuskorvauksen lisäksi, ei tällaisesta kulusta myönnetä vähennystä.

Palkan määräytyminen

Helsingin kaupungin omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia koskevan paikallisen sopimuksen mukaisesti perhepäivähoitajan palkka määräytyy varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärän ja hoitoaikojen mukaan. Perhepäivähoitajien palkkauksen perusteet tarkistetaan kolme kertaa vuodessa.

Tehtäväkohtaiseen palkkaan sitä alentavasti vaikuttaa lasten lukumäärän pysyvä väheneminen. Lapsen lopettaessa perhepäivähoitajan palkka pysyy samana seuraavaan palkan tarkistuspäivään saakka. Lasten lukumäärän pysyvä lisääntyminen taas otetaan palkkauksessa huomioon heti siitä ajankohdasta alkaen, kun lapsi tosiasiallisesti alkaa käyttää hoitopaikkaa.

Lapsimäärän tarkastaminen ja hoitajan kanssa sovitusta lapsimäärästä huolehtiminen on perhepäivähoidon esihenkilön tehtävä. Perhepäivähoito on hoitomuotona suosittu varsinkin pienten lasten kohdalla, eikä vapautuneille paikoille yleensä ole vaikeuksia löytää uutta lasta.

Perhepäivähoitajan palkan määräytyminen ja työstä maksettavat kustannuskorvaukset ovat monisyinen kokonaisuus. Helsingin kaupunki työnantajana pitää oikeudenmukaisimpana ja työntekijöille turvallisimpana keinona toimia kustannuskorvausten osalta Suomen Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Perhepäivähoitajan palkan maksun periaatteita on tarpeen arvioida. Mahdolliset muutokset palkan määräytymiseen edellyttävät sopimuksen muutosta.

Työolosuhteiden parantaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

04.10.2021

Perhepäivähoidon esihenkilöt huolehtivat perhepäivähoitajien työolosuhteista ja työhyvinvointia edistävästä yhteisöllisyydestä. Esihenkilöitä ovat perhepäivähoidon ohjaajat tai päiväkodin johtajat. He ohjaavat ja tukevat perhepäivähoidon pedagogista toimintaa, toiminnan ja työajan suunnittelua ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaa. Perhepäivähoitajien työtä, tarvittavia hankintoja ja hoitajien työoloja kehitetään yhdessä esihenkilöiden ja hoitajatiimien kesken.

Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyissä perhepäivähoito hoitomuotona saa huoltajilta parhaat arvostukset. Onnistunut yhteistyö lasten vanhempien kanssa on perhepäivähoitajille palkitseva ja tärkeä työolosuhteisiin vaikuttava osatekijä.

Aloitteessa esitetty malli ruokahuollon järjestämisestä ulkopuolisen tahon kautta toisi mittavia muutoksia hoitajien työhön ja palkkaukseen ja nostaisivat perhepäivähoidon kustannuksia. Vantaan perhepäivähoidon johdolla ei ole tietoa, että Länsi-Vantaan perhepäivähoidossa olisi toteutettu aloitteessa mainittu aterihuollon kokeilu.

Talousarvioon ei ole varattu lisärahoitusta perhepäivähoitoon.

Selvitetään mahdollisuutta suunnitella kokeilu ruokahuollon järjestämisestä perhepäivähoitajien työn helpottamiseksi.

Käsittely

15.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Selvitetään mahdollisuutta suunnitella kokeilu ruokahuollon järjestämisestä perhepäivähoitajien työn helpottamiseksi.

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

§ 718

V 13.10.2021, Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite kierrätyspiste Tapanilaan

HEL 2021-003496 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: ”Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tulee selkeyttää sisäisiä prosessejaan, jotka liittyvät siihen, miten kierrätyspisteet sijoitetaan yhdenvertaisesti, tehokkaasti ja kattavasti eri kaupungin alueilla.”

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.03.2021 Honkasalo Veronika Kierrätyspiste Tapanilaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 19 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Tapanilaan järjestetään mahdollisimman pian kierrätyspiste. Lisäksi esitetään, että kaupunki selkeyttää sisäisiä prosessejaan, jotka liittyvät siihen, miten kierrätyspisteet sijoitetaan yhdenvertaisesti, tehokkaasti ja kattavasti eri kaupungin alueille. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että yksikin kielteinen kanta naapurikuulemisissa voi estää kierrätyspisteen sijoittamisen.

Tapanilan asemanseudun eteläosan asemakaavaehdotuksen käsittelyn yhteydessä on etsitty sijoituspaikkaa kierrätyspisteelle ja sellainen löytyi Hiidenportin ja Malmin kauppätien kulmauksessa sijaitsevalta Hiidenportin pysäköintialueelta. Toimenpideluvan lupaprosessi on vielä käynnissä rakennusvalvontapalvelussa. Lupaprosessiin liittyvä asukkaiden kuuleminen on juuri laitettu vireille ja koska kierrätyspisteen lähiympäristössä ei ole asuinrakennuksia on oletettavaa, ettei pisteen sijoittaminen kohtaa vastustusta. Jos kuulemisen yhteydessä ei tule perusteltua vastustusta, lupa kierrätyspisteen sijoittamiseksi myönnettäen alkusyksyn aikana. Pakkauskierrätys Rinki Oy sijoittaa tämän jälkeen kierrätysastiat alueelle. Yhtiön mukaan astiat on mahdollista tuoda muutamassa päivässä luvan myöntämisen jälkeen.

Tapanilan kierrätyspisteelle on etsitty paikkaa jo kauan Pakkauskierrätys Rinki Oy:n ja kaupungin yhteistyönä. Pientalovaltaisessa ja tiiviissä Tapanilassa sopivia paikkoja on ollut vaikea löytää, koska paikan tulee täyttää useat vaatimukset liittyen liikennejärjestelyihin, turvallisuuteen, toiminnan tilatarpeisiin, maanomistukseen sekä asuinkiinteistöille mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen. Aluekierrätyspisteiden rakentaminen edellyttää toimenpidelupaa. Osa aiemmin soveltuviksi havaituista kohteista on edennyt hakemusvaiheeseen mutta prosessiin liittyvässä kuulemisessa naapurusto on vastustanut hankkeita ja tämän johdosta lupahakemukset on vedetty pois käsittelystä. Kuulemisaikana annetut vastustavat kannanotot ennakoivat yleensä sitä, että myönnettävästä luvasta tehdään oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus johtaa mahdollisesti pitkäkestoiseenkin prosessiin, jonka lopputulos ei ole ennalta tiedettävissä, mikä on haasteellista hakijan kannalta. Tavoitteellista on saavuttaa tilanne, jonka naapurit kokevat hyväksyttäväksi. Tästä syystä poistuneille astioille ei kaikkien yhteisestä tahtotilasta huolimatta ollut aiemmin löydetty kaikkia osapuolia tyydyttävää korvaavaa sijaintia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.10.2021

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.03.2021 Honkasalo Veronika Kierrätyspiste Tapani-
laan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 684

HEL 2021-003496 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 07.09.2021 § 425

HEL 2021-003496 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristön toimiala näkee lähialueen asukkaille saavutettavissa olevien kierrätyspisteiden olemassa olon tärkeäksi, niin ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta. Kaupunkiympäristölautakunta on velvoittanut Tapanilan asemanseudun eteläosan asemakaavaehdotuksen käsittelyn yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan etsimään Tapanilan alueelta paikan kierrätyspisteelle syyskuuhun 2021 mennessä, ja uusi paikka kierrätyspisteelle on löytynyt Hiidenportin pysäköintialueelta.

Tapanilan kierrätyspisteelle on etsitty paikkaa kauan Pakkauskierrätys Ringin ja kaupungin yhteistyönä. Pientalovaltaisessa ja tiiviissä Tapanilassa sopivia paikkoja on ollut vaikea löytää, sillä paikan tulee täyttää useat vaatimukset liittyen liikennejärjestelyihin, turvallisuuteen, toiminnan tilatarpeisiin, maanomistukseen sekä asuinkiinteistöille mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen. Aluekierrätyspisteiden rakentaminen edellyttää toimenpideluvan hakemista rakennusvalvontapalvelusta. Osa aiemmin soveltuviksi havaituista kohteista on edennyttä hakemusvaiheeseen, mutta prosessiin liittyvässä kuulemisessa naapurusto on vastustanut hankkeita, ja tämän johdosta lupahakemukset on vedetty pois käsittelystä. Kuulemisaikana annetut vastustavat kannanotot ennakoivat yleensä sitä, että myönnetystä luvasta tehdään oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus johtaa mahdollisesti pitkäkestoiseenkin prosessiin, jonka lopputulos ei ole ennalta tiedettävissä, mikä on haasteellista hakijan kannalta. Tavoitteellista on saavuttaa tilanne, jonka naapurit kokevat hyväksyttäväksi. Tästä syystä poistuneille astioille ei kaikkien yhteisestä tahtotilasta huolimatta oltu aiemmin löydetty kaikkia osapuolia tyydyttävää korvaavaa sijaintia.

Nyt uusi, kaikki reunaehdot täyttävä sijainti on löytynyt tarkan etsinnän tuloksena Hiidenportin pysäköintialueelta, joka sijaitsee Hiidenportin ja Malmin kauppaplatian kulmauksessa. Toimenpideluvan lupaprosessi on vielä käynnissä rakennusvalvontapalvelussa, joten sopimusta kyseiselle sijainnille ei ole vielä saatu varmistettua. Kuitenkin lupaprosessiin liittyvä asukkaiden kuuleminen on juuri laitettu vireille. Koska kierrätyspisteen lähiympäristössä ei ole asuinrakennuksia, on oletettavaa, ettei pisteen sijoittaminen kohtaa vastustusta. Jos kuulemisessa ei ilmene perusteltua vastustusta, lupa kierrätyspisteen sijoittamiseksi tullaan myöntämään rakennusvalvontapalvelussa todennäköisesti syyskuun aikana. Pakkauskierrätys Rinki tulee sijoittamaan tämän jälkeen kierrätysastiat alueelle, astiat saadaan tuotua Ringin arvion mukaan muutamassa päivässä luvan myöntämisen jälkeen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

04.10.2021

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi
Pia-Liisa Orrenmaa, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26419
pia-liisa.orrenmaa(a)hel.fi
Laura Kankaanpää, liikenneinsinööri, puhelin: 310 35131
laura.kankaanpaa(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 719

V 13.10.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite lyhennetyn työajan kokeilusta

HEL 2021-002856 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Elisa Gebhard: Pyydän viikoksi pöydälle

Kannattaja: Nasima Razmyar

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Pyydän viikoksi pöydälle

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle äänin 8 -7.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marianne Leskinen, neuvottelupäällikkö, puhelin: 09 310 34180
marianne.leskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 03.03.2021 Haglund Mia Lyhennetyn työajan kokeilu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ennakkoluulottomasti selvittää ja ottaa käyttöön kaikki tehokkaat keinot työntekijöiden hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen parantamiseksi. Aloitteessa esitetään, että Helsinki toteuttaa lyhennetyt työajan kokeilun vähintään kolmessa kaupungin yksikössä. Kokeilun tulee koskea kaikkia yksikön työntekijöitä.

Aloitteessa kiinnitetään huomiota tärkeään asiaan, henkilöstön hyvinvointiin. Kaupungissa seurataan tutkimuksia työhyvinvoinnista hyvin aktiivisesti ja nojataan jo nyt tutkimustietoon siitä, millä keinoin voidaan parhaiten vaikuttaa hyvään henkilöstökokemukseen, hyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Kaupunki on edistänyt näitä asioita suunnitelmallisesti ja erilaisin keinoin viime vuosien aikana.

Työhyvinvointi on kokonaisuus, joka koostuu monista tekijöistä, kuten työyhteisön toimivuudesta ja hyvästä johtamisesta, työntekijän omista voimavaroista, työkyvystä ja ammattitaidosta sekä terveellisistä ja turvallisista työoloista.

Helsingin kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä työtä muun muassa työn ja muun elämän yhteensovittamiseksi ja kaupunki kehittää tätä elementtiä edelleen. Lähtökohtana on erilaisten joustojen tarjoaminen ja joustojen käytön mahdollistaminen.

Aloitteessa esitetyssä työhyvinvoinnin kehittämisessä Helsingin kaupungin työhyvinvointiohjelma on keskeisessä roolissa ja siinä määritellään työhyvinvoinnin edistämistä koskevat tavoitteet neljän vuoden kaudelle. Nykyisellä ohjelmakaudella yhtenä kehittämisen painopisteenä on ollut ennakoiva työkyvyn johtaminen, jolla tuetaan henkilöstön työssä jaksamista. Esihenkilöiden ja HR-asiantuntijoiden työkykyjohtamisen osaamista on vahvistettu erilaisilla koulutuksilla, lisäksi esihenkilöitä on tuettu työkykyhaasteiden hoitamisessa tavoitteena pitkät työturvat kaupungin palveluksessa.

Työhyvinvointihaasteita pyritään ennakolta vähentämään käymällä säännöllisiä esihenkilöiden ja työntekijöiden välisiä keskusteluja, joilla varmistetaan työn sujavuus ja varhainen tuki. Esihenkilötyön tueksi on myös laadittu ”Kun työ ei suju” -käsikirja. Mikäli henkilöllä on työkykyhaasteita esim. terveydestä johtuvista syistä, niin työnantajana tuemme työuran jatkamista erilaisin keinoin, joista yksi on työkykyrajoitteisiin sopiva korvaava työ. Korvaavan työn käyttöä onkin lisätty kahden edellisen vuoden aikana tilanteissa, joissa henkilön työkyky on heikentynyt.

Työnantajan toimien lisäksi jokaisen henkilön oma rooli on tärkeä työhyvinvoinnista huolehtimisessa. Henkilö voi itse vaikuttaa siihen merkittävästi omilla valinnoillaan. Kaupunki on tarjonnut työntekijöilleen erilaisia koulutuksia ja valmennuksia mm. työhyvinvointia edistävään liikuntaan, ajan- ja stressinhallintaan. Viimeisten neljän vuoden aikana yhtenä painopisteenä on ollut kaupunkilaisten ja henkilöstön liikkumistottumukset, tätä on edistetty kaupungin liikkumishjelmalla.

Kohdentamalla työhyvinvointitoimet johtamisen kehittämiseen, työyhteisöjen toiminnan tukemiseen ja yksilöiden hyvinvoinnin vahvistamiseen, vaikutetaan laajasti niihin tekijöihin, jotka vahvistavat työhyvinvoinnin kokemusta työn arjessa. Kuten aloitteessa on esitetty työhyvinvoinnin lisääminen ja työn tuottavuuden samanaikainen parantaminen eivät sulje toisiaan pois.

Mikäli aloite hyväksyttäisiin, se aiheuttaisi merkittävää kustannuspainetta ja edellyttäisi merkittävää lisätyövoiman hankintaa lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Jo tällä hetkellä on työvoimapula-aloja kaupungin sisällä esim. sosiaali- ja terveyssektorilla ja varhaiskasvatuksessa. Työajan lyhentäminen lisäisi siten ainakin hetkellisesti entisestään kuormitusta näille aloille ja siten vesittäisi niitä hyötyjä, joita aloitteella on tavoiteltu.

Mikäli kokeilun kohderyhmä olisi pieni ja kesto lyhyt, se taas tarkoittaisi, ettei kokeilun tuloksia saada riittävästi validoitua. Lisäksi on huomioitava, että kunnallisella sektorilla on työehtosopimuksessa valtaosin yksityistä sektoria huomattavasti pidemmät palkalliset vuosilomat sekä lyhyempi työaika. Näin ollen työhyvinvointia tuetaan jo nyt julkisella sektorilla erittäin hyvin.

Helsingin kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa hyvää ja laadukasta työelämää. Tässä työssä joustot ja nimenomaan työaikajoustot ovat yksi tärkeä elementti. Edellä kuvatun selosteen perusteella ei kuitenkaan ole syytä ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin aloitteen johdosta, vaan edistää kaupunkina edellä kuvattuja toimenpiteitä jo käynnissä olevien hankkeiden yhteydessä ja myös tulevaisuudessa. Olemme parasta aikaa valmistelemassa tulevalle nelivuotiskaudelle uutta työhyvinvointiohjelmaa v. 2022 alkaen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.10.2021

Asia/11

Marianne Leskinen, neuvottelupäällikkö, puhelin: 09 310 34180
marianne.leskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 03.03.2021 Haglund Mia Lyhennetyn työajan kokeilu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 687

HEL 2021-002856 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

20.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marianne Leskinen, neuvottelupäällikkö, puhelin: 09 310 34180
marianne.leskinen(a)hel.fi

§ 720

V 13.10.2021, Valtuutettu Petra Malinin aloite iltapäivätoiminnan tarjoamisesta erityistä tukea tarvitsevien lasten kotiin

HEL 2021-003494 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Seuraavasta kappaleesta poistetaan sana ”tilapäisissä”:
“Valmisteilla on malli, jossa neuropsykiatrisesti oireileville lapsille sekä vammaisten sosiaalityön asiakkaille olisi jatkossa mahdollista järjestää iltapäivähoitoa kotiin hankittavana palveluna niissä tilapäisissä tilanteissa, joissa iltapäivähoitoa ei voida järjestää perusopetuksen iltapäivätoimintana tai muun ensisijaisen lainsäädännön turvin.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Vastaehdotus:

Minja Koskela: “Kaupunginhallitus toteaa, että tämän palvelun tarve tulee arvioida lapsen tai nuoren yksilöllisistä tarpeista käsin. Niille lapsille, joille ryhmämuotoisen iltapäivätoiminnan on arvioitu olevan soveltumaton toimintamuoto, kaupunki toteuttaa iltapäivätoimintaa yksilöllisesti ja tarpeen mukaan, ei vain tilapäisesti.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus:

Seuraavasta kappaleesta poistetaan sana ”tilapäisissä”: “Valmisteilla on malli, jossa neuropsykiatrisesti oireileville lapsille sekä vammaisten sosiaalityön asiakkaille olisi jatkossa mahdollista järjestää iltapäivähoitoa kotiin hankittavana palveluna niissä tilapäisissä tilanteissa, joissa iltapäivähoitoa ei voida järjestää perusopetuksen iltapäivätoimintana tai muun ensisijaisen lainsäädännön turvin.”

“Kaupunginhallitus toteaa, että tämän palvelun tarve tulee arvioida lapsen tai nuoren yksilöllisistä tarpeista käsin. Niille lapsille, joille ryhmä-

muotoisen iltapäivätoiminnan on arvioitu olevan soveltumaton toimintamuoto, kaupunki toteuttaa iltapäivätoimintaa yksilöllisesti ja tarpeen mukaan, ei vain tilapäisesti.”

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tarjoaisi iltapäivätoimintaa kotiin niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, joille ryhmätoimintaan osallistumisen ei sovellu. Lisäksi esitetään selvitettäväksi laajemmin, miten tällä hetkellä järjestettävä iltapäivätoiminta vastaa oppimisen tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin.

Nykytilanteen kuvaus

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille

tai siirretyille oppilaille. Sitä järjestetään kouluissa tai muissa koulujen lähellä olevissa lasten vapaa-ajan toimintaan soveltuvissa tiloissa.

Erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta pyritään järjestämään ensisijaisesti oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Integroituminen oman ikäkauden mukaisiin ryhmiin tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä.

Vammaisten sosiaalityössä on tunnistettu asiakkaita, jotka eivät pärjää tai jaksaa ryhmämuotoisessa iltapäivä- tai loma-ajan toiminnassa ja asiakkaita, jotka ylikuormittuvat niissä.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:ssä säädettyä kotipalvelua koskevan hallituksen esityksen perustelujen mukaan lasten- ja kodinhoidon järjestämisellä kotipalveluna tarkoitetaan esimerkiksi lapsiperheiden kotiin annettavia palveluja, jotka ovat tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen, ei sen puolesta toteuttaminen. Työskentely tapahtuu yhdessä muiden perheen kanssa toimivien tahojen kanssa. Palvelua on mahdollisuus saada kaupungin omana palveluna tai lyhytaikaisissa tarpeissa palvelusetelillä tuotettuna. Lapsiperheiden kotipalvelun tarkoitus ei ole lapsen iltapäivähoidon järjestäminen toistaiseksi kotiin, jotta vanhemmat voisivat käydä töissä.

Moniammatillinen suunnittelutyö

Sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kiinnitetty huomiota valtuustoaloitteessa esiin tuotuun haasteeseen ja olemassa olevaan palveluaukkoon. Tämän vuoksi on aloitettu toimialat ylittävä suunnittelutyö neuropsykiatrisesti oireilevien ja kehitysvammaisten lasten erityisiin iltapäivien ja loma-aikojen palvelutarpeisiin vastaamiseksi.

Tavoitteena on ensisijaisesti kartoittaa moniammatillisesti niitä tukkeinoja ja -muotoja, joilla lapsi tai nuori kykenisi osallistumaan ryhmämuotoiseen iltapäivähoitoon muiden lasten kanssa. Lapsen edun mukaista ei ole syrjäytyä omasta toimintaympäristöstään. Kotiin tuotavan hoidon ei tule olla päätavoite, vaan ensisijaisesti pyritään tukemaan lapsen tai nuoren paluuta omaan iltapäivähoidon toimintaympäristönsä.

Valmisteilla on malli, jossa neuropsykiatrisesti oireileville lapsille sekä vammaisten sosiaalityön asiakkaille olisi jatkossa mahdollista järjestää iltapäivähoitoa kotiin hankittavana palveluna niissä tilapäisissä tilan-

teissa, joissa iltapäivähoitoa ei voida järjestää perusopetuksen iltapäivätoimintana tai muun ensisijaisen lainsäädännön turvin.

Suunnittelu on aloitettu myös mallista, jossa suunnitellusti ja kohdenne-
tusti järjestettäisiin tilapäistä ja määräaikaista neuropsykiatrista val-
mennusosaamista hyödyntävää sosiaaliohjausta perheille niissä hetkel-
lisissä tilanteissa, joissa lapsi ei voi osallistua iltapäivähoitoon. Sosiaa-
liohjauksen tarkoituksena ei ole korvata lapsen hoitoa eikä mahdollis-
taa esimerkiksi vanhemman työssäkäyntiä, vaan työskennellä siten, et-
tä perhe saa voimavaroja ja keinoja tukea lasta. Neuropsykiatrisesti oi-
reilevien ja kehitysvammaisten lasten erityisiin palvelutarpeisiin iltapäi-
visin ja loma-aikoina vastataan parhaiten kehittämällä toimintaa edellä
mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Vaikutusten arviointi

Iltapäivä- ja loma-ajan toiminta on tärkeä osa lapsen toiminnallisen
koulupäivän kokonaisuutta ja iltapäivähoidon turvaamisella on vaiku-
tuksia sekä lasten että perheiden hyvinvointiin. Palvelujen kehittämi-
sessä on huomioitava lapsen etu. Jos lapsi eristetään omasta toimin-
taympäristöstään, on siinä syrjäytymisen riski ja mahdollisuus, että rat-
kaisu vaikeuttaa lapsen arkea ja siitä selviytymistä jatkossa. Määräai-
kaisina palveluina sosiaalihuollon ja sosiaalityön palvelut turvaavat lap-
sen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia niissä tilanteissa, joissa osallistu-
minen perusopetuksen järjestämään iltapäivähoitoon ei ole tilapäisesti
mahdollista.

Järjestämällä lapsille oman ikäluokkansa mukaista aamu-, iltapäivä- ja
loma-ajan toimintaa lisätään lasten yhdenvertaista oikeutta osallistua
vapaa-ajan toimintaan. Toiminnalla vahvistetaan lasten osallisuuden
tunnetta ryhmän jäsenenä. Iltapäivä- ja loma-ajan toiminta tukee omal-
ta osaltaan perheiden arjen ja työelämän yhteensovittamista.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali- ja
terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/12

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 689

HEL 2021-003494 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

20.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 25.05.2021 § 221

HEL 2021-003494 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin liitteenä olevasta valtuustoaloitteesta iltapäivähoidon turvaamiseksi palveluiden väliin putoaville lapsille:

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa virikkeellistä ja turvallista toimintaa lapsille ennen ja jälkeen koulupäivän. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään perusopetuslain luvussa 8 a. Perusopetuslain mu-

kainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille. Kunta päättää toiminnan laajuudesta.

Mikäli mahdollista, erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä.

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Huoltajien ja toimipaikan iltapäivätoiminnan henkilöstön kanssa sovitaan, miten erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen iltapäivätoiminnan aikana.

Iltapäivätoimintaan osallistuu lukuvuonna 2020-2021 noin 8 200 lasta, joista erityisen tuen oppilaita on noin 16%. Lähtökohtana on, että kaikki toimintaan hakuaikana hakeneet otetaan toimintaan. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaista 90 % osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan ja 50% kesäajan lomatoimintaan. Toimintaa järjestetään pääsääntöisesti omissa pienryhmissä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille.

Vammaisten sosiaalityössä on tunnistettu asiakkaita, jotka eivät pärjää tai ylikuormittuvat ryhmämuotoisessa iltapäivä- tai loma-ajan toiminnassa.

Muut erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat integroituvat kouluilla, tai niiden lähialueilla toimiviin ryhmiin. Ryhmien koko vaihtelee ja myös niihin integroitujen erityisen tuen oppilaiden määrä. Lapsia sijoitettaessa toimintaan arvioidaan olemassa olevien tilojen mahdollisuudet pienryhmätoimintaan, sekä päivittäisen ulkotoiminnan järjestämisen mahdollisuudet. Lisäksi iltapäivätoiminnan palveluntuottajien ja rehtoreiden kanssa arvioidaan ohjaajien riittävä ryhmäkohtainen resursointi, sekä ohjaajien kyky ohjata lapsiryhmää, joissa erityisen tuen lasten toiminnan ohjaaminen edellyttää erityistä osaamista.

Toimialat ylittävä suunnittelutyö

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyönä on kiinnitetty huomiota valtuustoa- loitteessa esiintuotuun haasteeseen ja olemassa olevaan palveluaukkoon.

Tämän vuoksi on käynnistetty toimialat ylittävä suunnittelutyö neuropsykiatrisesti oireilevien ja kehitysvammaisten lasten erityisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi iltapäivien ja koulujen loma-ajan osalta. Tunnistettavissa on malli, jossa kyseisille neuropsykiatrisesti oireileville lapsille, sekä vammaisten sosiaalityön asiakkaille olisi jatkossa mahdollista järjestää hoito kotiin hankittavana palveluna. Tämä tulisi kyseeseen niissä tilanteissa, joissa lapsen etu ei toteudu, jos palvelua järjestetään perusopetuslain mukaisena ryhmätoimintana.

Tavoitteena on ensisijaisesti pohtia moniammatillisesti niitä tukikeinoja ja muotoja, joilla lapsi taikka nuori kykenisi osallistumaan ryhmämuotoiseen iltapäivä- ja loma-ajan toimintaan muiden lasten kanssa. Lapsen edun mukaista ei ole syrjäytyä omasta toimintaympäristöstään ja kotiin tuotava palvelu ei voi olla päätavoite, vaan tavoitteena tulee aina olla, että lapsi tai nuori voi palata kohderyhmänsä toimintaympäristöön ja ensisijaiseen palveluun. Vammaispalvelun tai lapsiperheiden kotipalvelun järjestämä hoito kotiin olisi tukitoimi lapsen tai nuoren kriittisessä elämänvaiheessa, kun iltapäivä- tai loma-ajan toimintaa ei voida järjestää muulla tavoin. Tuen kesto riippuisi lapsen tai nuoren tarpeesta ja voisi tarvittaessa olla myös pitkäaikaista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa tämän uuden tukimuodon kehittämistä palveluiden väliin putoaville lapsille ja nuorille.

Lapsivaikutusten arviointi

Iltapäivä- ja loma-ajan toiminta on tärkeä osa lapsen toiminnallisen koulupäivän kokonaisuutta. Järjestämällä lapsille oman ikäluokkansa mukaista aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan toimintaa lisätään lasten yhdenvertaista oikeutta osallistua vapaa-ajan toimintaan. Toiminnalla vahvistetaan lasten osallisuuden tunnetta ryhmän jäsenenä. Iltapäivä- ja loma-ajan toiminta tukee omalta osaltaan perheiden arjen ja työelämän yhteensovittamista.

Käsittely

25.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Vastaehdotus: poistetaan sana "tilapäisissä" lauseesta "Tämä tulisi kyseeseen niissä tilapäisissä tilanteissa, joissa lapsen etu ei toteudu, jos palvelua järjestetään perusopetuslain mukaisena ryhmätoimintana", jolloin lause kuuluu:

"Tämä tulisi kyseeseen niissä tilanteissa, joissa lapsen etu ei toteudu, jos palvelua järjestetään perusopetuslain mukaisena ryhmätoimintana."

Poistetaan lause: "Vammaispalvelun tai lapsiperheiden kotipalvelun järjestämä hoito kotiin olisi määräaikainen tukitoimi lapsen tai nuoren kriittisessä elämänvaiheessa, kun iltapäivä- tai loma-ajan toimintaa ei voida järjestää muulla tavoin."

Korvataan tekstillä: "Vammaispalvelun tai lapsiperheiden kotipalvelun järjestämä hoito kotiin olisi tukitoimi lapsen tai nuoren kriittisessä elämänvaiheessa, kun iltapäivä- tai loma-ajan toimintaa ei voida järjestää muulla tavoin. Tuen kesto riippuisi lapsen tai nuoren tarpeesta ja voisi tarvittaessa olla myös pitkäaikaista".

Lisätään loppuun lause: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa tämän uuden tukimuodon kehittämistä palveluiden väliin putoaville lapsille ja nuorille."

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 25.05.2021 § 110

HEL 2021-003494 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin ja 18 muun valtuutetun aloitteesta koskien iltapäivähoidon turvaamista palveluiden väliin putoaville lapsille:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki turvaa jatkossa palveluissa väliin putoajiksi jääneiden lasten iltapäivätoiminnan kotiin esimerkiksi yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja lapsiperheiden kotipalvelun välillä. Aloitteessa on myös pyydetty selvittämään, miten tämän hetkinen iltapäivätoiminta vastaa niiden lasten tarpeisiin, joilla on oppimisen tuen tarvetta.

Nykytilanteen kuvaus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään 1.–2.-luokkalaisille ja 3.–9.-luokkalaisille erityisen tuen oppilaille kouluissa tai muissa koulujen lähellä olevissa lasten vapaa-ajan toimintaan soveltuvissa tiloissa. Vammaisten sosiaalityössä on tunnistettu asiakkaita, jotka eivät pärjää tai jaksaa ryhmämuotoisessa iltapäivä- tai loma-ajan toiminnassa ja asiakkaita, jotka ylikuormittuvat niissä.

Vammaispalvelulain (380/1987) tavoitteena on edistää vammaisen henkilön itsenäistä selviytymistä ja vähentää vamman aiheuttamia rajoitteita tai esteitä. Vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla ja tukitoimilla edistetään myös vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaisten sosiaalityön asiakkaita ovat vaikeavammaiset lapset ja nuoret, erityishuollon asiakkaat sekä autistiset asiakkaat, joille vastuutyöntekijä on määritelty vammaisten sosiaalityöstä.

Vammaispalvelulaki on toissijainen laki, jonka mukaan vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään, jos vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla.

Kehitysvammaiset 3.–9.-luokkalaiset koululaiset voivat saada iltapäivähoitoa sekä loma-ajan hoitoa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämänä. Hoitoa järjestetään eri puolilla Helsinkiä. Erityishuoltona ei järjestetä varsinaista hoitoa, mutta mikäli palvelu sisältyy asiakkaan erityishuolto-ohjelmaan, se on asiakkaalle maksutonta.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:ssä säädettyä kotipalvelua koskevan hallituksen esityksen perustelujen mukaan lasten- ja kodinhoidon järjestämisellä kotipalveluna tarkoitetaan esimerkiksi lapsiperheiden kotiin annettavia palveluja, jotka ovat tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen, ei sen puolesta toteuttaminen. Työskentely tapahtuu yhdessä muiden perheen kanssa toimivien tahojen kanssa. Palvelua on mahdollisuus saada kaupungin omana palveluna tai lyhytaikaisissa tarpeissa palvelusetelillä tuotettuna. Lapsiperheiden kotipalvelun tarkoitus ei ole lapsen iltapäivähoitojärjestäminen toistaiseksi kotiin, jotta vanhemmat voisivat käydä töissä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla tuotetaan sosiaalihuoltolain ja sosiaalityön palveluja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti ja yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan eri toimintojen kanssa.

Toimialat ylittävä suunnittelutyö

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä on kiinnitetty huomiota valtuustoaloitteessa esiintuotuun haasteeseen ja olemassa olevaan palveluaukkoon. Tämän vuoksi on aloitettu toimialat ylittävä suunnittelutyö neuropsykiatrisesti oireilevien ja kehitysvammaisten lasten erityisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi iltapäivien ja loma-aikojen osalta.

Tavoitteena on ensisijaisesti pohtia moniammatillisesti niitä tukikeinoja ja -muotoja, joilla lapsi tai nuori kykenisi osallistumaan ryhmämuotoiseen iltapäivähoitoon muiden lasten kanssa. Lapsen edun mukaista ei ole syrjäytyä omasta toimintaympäristöstään. Kotiin tuotava hoito ei voi olla päätavoite, vaan tavoitteena tulee aina olla, että lapsi tai nuori voi palata omaan toimintaympäristöönsä.

Valmisteilla on malli, jossa neuropsykiatrisesti oireileville lapsille sekä vammaisten sosiaalityön asiakkaille olisi jatkossa mahdollista järjestää iltapäivähoitoa kotiin hankittavana palveluna niissä tilapäisissä tilanteissa, joissa iltapäivähoitoa ei voida järjestää perusopetuksen iltapäivätoimintana tai muun ensisijaisen lainsäädännön turvin.

Suunnittelu on aloitettu myös mallista, jossa suunnitellusti ja kohdenneustusti järjestettäisiin tilapäistä ja määräaikaista neuropsykiatrista valmennusosaamista hyödyntävää sosiaaliohjausta perheille niissä hetkellisissä tilanteissa, joissa lapsi ei voi osallistua iltapäivähoitoon. Sosiaaliohjauksen tarkoituksena ei ole korvata lapsen hoitoa eikä mahdollistaa esimerkiksi vanhemman työssäkäyntiä, vaan työskennellä siten, että perhe saa voimavaroja ja keinoja tukea lasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan neuropsykiatrisesti oireilevien ja kehitysvammaisten lasten erityisiin palvelutarpeisiin iltapäivisin ja loma-aikoina vastataan parhaiten kehittämällä toimintaa edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Iltapäivähoidon turvaamisella on vaikutuksia sekä lasten että perheiden hyvinvointiin. Palvelujen kehittämisessä on huomioitava lapsen etu. Jos lapsi eristetään omasta toimintaympäristöstään, on siinä syrjäytymisen riski ja mahdollisuus, että ratkaisu vaikeuttaa lapsen arkea ja siitä selviytymistä jatkossa. Määräaikaisina palveluina sosiaalihuollon ja sosiaalityön palvelut turvaavat lapsen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia niis-

04.10.2021

sä tilanteissa, joissa osallistuminen perusopetuksen järjestämään ilta-päivähoitoon ei ole tilapäisesti mahdollista.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö, puhelin: 310 58352

monica.lindberg(a)hel.fi

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 721

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelun alueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2021-005570 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, että se perustaa Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelun alueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Suojelun perusteet

Alue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelun alueen perustamisen yleiset edellytykset. Luonnonsuojelun alueen suojeluperusteita ovat erämainen lampi ja sen lajiesiintymät sekä lampea ympäröivät, vesitaloudeltaan luonnontilaiset suot ja luonnontilaisen kaltaiset vanhat metsät. Kruunuvuorenlampi on luonnonsuojelullisesti ja maisemallisesti arvokas kokonaisuus.

Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelun alue on Helsingin luonnonsuojelun ohjelman 2015–2024 kohde. Kaupungin luonnonsuojelun ohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelun alueita.

Rauhoituksen tarkoitus

Luonnonsuojelun alueen perustamisen tarkoituksena on alueen luontotyyppien ja lajien säilymisen turvaaminen.

Alueen sijainti ja rajaus

Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelun alue sijaitsee Kruunuvuorella, Laajasalon länsiosassa. Alueen pinta-ala on 2,97 hehtaaria, josta lammen osuus on noin 0,37 hehtaaria. Rajaus noudattaa pääpiirteissään kaupungin luonnonsuojelun ohjelmassa esitettyä, mutta rajaa on paikoin laajennettu arvokkaiden elinympäristöjen ja vanhojen metsien indikaattorikäypien kasvupaikkojen sisällyttämiseksi alueeseen. Luonnonsuojelun alueen hahmottumisen parantamiseksi rajaa on määriteltävä myös maaston muotojen, erityisesti kallioiden reunojen mukaan. Alueen rajaus on esitetty liitteessä 2.

Kiinteistötiedot ja omistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Perustettava luonnonsuojelualue sijaitsee kiinteistöillä 91-412-2-18 Hålvik-Håkansvik II ja 91-412-2-329 Hålvik-Håkansvik III. Helsingin kaupunki omistaa molemmat kiinteistöt.

Kaavatiedot

Luonnonsuojelualue sijaitsee Kruunuvuorenrannan Kruunuvuoren asemakaava-alueella (kaava nro 12330). Kaava on tullut voimaan 7.12.2020 lukuun ottamatta kahta kerrostalokorttelia, jotka sijaitsevat välittömästi tulevan luonnonsuojelualueen eteläpuolella. Kerrostalokortteleihin valmistellaan asemakaavan muutosta osana asemakaavaa Kruunuvuorenranta, Kultakruununkaari. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 24.5.–11.6.2021.

Voimassa olevassa asemakaavassa alueella on pääosin SL-merkintä (luonnonsuojelualue), lisäksi paikoin reunoilla VL/s-merkintä (lähivirkistysalue). VL/s-alue kuvataan kaavadokumentissa kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja geologisesti arvokkaaksi virkistysaluekokonaisuudeksi, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Lähivirkistysalueen yhteyteen on osoitettu muun muassa pienimuotoista virkistyskäyttöön liittyvää rakentamista. Rakennuspaikat pihoineen sijaitsevat tulevan luonnonsuojelualueen ulkopuolella.

Luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Luontotyypit

Kruunuvuorenlampi on erämainen, suureunainen pikkulampi. Lampi on varsin matala ja sen syvin kohta on vähän yli 2 metriä syvä. Valuma-alue on kooltaan 5,7 hehtaaria. Valuma-alueen hulevedet päätyvät Kruunuvuorenlampeen, josta vesi valuu pienen noron kautta mereen. Lampi on melko vähänravinteinen eikä siinä esiinny runsasta vesikasvillisuutta.

Lammen vesialuetta reunustavat erilaiset suotyyppit. Lammen pohjois- ja eteläpäässä on avosuota, joka on tyyppiä saraneva. Saranevat on luokiteltu valtakunnallisessa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (2018) Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiksi. Muita alueen suoluontotyypppejä ovat rehevät ruohokorvet, metsäkortekorvet ja kangasrämeet, jotka ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia (EN).

Etäämmällä lammesta kasvavat kangasmetsät ovat suurelta osin kivi- ja mäntyvaltaista rinnemetsää, pienialaisesti myös lehtomaista kangasta sekä tuoretta lehtoa. Metsien puustosta merkittävä osa on suuria, kilpikaarnaisia ylispuumäntyjä. Myös keloja esiintyy runsaasti. Metsien puuston rakenne on monikerroksinen ja lahoppua esiintyy poikkeuksellisen runsaasti.

Alueen luontotyytit eivät tarvitse hoito- tai ennallistamistoimia. Hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteena on niiden säilyminen luonnontilaisina ja kehittyminen luontaisesti.

Eliölajit

Kruunuvuorenlammella on tavattu kaksi EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajia, viitasammakko ja sirolampikorento. Viitasammakko kutee lammessa, joten lampi on sille luontodirektiivin mukainen lisääntymisalue. Kaksi muutakin sammakolajia, ruskosammakko ja rupikonna, lisääntyvät lammessa. Myös sirolampikorenon esiintymä on luontodirektiivin suojaama, sillä paikalta todettiin koiraskorento reviirillään. Lammen kasvistosta mainittava on upoksissa kasvava pikkuvesiherne, joka on Helsingissä hyvin harvinainen. Tulevalta luonnonsuojelualueelta on tavattu yhteensä noin kaksisataa kovakuoriaislajia, joista kymmenesosa on vedessä eläviä. Kalojen esiintymistä lammessa ei ole selvitetty.

Kruunuvuorenlammen ympäristössä on havaittu neljä lepakkolajia: pohjanlepakko, viiksisiippa, vesisiippa ja pikkulepakko. Tuleva suojelualue kuuluu laajempaan lepakoiden saalistusalueen rajaukseen. Lisäksi lammen itärannalla kulkee lepakoiden käyttämä siirtymäreitti.

Alueen metsistä on todettu kaksi valtakunnallisesti silmälläpidettävää (NT) ja alueellisesti uhanalaista (RT) kääväkäs-lajia, peikonnahka ja korpiludekääpä. Lisäksi metsissä kasvaa laho-kaviosammalta, joka on EU:n luontodirektiivin liitteen II laji ja luonnonsuojelulain 47 §:n nojalla erityisesti suojeltava. Lammen ympäryssoiden ja -metsien suojelu edistää valuma-alueen luonnontilaisuutta, mikä auttaa myös turvaamaan viitasammakon ja sirolampikorenon lisääntymis- ja levähdysalueet.

Alueen käyttö

Kruunuvuoren viheralueet ovat suosittua ulkoilu-alueita. Kruunuvuorenlammen lähimaasto houkuttelee ulkoilijoita harvinaislaatuisten, kaupunkiympäristön keskellä sijaitsevan erämaisen luonteensa ja kauniiden maisemiensa ansiosta. Lisäksi alue toimii läpikulkupaikkana viereiselle entiselle huvila-alueelle.

Ulkoilijat käyttävät aluetta erityisesti kävelyyn, jonka yhteydessä harrastetaan yleisesti koiran ulkoilutusta, luonnon tarkkailua ja valokuvausta. Muita suosittuja käyttömuotoja ovat muun muassa eväsretkeily, polkujuoksu ja lenkkeily, marjastus ja sienestys sekä maastopyöräily. Alueella ei ole kaupungin ylläpitämiä palveluita. Lammen rannassa on kaksi laituria, joista toinen on pieni ja hyvin huonossa kunnossa. Kaupunki ei ole osoittanut kohdetta uimapaikaksi.

Kruunuvuorenlammen itäpuolelta kulkee kapea, Zatopekinsuoraksi nimetty tie, joka tulee Päätieltä ja jatkuu lammen pohjoispuolelle huvila-alueelle. Tie on huolto- ja pelastustie, joten sen tulee olla ajettavissa autolla. Lampea ympäröivät kovassa käytössä olevat polut, joista ihmiset hakeutuvat monesta kohtaa rantaan. Lounaispuolen soistuneeseen maastoon on tuotu pitkospuut. Polkujen ja lammen välillä kasvillisuus on monessa kohtaa pahoin kulunut.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien ja sienten tai niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen mukaan lukien marjojen poimiminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen mukaan lukien kalastus
- tulenteko, telttailu ja muu leirytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- merkittyjen reittien ulkopuolella liikkuminen
- uiminen
- ratsastus
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- toimintarajoitteen henkilön liikkuminen sähkömoottoridulla apuvälineellä alueen ulkoiluteilla
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- ulkoiluteiden ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla

- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen rajaus
- 3 Kruunuvuorenlampi lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö on valmistellut luonnonsuojelualueen perustamisesityksen. Lisäksi alueelle on laadittu konsulttityönä hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on esityksen liitteenä 1. Suunnitelmassa on esitetty tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi ja alueen virkistyskäytön ohjaamiseksi.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös tulevaa Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueetta. Tilaisuuteen osallis-

tui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen (https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/Verkkotilaisuus_Laajasalon_Is-alueiden_hkst_vastaukset_kysymyksiin.pdf).

Luonnonsuojelualueen perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta pyydettiin kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä (Helsy), Laajasalo-Degerö Seuralta, Stansvikin kyläyhdistykseltä ja Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringalta (jäljempänä "Tringa"). Niistä Helsy ja Stansvikin kyläyhdistys lähettivät kannanotonsa. Lausunnot ja vastineet niihin ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirjasta esittelijän perusteluista.

Luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen tai hoito- ja käyttösuunnitelmaan ei tehty muutoksia kannanottojen johdosta.

Luonnonsuojelualueen rajausta on tarkistettu hoito- ja käyttösuunnitelman valmistumisen jälkeen. Esityksen liitteenä 2 olevaan karttaan merkitty rajausta on perustamisesityksessä luonnonsuojelualueen rajausta.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
[timo.linden\(a\)hel.fi](mailto:timo.linden(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen rajausta
- 3 Kruunuvuorenlampi lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

04.10.2021

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 01.07.2021 § 152

HEL 2021-005570 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueen perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

01.07.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

§ 722

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun alueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2021-005853 T 11 01 04

Esitys

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, että se perustaa Helsingin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun alueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Suojelun perusteet

Alue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelun alueen perustamisen yleiset edellytykset. Luonnonsuojelun alueen suojeluperusteita ovat geologinen muodostuma ja vanha mäntyvaltainen metsä. Lisäksi alue on arvokas lepakoiden ruokailualue. Rantaniityltä on myös todettu kasvistollisia arvoja.

Tahvonlahden harju on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohde. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelun alueita.

Rauhoituksen tarkoitus

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun alueen perustamisen tarkoituksena on geologisen muodostuman, luontotyyppien ja lajien säilymisen turvaaminen.

Alueen sijainti ja rajaus

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun alue sijaitsee Laajasalon Kruunuvuoressa, Stansvikin kartanopuiston eteläpuolisella Tahvonlahdenniemellä. Alueen pinta-ala on 4,01 hehtaaria. Luonnonsuojelun alueeseen kuuluu niemen länsirannalla kapea kaistale vesialuetta, muuten raja seuraa rannoilla vesirajaa. Pohjoisreunalla raja kulkee Stansvikin kartanon puistosuunnitelman puistona hoidetun osuuden rajaa ja ulkoilutietä pitkin. Luoteisosassa suojelun alue ulottuu rantasaunan piha-alueen rajalle. Alueen rajaus on esitetty liitteessä 2.

Kiinteistötiedot ja omistus

Perustettava luonnonsuojelun alue sijaitsee kiinteistöllä 91-412-1-253 Stansvik. Helsingin kaupunki omistaa kiinteistön.

Kaavatiedot

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueella on voimassa asemakaava nro 11960. Kohteella on kaavassa merkintä VL/s (virkestysalue, jota tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät) ja W (vesialue). Yleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi esitettävä alue on merkitty virkestys- ja viheralueeksi. Oikeusvaikutteisella yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartalla se on suojeltavaksi tarkoitettu alue.

Luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Luontotyypit

Tahvonlahden harjun pääasiallinen luontotyyppi on rannikon kuiva kangasmetsä, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN). Metsän puusto muodostuu eri-ikäisestä männiköstä, jossa on kohtalaisesti lahoppuuta. Suuria mäntykeloja esiintyy melko paljon. Metsää on aikoinaan harvennettu. Lisäksi harjulla tavataan kymmenkunta vanhaa arkangelinlehtikuusta, joiden siemenistä on itänyt myös taimia. Kangasmetsän kenttäkerroksen valtalaji on mustikka ja avoimet kohdat ovat runsasheinäisiä. Aluskasvillisuus on paikoin kulunutta, ja etenkin niemen kärjessä se on tallauksen seurauksena kulunut kokonaan pois.

Luonnonsuojelualueen koilliskulmassa sijaitsee kauan sitten maan aineksen ottopaikalle kehittynyt vaahteravaltainen jalopuumetsikkö. Metsävaahtera uudistuu nykyisin paikalla luontaisesti. Metsikössä kasvaa selvästi vaahteraa niukemmin myös muita jaloja lehtipuita: metsälehmusta, saarnea ja tammea sekä lisäksi hieman pähkinäpensasta.

Selvitysalueen rantoja kiertävät erilaiset merenrantaluontotyypit. Näistä Itämeren hiekkaranta on valtakunnallisesti luokiteltu erittäin uhanalaiseksi, muut elinvoimaisiksi. Koillisosassa on pienialaisesti suurruohoniittyä, joka vaihettuu tervaleppälehdoksi. Kangasmetsän ja avoimen rannan välissä on kapeana vyöhykkeenä pensasmaisia leppiä. Tahvonlahdenniemen itärannalla on kapea hiekkarantavyöhyke. Niemen länsirannalla on kivien, lohkariden ja somerikon lomassa mosaiikkimaisesti kasvavaa runsaslajista rantaniittyä. Se on luontotyypiltään 'Itämeren sora- ja somerikkorantaa' sekä 'Itämeren kivikkoista niittyrintaa'. Niittyrintalla rantavoimat ovat synnyttäneet monimuotoisen kasvillisuuden, jota hanhien laidunnus pitää matalana.

Niemen avoimille rannoille on levinnyt vieraslajijasetuksen perusteella torjuttavaa hyvin haitallista kurturuusua, joka on saatu merkittävästi harvenemaan kitkemällä. Muita tulevilla luonnonsuojelualueella tavattavia vieraslajeja ovat isotuomipihlaja ja terttuselja.

Eliölajit

Perustettavan luonnonsuojelualan rannoilla kasvavia, huomionarvoisia kasvilajeja ovat monin paikoin tavattava, valtakunnallisesti vaarantunut (VU) keltamatara, alueellisesti uhanalainen ja Helsingissä hyvin harvinainen (RT) rantatyräkki sekä Helsingissä harvinainen isokäärmeenkieli. Muita mainittavia ovat isosappi, särmäputki, ruokopuntarpää, värimorsinko, rantanätkelmä, iharuusu ja niemenkärjessä kasvava kalliotuhkapensas. Vaahteralehdossa kasvaa lehtosaarni on silmälläpidettävä (NT) laji.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa vuosille 2015–2024 Tahvonlahdenharjulla mainitaan havaitun seuraavat lepakkolajit: viikisiippa, vesisiippa, pohjanlepakko ja pikkulepakko. Vuoden 2017 lepakkoinventoinnissa alueelta todettiin keskinkertaisia määriä lepakoita, pääasiassa viiksesiippoja.

Tahvonlahdenniemeltä todettiin vuonna 2019 tehdyssä kovakuoriais selvityksessä 164 lajia, joiden joukossa oli yli kymmenen harvinaista tai harvinaisehkoa lajia. Huomionarvoiset lajit ovat pääasiassa Suomenlahden rannoille tyypillisiä. Erikoisin alueelta havaittu laji oli uutena pääkaupunkiseudulle löytynyt murasonkiaislaji (*Carpelimus* sp.).

Tuleva luonnonsuojelualue sisältyy Tringa ry:n / Margus Ellermaan rajaamaan tärkeään Tahvonlahden linnustoalueeseen. Itse Tahvonlahden harjulta on ilmoitettu varsin vähän lintuhavaintoja, sen sijaan Stansvikin kartanon puistoalue on kartoitettu selvästi tarkemmin. Dokumentoidut lajit ovat enimmäkseen vesilintuja. Niistä isokoskelo on mahdollisesti pesinyt niemellä.

Alueen käyttö

Tahvonlahdenniemi on yhdessä Stansvikin kartanopuiston kanssa hyvin suosittua ulkoilualueita. Ulkoilijat käyttävät aluetta erityisesti kävelyyn, jonka yhteydessä harrastetaan yleisesti koiran ulkoilutusta, luonnon tarkkailua ja polkujuoksua. Niemen kärki ja länsiranta houkuttelevat kauniina päivinä kerralla kymmenittäin luonnossa liikkujia ottamaan aurinkoa, eväsretkelle ja uimaan. Alueella vallinneen käytännön mukaan lähinnä itärantaa on käytetty koirien ulkoiluttamiseen. Niemen kärjessä kalastetaan, varsinkin siikaa keväisin. Rannoilla on useita nuotionpohjia. Stansvikin kyläyhdistyksen perinteenä on ollut polttaa juhannuskokko niemenkärjessä. Länsirannan pohjoispäässä, saunarakennuksen läheisyydessä on vanha ja huonokuntoinen ulkokuntoilupiste, jonka käyttö vaikuttaa vähäiseltä. Penkkejä on sijoitettu eri puolille niemeä. Alueella ei ole kaupungin ylläpitämiä palveluita.

Tahvonlahdenniemelle pääsee maitse ainoastaan puiston kautta. Niemellä on Stansvikinniemi-niminen pääreitti, joka kulkee harjun lakea pitkin niemen eteläkärkeen. Pääreitin lisäksi alueelle on syntynyt usei-

ta, enimmillään viisi harjun suuntaista polkua. Venelaitureita on molemmin puolin niemeä suunnitellun luonnonsuojelualueen pohjoispuolella, ja ainakin itäitärannalla on vierasvenepaikkoja.

Alueen vilkas virkistyskäyttö on kuluttanut erityisesti Tahvonlahdenniemien kärjen kasvillisuutta, ja siellä rannalle kulku on myös aiheuttanut sortumaa rantatörmään. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään erilaisten rakenteiden asentamista tulevalle luonnonsuojelualueelle kasvillisuuden ja pinnanmuotojen kulumisen vähentämiseksi.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien ja sienten tai niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen
- tulenteke, telttailu ja muu leirytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen tarkoitukseen merkittyjen polkujen ja ranta-alueiden ulkopuolella 1.9.–14.7. välisenä aikana
- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- ratsastus
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- liikkuminen jalan ja pyörällä tarkoitukseen merkityillä poluilla ja ranta-alueilla
- marjastus ja sienestys koko alueella 15.7.–31.8. välisenä aikana
- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä merkityillä poluilla ja ranta-alueilla

04.10.2021

- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupalkalleen tai sen läheisyyteen
- ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajaus
- 3 Tahvonlahden harju lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Valmistelu

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö on valmistellut luonnonsuojelualueen perustamisesityksen. Lisäksi alueelle on laadittu konsulttityönä hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on esityksen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

liitteenä 1. Suunnitelmassa on esitetty tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi ja alueen virkistyskäytön ohjaamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelualueen perustamisen yhteydessä.

Alueella tehtiin tarvittavat luontoselvitykset vuonna 2019, ja luontotietoa täydennettiin vuosina 2020–2021 hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelun yhteydessä. Lisäksi vanhemmista luontoselvityksistä koottiin tietoja valmistelun tueksi.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös tulevaa Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueita. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen (https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/Verkkotilaisuus_Laajasalon_Is-alueiden_hkst_vastaukset_kysymyksiin.pdf).

Luonnonsuojelualueen perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta pyydettiin kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä (Helsy), Jyty Metropoli ry:ltä, Laajasalo-Degerö Seuralta, Stansvikin kyläyhdistykseltä ja Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringalta. Kannanoton lähettivät Helsy ja Stansvikin kyläyhdistys. Lausunnot ja vastineet niihin ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirjasta esittelijän perusteluista.

Yhteenveto luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyistä muutoksista

Helsyn ehdotus kasvillisuuden kulumisen ja kehityksen seurannan toistotiheydestä huomioitiin muuttamalla hoito- ja käyttösuunnitelmaan kulumisen seuranta vuoden välein toistettavaksi.

Luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen ei tehty muutoksia kannanottojen johdosta.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

04.10.2021

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun rajausta
- 3 Tahvonlahden harju lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 01.07.2021 § 151

HEL 2021-005853 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelun perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

01.07.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Asia/14

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Asia/15

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 723

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 5.8.2021 antamaa ja päivitettyä täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.10.-9.11.2021 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto / Opetus- ja kulttuuritoi- men vs	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Helsin ja Uudenmaan sairaan- hoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen
antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä

eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjunnan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan koske esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteyksien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää

alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian ajanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähio-

petuksen järjestämisenkäytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollutta pykälää koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020.

Euroopassa ilmaantuvuus on tällä hetkellä suurinta Sloveniassa, Virossa, Norjassa, Liettuassa ja Kyproksella. Myös Venäjällä tartuntoja todetaan runsaasti.

Suomessa koronaviruksen neljäs aalto alkoi kesäkuussa 2021. Uusien rajoitusten asettamisen ja rokotusten avulla ilmaantuvuusluvut ovat kääntyneet laskuun. Sairaalahoittoa tarvitsevien määrä ei kohonnut enää aikaisempiin lukemiin ja on pysynyt elokuun alkupuolelta lähtien samalla tasolla. Sairaalahoittoa tarvitsevat ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset. Nuorilla koronan taudinkuva on yleensä lievä, lapsilla usein oireeton. Koronan pitkäaikaisoireita (long covid) nähdään myös nuorilla, mutta niiden esiintyvyydestä ei muuntuvassa epidemiatilanteessa ole varmoja tietoja.

Varmistettuja tautitapauksia on 137 594 eli Suomen väestöstä 2,5 % on testatusti sairastanut koronan. Sairastaneiden todellinen määrä on suurempi. Ensimmäisen rokoteannoksen on saanut 73 % suomalaisista 12 v täyttäneistä suomalaisista, toisenkin 59 %. Kolmas rokotuskierros on juuri aloitettu alkuvuodesta lyhyellä aikavälillä kaksi rokotusta saaneille iäkkäille ja terveydenhuollon työntekijöille.

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjiään tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Tällä hetkellä vallalla on deltavirus. Yksi rokoteannos ei riitä suojaamaan tartunnalta, mutta vakava taudinkuva on yhden rokotteen saaneillakin epätodennäköinen.

Päivitetty kansallinen Covid-19-testaus- ja jäljitysstrategia julkaistiin 14.9.2021. Strategian tavoitteena on tunnistaa tartunnalle altistuneet rokottamattomat henkilöt mahdollisimman varhain ja keskittyä tilanteisiin, joissa on laaja leviämiskahva. Testaus kohdistuu jatkossa ensisijaisesti virukselle altistuneiden, rokottamattomien oireisten sekä rokottamisen jälkeenkin vakavalle koronavirusinfektioon alttiiden henkilöiden testaamiseen.

THL:n päivitettyt lapsia koskevat ohjeet julkaistiin 20.9.2021. Oireettomia lapsia ei enää suositeta testattavaksi. Kontaktien lisääntyneenä yhteiskunnassa ovat muut, koronan kanssa samankaltaisia oireita aiheuttavat infektiot lisääntyneet, ja lasten oireilun syynä on nyt todennäköisemmin joku muu virus kuin korona. Alle 12-vuotiaan lapsen lieviä virusinfektion oireita voi seurata kotona ilman testaamista. Kouluun tai varhaiskasvatukseen ei tule mennä, ennen kuin lapsen oireet ovat merkittävästi helpottaneet.

Koronatestausta lapselle suositellaan, jos oireisen lapsen tiedetään altistuneen koronalle tai hänen lähipiirissään on henkilöitä, joiden immunisuoja koronaa vastaan on puutteellinen, tai jos lääkäri katsoo testin olevan lapsen sairauden vuoksi tarpeen. Altistuneen oireettoman lapsen voi viedä testiin karanteeniajan lyhentämiseksi.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana 26,2 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ilmaantuvuus on 180/100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana. Käyrä on laskeva. Testimäärät ovat selvästi vähentyneet viimeisen kahden viikon aikana. Positiivisten näyttöjen osuus on noussut vain lievästi, mikä viittaa epidemiatilanteen parantumiseen.

Erikoissairaalahoitoon tarve on vähentynyt kevästä 2021. Koronavirus-testien näyttöönottaminen toimii hyvin, testiin pääsee viiveettä. Sairastuneisiin pystytään ottamaan nopeasti yhteyttä. Uusien tietoon tulevien tapauksien osalta tartunnan jäljitykset aloitetaan viiveettä, mutta syksyn

ruuhkaisimpina viikkoina tietoon tulleiden tapausten osalta jäljityksiä tehdään viiveellä.

Rokotukset jatkuvat Helsingissä. Helsinkiläisistä yli 55-vuotiaista 63 % on saanut kaksi rokoteannosta ja 74 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen. Yläkouluikäisten 12-15-vuotiaiden ensimmäinen rokotuskierros toteutettiin erittäin ripeästi ja tehokkaasti koulujen alettua, 73 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen. Toinen kierros on aloitettu 20.9.2021. Rokottamattomia on suhteellisesti enemmän muunkielisten keskuudessa, ja keinoja rokotuskattavuuden nostamiseen mietitään.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista ja 15 000 lukiolaista.

Helsingin peruskouluissa todettiin kevään 2021 aikana koronainfektio yhteensä 696 henkilöllä. Karanteeniin näiden tapausten vuoksi asetettiin 9 666 henkilöä. Jatkotartuntoja kouluista todettiin kevään aikana 302, varsin vähän suhteessa karanteeniin asetettujen määrään. Jatkotartunnoista osa todettiin täysin oireettomilla lapsilla, jotka oli ohjattu testiin altistumisen vuoksi.

Syksyllä 2021 koronaepidemia on rokotuskattavuuden noustessa muuttanut rokottamattomien epidemiaksi. Syyskuun ensimmäisten viikkojen aikana neljäsosa tartunnoista todettiin alle 12-vuotiailla lapsilla. Ilmaantuvuus oli kaksinkertainen väestömäärään nähden. Yläkoululaisten tartunnat hupenivat syyskuun alussa ensimmäisen rokotusannoksen vaikutuksen alettua. Yksikään lapsen koronainfektio ei johtanut sairaalahoitoon.

Lapset saivat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Koululaisien parissa todettiin jatkotartuntoja, joskin niiden erottaminen koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Koululaiset ovat useimmiten ystäviä koulukavereidensa kanssa ja tapaavat heitä myös vapaa-aikanaan.

Tarkasteltaessa tarkemmin kouluja, joissa tapauksia on ollut erityisen paljon, havaittiin että ne eivät olleet peräisin yksittäisestä lähteestä, vaan usea lapsi oli saanut tartunnan koulun ulkopuolelta. Nämä erilliset tapaukset olivat johtaneet yksittäisiin jatkotartuntoihin tai joskus, niin sanotun superlevittäjän ollessa kyseessä, kymmeneenkin jatkotartuntaan. Ympäröivä epideeminen tilanne heijastuu kouluihin, ja tartuntoja ilmenee silloin usealla luokalla samaan aikaan. Muuten terveiden lasten vähäoireisten ja oireettomien infektioiden perusteellinen jäljittäminen on resurssien väärinkäyttöä.

Tiedottaminen kouluissa ja päiväkodeissa on hoidettu epidemiologisen toiminnan ja rehtoreiden ja päiväkodin johtajien yhteistyönä. Syyslukukauden alun jälkeen on lähetetty yli 880 tiedotetta.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Yksittäisiä koko luokan karanteeneja lukuun ottamatta syyslukukauden aikana ei ole tarvittu etäopetusta epidemian hillitsemisen keinona. Karanteenia lyhennettiin kesällä 10 vuorokauteen, jota voi vielä lyhentää negatiivisella testillä, joten niiden aiheuttama haitta opetukselle on pienempi.

Uuden strategian ja vähäisemmän testaamisen myötä lasten karanteenit tulevat vähenemään. THL:n päivitettyjen ohjeiden mukaisesti koulu ja varhaiskasvatus katsotaan pienen riskin altistumiseksi, ja karanteeniin asetetaan vain todelliset lähikontaktit. Koko luokan tai ryhmän karanteenille on tarvetta vain poikkeustapauksessa.

Korona ei häviä yhteiskunnastamme. Sitä ylläpitävät ennen kaikkea rokkamattomat henkilöt. Lasten rokotuksia pohdittaessa on punnittava, hyötyykö lapsi itse rokotuksesta, kun infektio aiheuttaisi vain lievät oireet. Toistaiseksi lapset sairastuvat koronaan silloin tällöin, mutta sitä ei voi erottaa muista hengitystieinfektioista. Näissä olosuhteissa laajamittainen etäopetus on käymässä tarpeettomaksi epidemian hillitsemisen keinona.

Suosittelavat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskin käyttö kouluissa työskentelevillä aikuisilla, kuudesluokkalaisilla ja yläasteella sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia.

Epidemian laantuessa voidaan varotoimenpiteitä purkaa. Toistaiseksi on syytä mahdollisuuksien mukaan välttää ryhmien sekoittumista ja luokkien yhdistämistä. Jos esim. harvinaisen kielen opetusta varten on tarpeen yhdistää ryhmiä yli koulurajojen, opetus tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää isossa tilassa hyvin etäisyyksin.

Iltapäiväkerhoissa käy lapsia eri luokilta ja kouluista. Toiminta niissä on järjestetty epidemian vuoksi pääsääntöisesti ulkona. Tätä on syytä toistaiseksi jatkaa epidemian ollessa lapsiin painottunut, mutta tilannetta on syytä arvioida tiheästi uudelleen.

On erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni kouluissa työskentelevä aikuinen ja 12 v täyttänyt nuori olisi saanut täydellisen rokotussuojan. Rokotuskattavuuden parantuessa yhteiskuntaa vapautetaan. Myös maskipakosta voitaneen pian luopua seuraten yleisiä suosituksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohteisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksena etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä kou-

lusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltai-
siin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjär-
jestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjär-
jestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuk-
sellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen
toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tar-
koitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimen-
piteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupun-
ginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumo-
aa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34
§:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa
olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista
pätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä peruso-
petuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä
valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräai-
kaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauk-
sessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai
tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tar-
tuntatautialtistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön
tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b
kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä.
Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen
pätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päät-
tää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin ope-
tusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeukselli-
siin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusim-
paan tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kii-
reellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saat-
taisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi
viivytyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siir-
tää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen ope-
tuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on
tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen ker-
taa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen
kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle
10.8.-9.9.2021 ja 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9-9.10.2021.

04.10.2021

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto / Opetus- ja kulttuuritoi-
men vs

Helsin ja Uudenmaan sairaan-
hoitopiiri

Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos	Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Kaupunginkanslia
Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.09.2021 § 608

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatauti-
lain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön
sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antamaa ja päivi-
tyksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.9.-9.10.2021 tai kunnes asiasta toisin pää-
tetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

09.08.2021 Ehdotuksen mukaan

04.10.2021

03.05.2021 Ehdotuksen mukaan
29.03.2021 Ehdotuksen mukaan
01.03.2021 Ehdotuksen mukaan
01.02.2021 Ehdotuksen mukaan
04.01.2021 Ehdotuksen mukaan
07.12.2020 Ehdotuksen mukaan
09.11.2020 Ehdotuksen mukaan
05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin
31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin
10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

04.10.2021

Asia/16

§ 724

Valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponsi viherkerroimen nykytilan kartoittamisesta kantakaupungissa

HEL 2020-012227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 4.11.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 4.11.2020 valtuutettu Atte Harjanteen aloitetta viherkerroimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää selvittävän mahdollisuuden kartoittaa viherkerroimien nykytilan kantakaupungissa viheralueiden kehittämisen tueksi."

Alueellista viherkerrointa on pilotoitu Helsingissä Malmin keskustan sekä Kyläsaaren ja Hermanninrannan kohteissa, ja työkalun käytöstä on todettu olevan selkeää hyötyä viheralueiden ekosysteemipalveluiden hyötyjen ja kehittämistarpeiden huomioimisessa asemakaavoituksessa. Työkalun laajempi käyttöönotto vaatii vielä kehitystyötä, ja kantakau-

pungin alueella se edellyttäisi pilotointia kantakaupungin eri osien erityispiirteet huomioiden.

Tonttikohtaisen viherkertoimen sitova käyttö ei vaikuta käyttökelpoiselta työkalulta tavoiteluvultaan muuta kaupunkia matalampanakaan ennestään tiivistä rakennetussa ja heterogeenisessä kantakaupungissa. Sen sijaan kantakaupungissa käytetään jo muita yksilöityjä määräyksiä viherrakenteen ohjaamiseksi tonteille. Lisäksi kaupunki voi edistää ennestään viherpihoiksi kaavoitettujen asuinkorttelipihojen saattamista asemakaavan mukaiseen käyttöön viestinnällisin keinoin, jotta kiinteistönomistajille muodostuisi nykyistä voimakkaampi tahtotila muutosten toteuttamiseksi, vaikka niistä todennäköisesti syntyisikin niille kustannuksia.

Alueellinen viherkerroin

Alueellinen viherkerroin koskee korttelialueiden lisäksi yleisiä alueita. Työkalun tarkoituksena on selvittää viherrakenteen eri osien hyötyjä ja kehittämistarpeita asemakaavan laatimisen ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä on jatkettu kaupungin eri palvelujen yhteistyönä.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt alueelliset pilottityöt yhdessä Forum Viriumin kanssa Malmin keskustan sekä Kyläsaaren ja Hermanninrannan alueella. Pilottitoissa on käytetty Ruotsissa Malmössä ja Tukholmassa kehitystyön alla olevaa alueellisen viherkertoimen mallia. Alueellisen viherkertoimen käytöllä on tarkoituksena varmistaa viheralueiden riittävä määrä ja laatu sekä niiden tuottamat hyödyt niin ihmisten virkistyskäytölle, hulevesien hallinnalle kuin luonnon monimuotoisuudelle. Tarkoitus on tuoda alueellisen viherkertoimen käytön tulokset tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle asemakaavojen hyväksymisen yhteydessä.

Kantakaupungin jo rakennetuilla alueilla alueellisen viherkertoimen käyttöä ei ole tarkasteltu. Sen avulla olisi mahdollista arvottaa jo olemassa olevia viheralueita ja osoittamaan alueiden ekosysteemipalvelujen riittävyys ja kehittämistarpeet. Kantakaupungin laajojen yhtenäisten puistoalueiden kuten Kaivopuiston ja Töölönlahden ympäristön lisäksi on tärkeää, että myös tiiviisti rakennetuille alueille jää riittävästi puistoja ja muuta viherrakennetta, jotta esimerkiksi hallitsemattomien hulevesien, melun, ilmansaasteiden ja lämpösaarekkeistumisen aiheuttamia haittoja rakennetulla alueilla voitaisiin estää ja luonnon monimuotoisuutta säilyttää ja parantaa. Riittävällä viherrakenteella on sekä suoria että epäsuoria vaikutuksia ihmisten terveyteen.

Tonttikohtainen viherkerroin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kantakaupungissa usein jo ennestään tiiviisti rakennettujen, suojeluarvoja omaavien kiinteistöjen tonteilla tai kortteleissa ei useinkaan ole mahdollista päästä kaupungin yleiseen viherkertoimen tavoitelukuun, tai välttämättä asettaa edes yksittäisiä määräyksiä koskien kattopuutarhoja, viherkattoja, istutettavia puita, tontin säilytettäviä osia tai pintojen vedenläpäisevyyttä. Myös kantakaupungin kallioinen maaperä ja monissa tapauksissa maanalaiset tilat rajoittavat mahdollisuuksia hulevesien imeyttämiseksi tai edes viivyttämiseksi, ja estävät suurikokoiseksi kasvavien puiden istuttamisen. Helsingin viherkertoimen tavoitelukua matalampiin tavoitelukuihin sitoutuminen saattaisi johtaa osalla tontista kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin. Jos taas kaupunkitasoinen tavoiteluku asetettaisiin kantakaupungissa kaikkien hyvin heterogeenisten tonttien kannalta toteutuskelpoiselle tasolle, viherkertoimen vaikutus jäisi epätarkoituksenmukaisen vähäiseksi. Viherympäristön säilyttämistavoitteet saattavat olla toisinaan myös ristiriidassa kantakaupungin täydennysrakentamistavoitteiden kanssa.

Helsingin viherkertoimen tonttikohtaista tavoitelukua on voitu soveltaa tontti-, kortteli- tai korttelistokohtaisesti kantakaupungin uusien asemakaavojen tai kaavamuuotosten laatimisen yhteydessä, jos sen toteuttamiskelpoisuudesta on ennalta voitu varmistautua. Suurimmassa osassa tapauksia yleiseen tavoitelukuun on tiiviisti rakennetuilla korttelialueilla kuitenkin mahdotonta päästä etenkin, jos kyseessä on täydennysrakentaminen.

Viherkerrointa on voitu käyttää kantakaupungin uudisrakentamisalueilla (Jätkäsaaren palvelukorttelin ja Melkinlaiturin asemakaavat), purkavan saneerauksen kohteissa (Töölöntullinkatu 6) sekä myös joillain yleisillä tonteilla, joissa runsaat pihatilat ovat tarpeen (Laakson yhteissairaala). Myös esimerkiksi Teollisuuskadun alueen kaavarunkoon on tulossa määräys, jonka mukaan alueen jatkosuunnittelussa tulee tutkia viherkerroinmenetelmän soveltamista siten, että kortteleiden vihertehokkuus noudattaa Helsingin viherkerroinmenetelmässä asetettua tasoa.

Kohteissa, joissa ei ole voitu edellyttää viherkertoimen käyttöä, on sen sijaan käytetty muita tarkemmin yksilöityjä kaavamääräyksiä koskien viherrakentamista ja hulevesien hallintaa, kuten esimerkiksi Marian kasvuyrityskampuksen tai Helsinki Gardenin asemakaavoissa. Viherkerrointyökalun kehittäminen on tukenut kumppanuuskaavahankkeiden ohjausta, jolloin on voitu edellyttää esimerkiksi kookkaiden puiden ja muun merkittävän kasvillisuuden säästämistä ja uutta viherrakentamista. Tällöin myös ympäristön viihtyisyys on lisääntynyt. Lisäksi suunnittelua on ohjannut jo ennestään mm. kaupungin kaikkia toimialoja sitovat viherkatto- ja hulevesistrategiat. Myös rakennusjärjestys edellyttää hulevesien imeyttämistä tontilla.

Voimassa olevien asemakaavojen määräysten toteutuminen

Kaikissa kantakaupungin vanhojakin asuinkortteleita koskevissa asemakaavoissa on jo ennestään tonttien piha-alueita koskevia määräyksiä. Niissä on voitu edellyttää esimerkiksi asukkaiden oleskelu- ja leikialueiden rakentamista sekä tapauskohtaisesti, tontin ominaisuuksista riippuen, puin ja pensain istutettavia viherrakenteita sekä maanvaraisia tontinosia koskevia merkintöjä ja määräyksiä. Vastaavasti asemakaavoissa edellytettyjen, tonttikohtaisten autopaikkojen sijoittaminen pihamaalte on yleensä aina kielletty, mahdollisesti yhtä huoltoajoneuvon paikkaa lukuun ottamatta.

Hyvin monissa tapauksissa kantakaupungin asuintonttien pihat ovat kuitenkin lähes kokonaan pysäköinnin käytössä, sillä pihoilla sijaitsevat maantasopaikat on luvitettu jo ennen autopaikat pihalta kieltävien asemakaavojen laatimista. Paikkoja ei ole voitu takautuvasti edellyttää poistettavaksi ja pihaa istutettavaksi muuta kuin mahdollisten uusien asemakaavan muutos- tai poikkeamispäätöshankkeiden myötä. Vastaavasti viherkertoimen käyttövelvollisuutta koskevan määräyksen liittäminen kaupungin rakennusjärjestykseen ei myöskään voisi vaikuttaa takautuvasti tonttien viherrakentamiseen, ellei kyseessä olisi esimerkiksi uutta rakennuslupaa edellyttävä, pihaa koskeva hanke. Lisäksi voimassa olevissa asemakaavoissa on yleensä asetettu kerrosalaan sidottu autopaikkavelvoite, jonka mukaiset paikat on edellytetty järjestettävän tonteilla maan alla. Tämä on vanhojen, olemassa olevien kiinteistöjen kyseessä ollessa erittäin hankalaa ellei mahdotonta, ja merkitsevi maanvaraisten piha-alueiden muuttamista kansipihoiksi. Vanhoja kiinteistöjä koskevien, uusien asemakaavahankkeiden tai poikkeamispäätösten myötä on kuitenkin yleensä hyväksytty aiemmin rakennusluvan saaneiden, pihalla sijainneiden autopaikkojen siirtäminen esimerkiksi läheiseen pysäköintilaitokseen tai -halliin pitkäaikaisin vuokrasopimuksin. Uusia velvoitepaikkoja ei ole edellytetty järjestettävän, jos muutoksen myötä kerrosala tontilla ei kasva yli 1 200 k-m².

Vaikka pihojen istuttaminen ja osoittaminen asemakaavan mukaiseen oleskelukäyttöön merkitsisi viihtyisämpää sekä mm. melu- ja ilma- saastehaittojen kannalta terveellisempää elinympäristöä asukkaille, on pihoilla olemassa olevien autopaikkojen siirtäminen maanalaisiin tiloihin tai vuokrapaikoille pysäköintilaitoksiin tai -halleihin taloudellinen kulu, johon monet taloyhtiöt eivät ole olleet valmiita investoimaan. Asuinkorttelialueiden pihoilta poissiirrettävien, korvaavien autopaikkojen järjestämisveloitteesta kokonaan luopuminen esim. alueellisen poikkeamispäätöksen turvin tai vireillä olevan kantakaupungin asemakaavojen uudistamistyön yhteydessä merkitsisi myös aivan liikaa paineita nykyiselle asukaspysäköintijärjestelmälle katujen varsilla, sillä autopaikkojen määrä pihoilla on todella suuri.

04.10.2021

Sen sijaan kaupungin on mahdollista lisätä tiedotusta istutettujen oleskelupihojen hyödyistä asukkaille tuomalla esiin hyviä esimerkkejä sekä laajempien korttelipihojen muodostamismahdollisuuksia ja etuja yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa. Viestinnän keinoin on mahdollista luoda tahtotilaa asukkaista lähtevälle muutokselle, vaikka se autopaikkojen siirron myötä aiheuttaisikin heille kustannuksia. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää mahdollisuuksia koota viherrakentamisen hyviä esimerkkejä ja ohjeistusta menettelytavoista esimerkiksi rakennusvalvonnan sivustoille vastaavalla tavalla kuin ullakkorakennus- ja linjasaneeraus Hankkeista on tehty.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 25.05.2021 § 285

HEL 2020-012227 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Hankenumero 5264_197

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että alueellista viherkerrointa on testattu Helsingissä kahdessa pilottikohteessa, ja työkalun käytöstä on todettu olevan selkeää hyötyä viheralueiden ekosysteemipalveluiden hyötyjen ja kehittämistarpeiden huomioimisessa asemakaavoituksessa. Työkalun laajempi käyttöönotto vaatii vielä kehitystyötä, ja kantakaupungin alueella se edellyttäisi pilotointia, kantakaupungin eri osien erityispiirteet huomioiden.

Tonttikohtaisen viherkertoimen sitova käyttö jo ennestään tiivisti rakennetussa ja heterogeenisessä kantakaupungissa tavoiteluvultaan muuta kaupunkia matalampanakaan ei vaikuta käyttökelpoiselta työkalulta. Sen sijaan kantakaupungissa käytetään jo muita yksilöityjä määräyksiä viherrakenteen ohjaamiseksi tonteille. Lisäksi ennestään viherpihoiksi kaavoitettujen asuinkorttelipihojen saattamista asemakaavan mukaiseen käyttöön voi kaupunki edistää viestinnällisin keinoin, jotta kiinteistönomistajille muodostuisi nykyistä voimakkaampi tahtotila muutosten toteuttamiseksi, vaikka niistä todennäköisesti syntyisikin niille kustannuksia.

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti viherkertoimen käytön edistämistä kaavaprosessissa koskevan, valtuutettu Atte Harjanteen tekemän valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä 4.11.2020 edellyttää valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponnen mukaisesti selvitetävän mahdollisuuden kartoittaa viherkertoimien nykytilan kantakaupungissa viheralueiden kehittämisen tueksi.

Alkuperäinen valtuustoaloite koski viherkertoimen käytön edistämistä osana jo rakennettujen alueiden kaavaprosesseja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, johon antamassaan lausunnossaan kaupunginhallitukselle kaupunkiympäristölautakunta totesi, että alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä jatketaan kaupungin eri palvelujen yhteistyönä. Tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet viherkertoimen käytön kehittämistarpeita erityisesti kaikkein tiiveimmillä alueilla, joilla viherkertoimen tavoitelukuun on mahdotonta päästä tai se johtaisi kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin, ja joilla sen sijaan käytetään viherkertoimen tavoitteiden edistämiseen muita yksilöityjä kaavamää-

räyksiä, joilla voidaan varmistaa riittävä ja toteuttamiskelpoinen viher-
rakenne.

Alueellinen viherkerroin

Alueellinen viherkerroin koskee korttelialueiden lisäksi myös yleisiä alueita. Työkalun tarkoituksena on selvittää viherrakenteen eri osien hyötyjä ja kehittämistarpeita asemakaavan laatimisen ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä on jatkettu kaupungin eri palvelujen yhteistyönä. Kaupunkiympäristö toimialan kaupunki- ja maisematilasuunnittelu ja asemakaavoitus on käynnistänyt alueelliset pilottityöt yhdessä Forum Viriumin kanssa Malmin keskustan sekä Kyläsaaren ja Hermanninrannan alueella. Pilottitöissä on käytetty Ruotsissa Malmössa ja Tukholmassa kehitystyön alla olevaa alueellisen viherkertoimen mallia. Alueellisen viherkertoimen käytöllä on tarkoituksena varmistaa viheralueiden riittävä määrä ja laatu sekä niiden tuottamat hyödyt niin ihmisten virkistyskäytölle, hulevesien hallinnalle kuin luonnon monimuotoisuudelle. Tarkoitus on tuoda alueellisen viherkertoimen käytön tulokset kaupunkiympäristölautakunnalle tiedoksi asemakaavojen hyväksymisen yhteydessä.

Kantakaupungin jo rakennetuilla alueilla alueellisen viherkertoimen käyttöä ei ole tarkasteltu, mutta voidaan todeta, että sen avulla pystyttäisiin arvottamaan jo olemassa olevia viheralueita ja osoittamaan alueiden ekosysteemipalvelujen riittävyys ja kehittämistarpeet. Kantakaupungin laajojen yhtenäisten puistoalueiden kuten Kaivopuiston ja Töölönlahden ympäristön lisäksi on tärkeää, että myös tiiviisti rakennetuilla alueille jää riittävästi puistoja ja muuta viherrakennetta, jotta esimerkiksi hallitsemattomien hulevesien, melun, ilmansaasteiden ja lämpösaarekkeistumisen aiheuttamia haittoja rakennetuilla alueilla voitaisiin estää ja luonnon monimuotoisuutta säilyttää ja parantaa. Riittävällä viherrakenteella on sekä suoria että epäsuoria vaikutuksia ihmisten terveyteen.

Tonttikohtainen viherkerroin

Kantakaupungin yleensä jo ennestään tiiviisti rakennettujen, usein myös suojeluarvoja omaavien kiinteistöjen tonteilla tai kortteleissa ei useinkaan ole mahdollista päästä kaupungin yleiseen tavoitelukuun, tai välttämättä asettaa edes yksittäisiä määräyksiä koskien kattopuutarhoja, viherkattoja, istutettavia puita, tontin säilytettäviä osia tai pintojen vedenläpäisevyyttä. Myös kantakaupungin kallioinen maaperä ja monissa kohdin maanalaiset tilat rajoittavat mahdollisuuksia hulevesien imeyttämiseksi tai edes viivyttämiseksi, samoin kuin estävät suurikokoiseksi kasvavien puiden istuttamisen. Helsingin tavoitelukua matalampiin

tavoitelukuihin sitoutuminen saattaisi johtaa joillain tonteilla kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin, tai kaupunkitasoisen tavoiteluvun ollessa asetettu kaikkien, kantakaupungissa hyvin heterogeenisten tonttien kannalta toteutuskelpoiselle tasolle, viherkertoimen vaikutus jäisi epätarkoituksenmukaisen vähäiseksi. Viherympäristön säilyttämistavoitteet saattavat olla välillä myös ristiriidassa kantakaupungin täydennysrakentamistavoitteiden kanssa.

Helsingin viherkertoimen tonttikohtaista tavoitelukua on voitu soveltaa tontti-, kortteli- tai korttelistokohtaisesti kantakaupungin uusien asemakaavojen tai kaavamuuotosten laatimisen yhteydessä, jos sen toteuttamiskelpoisuudesta on ennalta voitu varmistautua. Suurimmassa osassa tapauksia yleiseen tavoitelukuun on tiiviisti rakennetuilla korttelialueilla kuitenkin mahdotonta päästä, etenkin, jos kyseessä on täydennysrakentaminen.

Viherkerrointa on voitu käyttää kantakaupungin uudisrakentamisalueilla (Jätkäsaaren palvelukorttelin ja Melkinlaiturin asemakaavat), purkavan saneerauksen kohteissa (Töölöntullinkatu 6) sekä myös joillain yleisillä tonteilla, joissa runsaat pihatilat ovat tarpeen (Laakson yhteissairaala). Myös esimerkiksi Teollisuuskadun alueen kaavarunkoon on tulossa määräys, jonka mukaan alueen jatkosuunnittelussa tulee tutkia viherkerroinmenetelmän soveltamista siten, että kortteleiden vihertehokkuus noudattaa Helsingin viherkerroinmenetelmässä asetettua tasoa.

Kohteissa, joissa ei ole voitu edellyttää viherkertoimen käyttöä, on sen sijaan käytetty muita tarkemmin yksilöityjä kaavamääräyksiä koskien viherrakentamista ja hulevesien hallintaa, esimerkiksi Marian kasvuyrityskampuksen tai Helsinki Gardenin asemakaavoissa. Viherkerrointyökalun kehittäminen on tuonut kumppanuuskaavahankkeiden ohjaukseen tukea, jolloin on voitu edellyttää esimerkiksi kookkaiden puiden ja muun merkittävän kasvillisuuden säästämistä ja uutta viherrakentamista, jolloin myös ympäristön viihtyisyysarvot ovat kasvaneet. Lisäksi suunnittelua on ohjannut jo ennestään mm. kaupungin kaikkia hallintokuntia sitovat viherkatto- ja hulevesistrategiat; myös rakennusjärjestys edellyttää hulevesien imeyttämistä tontilla.

Voimassa olevien asemakaavojen määräysten toteutuminen

Kaikissa kantakaupungin vanhojakin asuinkortteleita koskevissa asemakaavoissa on jo ennestään tonttien piha-alueita koskevia määräyksiä, jotka edellyttävät asukkaiden oleskelu- ja leikkialueiden rakentamista sekä tapauskohtaisesti, tontin ominaisuuksista riippuen, esim. puin ja pensain istutettavia sekä maanvaraisia tontinosia koskevia merkintöjä ja määräyksiä. Vastaavasti asemakaavoissa edellytetyjen, tont-

tikohtaisten autopaikkojen sijoittaminen pihamaalle on yleensä aina kielletty, mahdollisesti yhtä huoltoajoneuvon paikkaa lukuun ottamatta.

Hyvin monissa tapauksissa kantakaupungin asuintonttien pihat ovat kuitenkin lähes kokonaan pysäköinnin käytössä, sillä piholla sijaitsevat maantasopaikat on luvitettu jo ennen autopaikat pihalta kieltävien asemakaavojen laatimista. Paikkoja ei ole voitu takautuvasti edellyttää poistettavaksi ja pihaa istutettavaksi muuta kuin mahdollisten uusien asemakaavan muutos- tai poikkeamispäätöshankkeiden myötä. Vastaavasti viherkertoimen käyttövelvollisuutta koskevan määräyksen lisääminen kaupungin rakennusjärjestykseen ei myöskään voisi vaikuttaa takautuvasti tonttien viherrakentamiseen, ellei kyseessä olisi esimerkiksi uutta rakennuslupaa edellyttävä, pihaa koskeva hanke. Lisäksi voimassa olevissa asemakaavoissa on yleensä asetettu kerrosalaan sidottu autopaikkavelvoite, jonka mukaiset paikat on edellytetty järjestettävän tonteilla maan alla, mikä vanhojen, olemassa olevien kiinteistöjen kyseessä ollessa on erittäin hankalaa ellei mahdotonta, ja merkitsisi maanvaraisten piha-alueiden muuttumista kansipihoiksi. Vanhoja kiinteistöjä koskevien, uusien asemakaavahankkeiden tai poikkeamispäätösten myötä on kuitenkin yleensä hyväksytty aiemmin rakennusluvan saaneiden, pihalla sijainneiden autopaikkojen siirtäminen esimerkiksi läheiseen pysäköintilaitokseen tai -halliin pitkäaikaisin vuokrasopimuksin, eikä uusia velvoitepaikkoja ole edellytetty järjestettävän, jos muutoksen myötä kerrosala tontilla ei kasva yli 1 200 k-m².

Vaikka pihojen istuttaminen ja osoittaminen asemakaavan mukaiseen oleskelukäyttöön merkitsisi viihtyisämpää sekä mm. melu- ja ilma- saastehaittojen kannalta terveellisempää elinympäristöä asukkaille, on jo piholla olemassa olevien autopaikkojen siirtäminen maanalaisiin tiloihin tai vuokrapaikoille pysäköintilaitokseen tai -halleihin taloudellinen kulu, johon monet taloyhtiöt eivät ole olleet valmiita investoimaan. Asuinkorttelialueiden pihoilta poissiirrettävien, korvaavien autopaikkojen järjestämisvelvoitteesta kokonaan luopuminen esim. alueellisen poikkeamispäätöksen turvin tai vireillä olevan kantakaupungin asemakaavojen uudistamistyön yhteydessä merkitsisi myös aivan liikaa paineita nykyiselle asukas-pysäköintijärjestelmälle katujen varsilla, sillä autopaikkojen määrä piholla on todella suuri.

Sen sijaan kaupungin on mahdollista lisätä tiedotusta istutettujen oleskelupihojen avulla saavutettavista eduista asukkaille hyvin esimerkein sekä myös esimerkiksi laajempien korttelipihojen muodostamismahdollisuuksista ja eduista yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa, ja luoda sitten tahtotilaa asukkaista lähtevälle muutokselle, vaikka se autopaikkojen siirron myötä aiheuttaisikin kustannuksia. Esimerkiksi rakennusvalvonnan sivustoille voi olla syytä lisätä vastaavan ohjeistuksen menette-

04.10.2021

lytavoista ja hyvistä esimerkeistä, kuten ullakkorakennus- ja linjasaneeraushankkeista on tehty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37074
kirsti.rantanen(a)hel.fi
Aino Leskinen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20825
aino.leskinen(a)hel.fi

§ 725

Valtuutettu Seija Muurisen toivomusponsi kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen huomioimisesta toimitilastrategian toimeenpanossa

HEL 2020-012228 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 4.11.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyn selvityksen ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 4.11.2020 valtuutettu Seija Muurisen aloitetta kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen myyntipolitiikasta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Seija Muurisen ponnen "Hyväksyessään aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimitilastrategian toimeenpanosta päätettäessä selvitetään mahdollisuutta huomioida nykyistä tarkemmin kulttuurihistorialliset kiinteistöt siten, että ne säilyvät mahdollisimman hyväkuntoisina jälkipolville."

Kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden käyttökustannukset suhteessa tuloihin ovat korkeat ja joihin liittyy usein korjausvelkaa ja suojelunäkökohtia.

Kaupunginhallituksen 22.6.2020, § 400 hyväksymän toimitilastrategian mukaisesti kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa palvelutuotannossaan ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.

Kaupunki kehittää kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokaiden rakennusten säilymistä edistäviä menettelyitä toimitilastrategian toimeenpano-ohjelmassa määritellyn mukaisesti arvottamis- ja salkuttamisprosessin kautta. Tilat arvotetaan toimitilastrategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti ja niistä tiloista luovutaan, jotka eivät toimitilastrategian mukaan kaupungin omistukseen kuulu. Tyhjät ja kaupungin ulkopuolisille toimijoille vuokratut tilat on pääsääntöisesti jo arvotettu yhteistyössä kaavoituksen, kaupunginmuseon ja tonttipalvelun kanssa. Näistä myytäväksi tai kehitettäväksi ja myytäväksi arvotetut kohteet tuodaan ennen myynnin käynnistämistä vuosittain kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäviksi.

Toimitilastrategian toimeenpanon myötä kaupungin esitetään luopuvan merkittävästä osasta niitä suojeltuja rakennuksia, jotka ovat tyhjiillään, tai vuokrattuna kolmansille tahoille. Luopumisesitykset valmistellaan monialaisena yhteistyönä. Kaupungin resurssit riittävät näiden kohteiden kohdalla parhaimmillaankin vain pitämään rakennukset sellaisessa kunnossa, että niiden peruskorjausmahdollisuus tulevalle omistajalle säilyy.

Rakennusten suojelun kannalta parasta suojelua on rakennusten aktiivinen käyttö ja niihin panostava kiinteistön omistaja. Kaupungilla ei ole omaa käyttöä läheskään kaikille suojelluille rakennuksille, joita sen omistukseen on vuosikymmenien aikana tullut. Suojeltuja rakennuksia siirtyy kaupungin omistukseen vuosittain lisää myös maanhankinnan yhteydessä. Tulevina vuosina kaupungin omistamien suojeltujen rakennusten määrää on tarve vähentää myymällä niitä mm. määräalalla tai vuokratontilla. Tämä on perusteltua, jotta tällaisten kohteiden kunto ei huononisi, vaan ne saisivat arvoisensa korjauksen uuden omistajan huomassa.

Viimeisen vuoden aikana esimerkiksi ravintola Kappeli ja Kaisaniemi sekä Wäinö Aaltosen tiellä Kulosaassa sijaitseva huvila ovat siirtyneet yksityiseen omistukseen toimitilastrategian linjauksen mukaisesti. Näistä ja aiemmista omistajamuutoksista on saatu hyviä kokemuksia ja toiminta rakennuksissa jatkuu edelleen.

Toimitilastrategian mukaisesti kiinteistöjen realisointia jatketaan. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 25.5.2021, § 273 suunnitelman seuraavien suojeltujen rakennusten myymiseksi: Vuosaassa osoitteessa Itäreimarinkuja 2 ja 4 sijaitsevat asuinrakennukset, Tapanilassa

sijaitseva Franzenin torppa, Laajasalossa sijaitsevat vapaa-ajanasunnot Kaivoshuvila, Tornihuvila ja Alppimaja sekä Nuottaniemen huvilat.

Kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat arvokohteet pyritään pitämään toiminnassa ja kunnossa. Käynnissä olevat suurimmat arvokohteiden perusparannushankkeet ovat muun muassa Aleksis Kiven peruskoulun ja Hakaniemen kauppahallin perusparannukset. Suunnitteluvaiheessa olevat suurimmat korjaushankkeet ovat Kallion ala-asteen, Käpylän peruskoulujen ja Finlanditalon peruskorjaukset. Talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2021–2030 sisältyy myös keskustakorttelien, Töölön kisahallin, Yrjönkadun uimahallin ja Maunulan ala-asteen koulun perusparannukset.

Aino Acktén -huvila ja Malmin lentoaseman päärakennus ja hangaari ovat esimerkkejä vaikeasti realisoitavista arvokohteista. Kaupunkiympäristön toimialan tarkoituksena on lisätä kohteiden perusparannushankkeet talousarvioesityksen talonrakennusohjelmaan vuosille 2022–2031.

Ulkopuolisille tahoille myytävien kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten kohteiden säilymistä kaupunki ohjaa määrittelemällä tontinluovutusehtoja ja kaavamääräykset sellaisiksi, että ne säilyisivät mahdollisimman hyväkuntoisina jälkipolville. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten oikea-aikaisen kunnossapidon ja säilyttämisen edellytyksiä parannetaan myös osana kaupungin vuokrajärjestelmän uudistamista vuoden 2022 aikana. Uudistustyön yhteydessä tutkitaan mm. mahdollisuutta erottaa arvokiinteistöt vuokramallissa omaksi kokonaisuudekseen sekä erillisen vanhojen arvokiinteistöjen kunnostusrahaston perustamisen edellytyksiä.

Esittelijän näkemyksen mukaan mahdollisuus erillisen rahaston perustamiselle voidaan selvittää vuokramallin uudistustyön yhteydessä vuoden 2022 aikana. Selvitystyössä tulee kuitenkin huomioida, ettei rahastoilla ole tarkoituksenmukaista hoitaa tai turvata sellaisia asioita, joista kaupungin tulisi huolehtia normaalina omana toimintanaan, vaan tätä toimintaa varten tulee lähtökohtaisesti varata määrärahat talousarviossa. Arvorakennusten korjauksiin tarkoitettujen rahaston perustaminen ja käyttö kuluttaisivat kaupungin varoja käytännössä samalla tavalla kuin talousarviomäärärahat.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

04.10.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 26.08.2021
§ 72

HEL 2020-012228 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto totesi, että kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden käyttökustannukset suhteessa tuloihin ovat korkeat ja joihin liittyy usein korjausvelkaa ja suojelunäkökohtia.

Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaisesti kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa palvelutuotannossaan ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.

Kaupunki kehittää kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokaiden rakennusten säilymistä edistäviä menettelyitä toimitilastrategian toimeenpano-ohjelmassa määritellyn mukaisesti arvottamis- ja salkuttamisprosessin kautta. Tilat arvotetaan toimitilastrategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti ja niistä tiloista luovutaan, jotka eivät

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

toimitilastrategian mukaan kaupungin omistukseen kuulu. Tyhjät ja kaupungin ulkopuolisille toimijoille vuokratut tilat on pääsääntöisesti jo arvotettu yhteistyössä kaavoituksen, kaupunginmuseon ja tonttipalvelun kanssa. Näistä myytäväksi tai kehitettäväksi ja myytäväksi arvotetut kohteet tuodaan ennen myynnin käynnistämistä vuosittain kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäviksi.

Toimitilastrategian toimeenpanon myötä kaupungin esitetään luopuvan merkittävästä osasta niitä suojeltuja rakennuksia, jotka ovat tyhjiillään, tai vuokrattuna kolmansille tahoille. Luopumisesitykset valmistellaan monialaisena yhteistyönä. Kaupungin resurssit riittävät näiden kohteiden kohdalla parhaimmillaankin vain pitämään rakennukset sellaisessa kunnossa, että niiden peruskorjausmahdollisuus tulevalle omistajalle säilyy.

Rakennusten suojelun kannalta parasta suojelua on rakennusten aktiivinen käyttö ja niihin panostava kiinteistön omistaja. Helsingin kaupungilla ei ole omaa käyttöä läheskään kaikille suojelluille rakennuksille, joita sen omistukseen on vuosikymmenien aikana tullut. Suojeltuja rakennuksia siirtyy kaupungin omistukseen vuosittain lisää myös maanhankinnan yhteydessä. Tulevina vuosina kaupungin omistamien suojeltujen rakennusten määrää on tarve vähentää myymällä niitä mm. määräalalla tai vuokratontilla. Tämä on perusteltua, jotta tällaisten kohteiden kunto ei huononisi vaan ne saisivat arvoisensa korjauksen uuden omistajan huomassa.

Viimeisen vuoden aikana esimerkiksi ravintola Kappeli ja Kaisaniemi sekä Wäinö Aaltosen tiellä Kulosaaressa sijaitseva huvila ovat siirtyneet yksityiseen omistukseen strategian linjauksen mukaisesti. Näistä ja aiemmista omistajamuutoksista on saatu hyviä kokemuksia ja toiminta rakennuksissa jatkuu edelleen.

Toimitilastrategian mukaisesti jatketaan kiinteistöjen realisointia ja kaupunkiympäristölautakunta päätti 25.5.2021 hyväksyä suunnitelman seuraavien suojeltujen rakennusten myymiseksi: Vuosaaressa osoitteessa Itäreimarinkuja 2 ja 4 sijaitsevat asuinrakennukset, Tapanilassa sijaitseva Franzenin torppa, Laajasalossa sijaitsevat vapaa-ajanasunnot Kaivoshuvila, Tornihuvila ja Alppimaja sekä Nuottaniemen huvilat.

Omassa palvelutuotannossa olevat arvokohteet pyritään pitämään toiminnassa ja kunnossa. Käynnissä olevat suurimmat arvokohteiden perusparannushankkeet ovat muun muassa Aleksis Kiven peruskoulun ja Hakaniemen kauppahallin perusparannukset. Suunnitteluvaiheessa olevat suurimmat korjaushankkeet ovat Kallion ala-asteen, Käpylän peruskoulujen ja Finlandiatalon peruskorjaukset. Talousarvion talonra-

kennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2021- 2030 sisältyy myös keskustakorttelien, Töölön kisahallin, Yrjönkadun uimahallin ja Maunulan ala-asteen koulun perusparannukset.

Aino Acktén huvila ja Malmin lentoaseman päärakennus ja hangaari ovat arvokohteita ja vaikeasti realisoitavia. Kaupunkiympäristö on lisännyt kohteiden perusparannushankkeet talousarvioesityksen talonrakennusohjelmaan vuosiksi 2022 - 2031.

Ulkopuolisille tahoille myytävien kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten kohteiden säilymistä kaupunki ohjaa määrittelemällä tontinluovutusehtoja ja kaavamääräykset sellaisiksi, että ne säilyisivät mahdollisimman hyväkuntoisina jälkipolville

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten oikea-aikaisen kunnossapidon ja säilyttämisen edellytyksiä parannetaan myös osana kaupungin vuokrajärjestelmän uudistamista (2022). Uudistustyön yhteydessä tutkitaan mm. mahdollisuutta erottaa arvokiinteistöt vuokramallissa omaksi kokonaisuudekseen sekä erillisen vanhojen arvokiinteistöjen korjausrahaston perustamisen edellytyksiä.

Käsittely

26.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäysehdotus lausunnon viimeiseksi kappaleeksi:

"Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten oikea-aikaisen kunnossapidon ja säilyttämisen edellytyksiä parannetaan myös osana kaupungin vuokrajärjestelmän uudistamista (2022). Uudistustyön yhteydessä tutkitaan mm. mahdollisuutta erottaa arvokiinteistöt vuokramallissa omaksi kokonaisuudekseen sekä erillisen vanhojen arvokiinteistöjen korjausrahaston perustamisen edellytyksiä."

Kannattaja: Nina-Ilona Törmikoski

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Noora Laakin vastaehdotuksen ja lisätä sen lausuntoehdotuksen viimeiseksi kappaleeksi.

12.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Sari Hilden, tilapäällikkö, puhelin: 09 310 40315

04.10.2021

sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 726

Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi korttelipihapilotin toteutamisesta

HEL 2020-012230 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 4.11.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 4.11.2020 valtuutettu Petrus Pennasen aloitetta viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävien mahdollisuuksien toteuttamista vuoden 2021 aikana korttelipihapilotilla, jossa kaupunki auttaa valitun toteutuksen neuvonnassa, suunnittelussa ja rahoituskumppaneiden kartoittamisessa."

Korttelipihakilpailun järjestäminen

Kaupunkiympäristölautakunta kehotti 8.6.2021 ponnen johdosta antamaansa lausuntoa käsitellessään kaupunkiympäristön toimialaa toteuttamaan korttelipihakohteita hiljattain toteuttaneille tai niitä jo suunnitteleville taloyhtiöille suunnatun korttelipihakilpailun. Lautakunta katsoi, että kilpailun kautta yhtiöille tarjoutuisi mahdollisuus nostaa esille innovatiivisia pihasuunnitelmia, kiinnostavia toiminnallisia ratkaisuja sekä toimivaksi osoittautuneita yhteistyömuotoja uusia hankkeita harkitsevien taloyhtiöiden innostamiseksi ja kannustamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalta saadun tiedon mukaan toimialalla suunnitellaan parhaillaan korttelipihakilpailun toteuttamista kaupunkiympäristölautakunnan edellyttämällä tavalla. Alustavan arvion mukaan kilpailu lanseerataan alkuvuodesta 2022.

Olemassa olevat korttelipihat ja uudet kohteet

Kantakaupungissa pääosa asuinkortteleista on rakennettua kaupunkirakennetta, jonka reunaehdot ja muutosprosessi eroavat uudiskohteiden suunnittelusta. Useimmat vanhat asemakaavat kantakaupungin alueella velvoittavat istuttamaan kortteleiden piha-alueet ja kieltävät tonttien väliset raja-aidat sekä autopaikkojen sijoittamisen pihalle. Määräysten mukainen tavoite ei kuitenkaan ole useimmiten toteutunut. Toteutus on jäänyt kiinni yksityisten taloyhtiöiden tahtotilasta ja investintihalukkuudesta. Pääsääntöisesti pihojen yhteiskäytölle tai pihan istutuksille ei tarvita kaavamutosta tai rakennusvalvonnan lupaa.

Tiiviin kantakaupungin sisäpihat poikkeavat voimakkaasti toisistaan kokonsa ja fyysisten sekä toiminnallisten ominaisuuksiensa osalta. Suuri osa kortteleista ei muodosta yhtenäistä korttelipihaa vaan piha-alueet pilkkoutuvat pihasiipien, piharakennusten, kansipihojen, muurien ja ta-soerojen vuoksi pienempiin tonttikohtaisiin osiin. Kiinteistöihin ja pihoihin voi kohdistua pelastusteihin liittyviä rajoituksia sekä asunto-osakeyhtiöiden ja korttelissa toimivien yritysten toiminnallisia vaatimuksia.

Edellä mainituista syistä yleisesti koskevia tarkkoja velvoittavia määräyksiä tai suunnitteluohjeita ei ole mahdollista antaa, eivätkä yksittäisen korttelipihan pilottiratkaisut olisi yleispätevästi hyödynnettävissä. Laajoissa tai vaativissa pihahankkeissa tarvitaan kohdekohtaista ammattimaista suunnittelua, jota tarjoavat yksityiset pihasuunnittelun ammattilaiset. Pihasuunnittelu ei kuulu kaupungin tämän hetkiseen palveluvalikoimaan, mutta kaupungilla on paljon pohja- ja selvitystietoa saatavilla suunnittelun tueksi. Päätöshistoriasta ilmenevässä kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa on viitattu yksityiskohtaisesti saatavilla olevaan, kaupungin tuottamaan korttelipihojen kehittämiseen liittyvään materiaaliin.

Kaupunki edistää pihauudistuksia käytettävissä olevin keinoin. Rakennetuilla alueilla uusia tai voimassa olevan asemakaavan mukaisia määräyksiä sekä pihoihin että asumisolosuhteisiin liittyviä parannuksia edellytetään toteutettavaksi muutosprosessien, kuten poikkeamisten ja ullakkohankkeiden yhteydessä. Alueellisen ullakkopoikkeamispäätöksen alueella kaupunki mahdollistaa kerrosalan lisäämisen ilman asemakaavan muutosta, mutta edellyttää samalla parannuksia piha-alueelle ja asukkaiden yhteistiloihin. Parannustoimet koskevat yksittäistä tonttia korttelialueella ja ne on sidottu hankkeen laajuuteen.

Olemassa olevassa korttelissa yhteispihan ja -tilojen suhteen uusia kohdekohtaisia velvoittavia määräyksiä sisältävän asemakaavamutoksen laadinta edellyttää yleensä kaikkien kiinteistöjen yhteistä kaavamutoshakemusta sekä tahtotilaa investoida ja ylläpitää yhteiseen käyttöön tarkoitettua piha-aluetta hallinnanjakosopimuksin. Kaupungille ei ole tullut asian valmistelun aikana vireille erillistä korttelikohtaista pihakokonaisuutta koskevaa rakennuslupahakemusta tai asemakaavan mutoshakemusta. Kantakaupungin vanhojen asemakaavojen käynnissä olevassa ajantasaistamistyössä pyritään kuitenkin edistämään olemassa olevien kortteleiden piha-asiaa sekä viihtyvyyden että kestävyden näkökulmasta alueasemakaavan tarkkuustasolla ja tiiviin kaupunkirakenteen sallimissa puitteissa.

Uudisrakentamisen hankkeissa on enemmän keinoja edellyttää kestävyttä parantavia ja yhteisöllisyyttä tukevia ratkaisuja kuten hulevesien hallintaa, pihan oleskelupaikkoja, kasvillisuutta ja viherkertoimen soveltavaa käyttöä. Esimerkiksi tulevan Hermanninrannan alueella kaupunki pääsee vaikuttamaan pihakokonaisuuksiin ja kestävyden teemoihin niin kaavoituksen, aluerakentamisen, tontinluovutuksen kuin rakennuslupienkin kautta.

Kohde-esimerkit, yhteistoiminta ja tutkimustieto

Kantakaupungin rakennetussa historiallisessa ympäristössä keinot korttelipihojen kehittämiseksi ovat rajatut ja kaupungin käytössä olevat vaikutusmahdollisuudet yksityisillä tonteilla vähäisemmät. Rakennetun ympäristön osalta avainasemassa ovat kiinteistöt itse. Hyvänä esimerkkinä on esimerkiksi Kruununhaan asukasyhdistys, jolla on ollut perinne nostaa esiin kiinteistöjen onnistuneita pihakohteita valitsemalla vuoden piha. Yhdistys on myös järjestänyt yleisölle avoimen kiertokävelyn korttelipiha-kohteisiin.

Yhteistoimintamallina korttelipihojen kehittämiseen ja yhteiskäytön edistämiseen olisi mahdollista hyödyntää soveltuvilta osin Helsingin, Espoon ja Vantaan lanseeraamaa Taloyhtiöklubi-toimintamallia. Taloyhtiöklubi-toiminnan perusidea on koota yhteen naapuruston taloyhtiöi-

den hallitukset yhteistyöfoorumiksi, jonka avulla ryhdytään tekemään ohjattua, tavoitteellista ja aktiivista yhteistyötä kiinteistöjen ja alueen kehittämiseksi. Ympäristöministeriön rahoittama hankekokonaisuus, jossa Taloyhtiöklubin toimintaa koordinoi aina ulkopuolinen taloyhtiöiden johtamisen ja päätöksenteon haasteita ymmärtävä asiantuntijajoukko, on voimassa vuoden 2021 loppuun.

Myös tutkimustietoa hyödyntämällä ja sen saavutettavuutta parantamalla voidaan edistää laajempaa ymmärrystä korttelipihojen hyvinvointi- ja kestävyysvaikutuksista. Helsingin kaupunki on ollut mukana vihreän infrastruktuurin kehitystyössä Forum Viriumin Virtuaalivihreä-hankkeessa Kalasatamassa, jossa yhteiskehittämisen menetelmällä tuotiin yhteen eri näkökulmia koko suunnittelu- ja toteutusketjusta vihreän infrastruktuurin huomioon ottamiseen. Hankkeen keskeisenä tuotoksena julkaistiin opas Luonnolliseksi rakennettu – Näin suunnittelet, rakennat ja ylläpidät vihreää infrastruktuuria. Julkaisua täydentävät tuotekortit, joiden avulla voi hahmottaa viherelementtien ominaisuuksia, teknisiä vaatimuksia sekä niiden tuottamia ekosysteemipalveluita. Virtuaalivihreä-hankkeessa tuotettiin myös suomenkielinen käänös korttelitason viherkerrointa täydentävästä Alueellinen viherkerroin 2.0 -oppaasta suunnittelijoiden käyttöön. Kaupunki kokeilee parhaillaan yleisiä alueita koskevan alueellisen viherkerroin käyttöä Hermanninrannan ja Malmin keskustan kehittämishankkeissa.

Monialaisessa Sitra Lab -hankkeessa, jossa kaupunki oli mukana, pilotoitiin menetelmää, jossa tarkasteltiin kehitteillä olevan GreenScenario työkalun (Ramboll) avulla valittujen pihapilottikortteleiden sinivihereinfrastuurin ja luontopohjaisten vaihtoehtoisten ratkaisujen sosioekologisia ja ekonomisia vaikutuksia. Kyseessä on mallipohjainen laskentatyökalu. Hankkeen yhteydessä tehdyssä diplomityössä selvitettiin, voidaanko ohjelman avulla laskea, mikä vaikutus erilaisilla viherrakenteen elementeillä on alueen olosuhteisiin sekä saada vertailtavien toimenpiteiden yleispiirteinen arvio. Pilottikohteen skenaariotarkastelua ja tuloksia hyödynnetään konkreettisesti Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Hekan) asuinkorttelipihan perusparannuskohteen toteutuksessa Länsi-Pasilassa. Lisätietoa menetelmän hyödyllisyydestä ja sen pohjalta valittujen toimenpiteiden vaikuttavuudesta on mahdollista saada korttelin tarkemman suunnitteluprosessin aikana sekä mahdollisen toteuttamisen jälkeisen arvioinnin yhteydessä. Kaupunki pyrkii saamaan laajemmin hyödynnettäviä tietoja tulevasta korttelipihakohteesta.

Tiedon saavutettavuus

Toivomusponteen liittyvän selvitystyön aikana tunnistettiin tarve lisätä tietoutta jo saatavilla olevista materiaaleista ja prosesseista korttelipiho-

jen viihtyvyyden, kestävyiden sekä piha-alueiden yhteiskäyttöön liittyen. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää mahdollisuuksia koota olemassa olevia pihasuunnitteluun liittyviä aineistoja yhteen paikkaan ja viestiä onnistuneista pihakohteista inspiraationa muille pihojen kehityshankkeille. Lisäksi toimialalla selvitetään mahdollisuutta laatia pihasuunnittelun ohjeistus ullakkorakentamis- ja linjasaneeraushankkeita vastaavalla tavalla kaupungin internet-sivuille. Kaupunki kannustaa taloyhtiöitä, kiinteistöjä ja asukasyhdistyksiä tuomaan esiin onnistumisia tiiviissä kantakaupungissa, joista voidaan viestiä laajemminkin esimerkkinä muille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen ja sitä on täydennetty kaupunkiympäristön toimialalta saadulla ajankohtaisella tiedolla koskien korttelipihakilpailun suunnittelutilannetta.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.06.2021 § 308

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-012230 T 00 00 03

Hankennumero 5264_194

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kantakaupungin olemassa oleville korttelialueille ehdotettua erillistä, yksityisille tonteille sijoitettavaa korttelipihapilottia vaikuttavampi ja resurssiviisaampi keino edistää yhteisiä tavoitteita pihojen kestävydestä, viihtyisyydestä ja yhteisöllisyydestä, on hyödyntää meneillään olevia tutkimus- ja kehityskohteita, asemakaavoitusta sekä parantaa tiedon saatavuutta pihakysymyksiin liittyen. Olemassa olevaa tietoa ja pihasuunnitteluun liittyviä ohjeistuksia pyritään kokoamaan samaan paikkaan kaupungin nettisivuille. Kaupunki voi myös tuoda pihaparannusten ja korttelipihojen hyötyjä esiin asemakaavoitustyössä sekä viestiä onnistuneista pihakohteista.

Taustaa

Kestävyden edistäminen, urbaani laatu ja asumisviihtyvyyden parantaminen ovat kaupunkiympäristön toimialan tärkeitä tavoitteita. Korttelipihoihin liittyviä parannustoimia kuten kasvillisuuden lisäämistä, hulevesien hallintaa sekä yhtenäisten pihakokonaisuuksien suunnittelua edistetään käytettävissä olevin keinoin muun muassa asemakaavoituksessa. Kantakaupungin yksityisillä rakennetuilla korttelialueilla muutoksen avainasemassa ovat kiinteistönomistajat sekä tonteilla toimivat asukkaat ja yritykset.

Kaupunki puolsi valtuustoaloitteen mukaista osallistuvan budjetoinnin 2019 - 2020 Oma Stadi hanke-ehdotusta Korttelipihat takaisin!. Hanke ei kuitenkaan menestynyt asukasäänestyksessä.

Olemassa olevat korttelipihat ja uudet kohteet

Kantakaupungissa pääosa asuinkortteleista on jo rakennettua kaupunkirakennetta, jonka reunaehdot ja muutosprosessi eroavat uudiskohteiden suunnittelusta. Useimmat vanhat asemakaavat kantakaupungin alueella velvoittavat istuttamaan kortteleiden piha-alueet sekä kieltävät tonttien väliset raja-aidat ja autopaikkojen sijoittamisen pihalle. Määräysten mukainen tavoite ei kuitenkaan ole useimmiten toteutunut. Toteutus on jäänyt kiinni yksityisten taloyhtiöiden tahtotilasta ja investointihalukkuudesta. Pääsääntöisesti pihojen yhteiskäytölle tai pihan istutuksille ei tarvita kaavamuutosta tai rakennusvalvonnan lupaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tiiviin kantakaupungin sisäpihat poikkeavat voimakkaasti toisistaan kokonsa ja fyysisten sekä toiminnallisten ominaisuuksiensa osalta. Suuri osa kortteleista ei muodosta yhtenäistä korttelipihaa vaan piha-alueet pilkkoutuvat pihasiipien, piharakennusten, kansipihojen, muurien ja tasoerojen vuoksi pienempiin tonttikohtaisiin osiin. Kiinteistöihin ja pihoihin voi kohdistua pelastusteihin liittyviä rajoituksia sekä asunto-osakeyhtiöiden ja korttelissa toimivien yritysten toiminnallisia vaatimuksia. Edellä mainituista syistä yleisesti koskevia tarkkoja velvoittavia määräyksiä tai suunnitteluohjeita ei ole mahdollista antaa, eivätkä yksittäisen korttelipihan pilottiratkaisut olisi yleispätevästi hyödynnettävissä. Laajoissa tai vaativissa pihahankkeissa tarvitaan kohdekohtaista ammattimaista suunnittelua, jota tarjoavat yksityiset pihasuunnittelun ammattilaiset. Taitava pihasuunnittelija osaa esittää kohdekohtaisesti parannustoimenpiteitä. Pihasuunnittelu ei kuulu kaupungin tämän hetkiseen palveluvalikoimaan, mutta kaupungilla on kuitenkin paljon pohja- ja selvitystietoa saatavilla suunnittelun tueksi.

Esimerkkejä korttelipihojen kehittämiseen liittyvästä materiaalista:

- Pihasuunnitelma ja pihan muutostöiden luvanvaraisuus. Helsingin rakennusvalvonnan ohje, marraskuu 2017.

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Pihan_ ja_lahiymp_suunnittelu.pdf

- Töölön korttelipihojen korjaustapaohjeet. 2016.

https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Toolon_korttelipihojen_korjaustapa_ohjeet.pdf

- Hulevesien hallinta tonteilla. Rakennusvalvonnan ohje.
- Helsinkiläinen kerrostalopiha. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu 2007:5.
- Pihan yleinen rakentamistapaohje 2011. Viherympäristöliiton julkaisu nro 51.
- Viherrakentajan käsikirja. Viherympäristöliiton julkaisu nro 44, 2009.
- Mahdollisuuksien piha! Ideoita kerrostalopihoille (2011).

https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/esitteet/esite_2011-10.pdf

- Viherkerroin työkalu ja menetelmän käyttöohje.

[Työkalu ja sen käyttöohje](#)

<https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/viherkerroin-kayttoohje.pdf>

- Luonnolliseksi rakennettu – Näin suunnittelet, rakennat ja ylläpidät vihreää infrastruktuuria

<https://drive.google.com/file/d/1NnITyoOQeA55l6HkQCF6kZ2Vxvpfh3BY/view>

- Alueellinen viherkerroin 2.0 -opas.

https://drive.google.com/file/d/18A_4TBrQ4GI0zxLb5RP8tEJVcusFYsSu/view

- Helsingin kaupungin hulevesistrategia. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2008:9 / Katu- ja puisto-osasto.
- Helsingin kaupunkikasviopas - Helsingin kasvisuunnittelun työkalupakki. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2010:12 / Katu- ja puisto-osasto

Kaupunki edistää pihauudistuksia käytettävissä olevien keinoin. Rakennetuilla alueilla uusia tai voimassa olevien asemakaavan mukaisia määräyksiä sekä pihoihin että asumisolosuhteisiin liittyviä parannuksia vaaditaan toteuduttaviksi muutosprosessien, muun muassa poikkeamisten ja ullakkohankkeiden yhteydessä. Alueellisen ullakkopoikkeamispäätöksen alueella kaupunki mahdollistaa kerrosalan lisäämisen ilman asemakaavan muutosta, mutta velvoittaa samalla parannuksia pihalualueelle ja asukkaiden yhteistiloihin. Parannustoimet koskevat yksittäistä tonttia korttelialueella ja ne on sidottu hankkeen laajuuteen.

Olemassa olevassa korttelissa yhteispihan ja -tilojen suhteen uusia kohdekohtaisia velvoittavia määräyksiä sisältävän asemakaavamuutoksen laadinta edellyttää yleensä kaikkien kiinteistöjen yhteisen kaavamuutoshakemuksen sekä tahtotilan investoida ja ylläpitää yhteiseen käyttöön tarkoitettua piha-alueita hallinnanjakosopimuksin. Kaupungille ei ole tullut lausunnon valmistelun aikana erillistä korttelikohtaista pihakokonaisuutta koskevaa rakennuslupa- tai asemakaavamuutoshakemusta. Kantakaupungin vanhojen asemakaavojen meneillään olevassa ajantasaistamistyössä pyritään kuitenkin edistämään olemassa olevien kortteleiden piha-asiaa sekä viihtyvyyden että kestävyysnäkökulmasta alueasemakaavan tarkkuustasolla ja tiiviin kaupunkirakenteen sallimissa puitteissa.

Uudisrakentamisen hankkeissa on enemmän keinoja edellyttää kestävyttä parantavia ja yhteisöllisyyttä tukevia ratkaisuja (esimerkiksi hulevesien hallintaa, pihan oleskelupaikkoja, kasvillisuutta, viherkertoimen soveltavaa käyttöä). Esimerkiksi tulevan Hermanninrannan alueella, kaupunki pääsee vaikuttamaan pihakokonaisuuksiin ja kestävyysnäkökulmiin niin kaavoituksen, aluerakentamisen, tontinluovutuksen kuin rakennuslupienkin kautta.

Kohde-esimerkit, yhteistoiminta ja tutkimustieto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kantakaupungin rakennetussa historiallisessa ympäristössä keinot ovat rajatun ja kaupungin käytössä vaikutusmahdollisuudet yksityisillä tonteilla vähäisemmät. Rakennetun ympäristön osalta avainasemassa ovat kiinteistöt itse. Hyvänä esimerkkinä on esimerkiksi Kruununhaan asukasyhdistys, jolla on ollut perinne nostaa esiin kiinteistöjen onnistuneita pihakohteita valitsemalla vuoden piha. Yhdistys on myös järjestänyt yleisölle avoimen kiertokävelyn korttelipihakohteisiin.

Yhteistoimintamallina korttelipihojen kehittämiseen ja yhteiskäytön edistämiseen olisi mahdollista hyödyntää soveltuvilta osin Helsingin, Espoon ja Vantaan lanseeraamaa Taloyhtiöklubi-toimintamallia. Taloyhtiöklubi-toiminnan perusidea on koota yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset yhteistyöfoorumiksi, jonka avulla ryhdytään tekemään ohjattua, tavoitteellista ja aktiivista yhteistyötä kiinteistöjen ja alueen kehittämiseksi. Ympäristöministeriön rahoittama hankekokonaisuus, jossa Taloyhtiöklubin toimintaa koordinoi aina ulkopuolinen taloyhtiöiden johtamisen ja päätöksenteon haasteita ymmärtävä asiantuntija, on voimassa vuoden 2021 loppuun.

Myös tutkimustietoa hyödyntämällä ja sen saavutettavuutta parantamalla voidaan edistää laajempaa ymmärrystä korttelipihojen hyvinvointi- ja kestävyysvaikutuksista. Helsingin kaupunki on ollut mukana vihreän infrastruktuurin kehitystyössä Virtuaalivihreä-hankkeessa (Kala-satama, Forum Virium), jossa yhteiskehittämisen menetelmällä tuotiin yhteen eri näkökulmia koko suunnittelu- ja toteutusketjusta vihreän infrastruktuurin huomioon ottamiseen. Hankkeen keskeisenä tuotoksena julkaistiin opas Luonnolliseksi rakennettu – Näin suunnittelet, rakennat ja ylläpidät vihreää infrastruktuuria. Julkaisua täydentävät tuotekortit, joiden avulla voi hahmottaa viherelementtien ominaisuuksia, teknisiä vaatimuksia sekä niiden tuottamia ekosysteemipalveluita. Virtuaalivihreä-hankkeessa tuotettiin myös suomenkielinen käänös korttelitason viherkerrointa täydentävästä Alueellinen viherkerroin 2.0 -oppaasta suunnittelijoiden käyttöön. Kaupunki kokeilee parhaillaan yleisiä alueita koskevan alueellisen viherkertoimen käyttöä parissa kehittyvässä kaupunginosassa (Hermanninranta, Malmin keskusta).

Monialaisessa Sitra Lab-hankkeessa, jossa Helsingin kaupunki oli mukana, pilotoitiin menetelmää, jossa tarkasteltiin kehitteillä olevan GreenScenario-työkalun (Ramboll) avulla valittujen pihapilottikorttelien siniviherinfrastruktuurin ja luontopohjaisten vaihtoehtoisten ratkaisujen sosio-ekologisia ja ekonomisia vaikutuksia. Kyseessä on mallipohjainen laskentatyökalu. Laura Suni selvitti hankkeen yhteydessä tehdyssä diplomityössään voidaanko ohjelman avulla laskea, mikä vaikutus erilaisilla viherrakenteen elementeillä on alueen olosuhteisiin sekä saada vertailtavien toimenpiteiden yleispiirteinen arvio. Pilottikohteen skenaariotarkastelua ja tuloksia hyödynnetään Helsingin kaupun-

gin asunnot Oy:n (Heka) asuinkorttelipihan perusparannuskohteen konkreettisesti toteutuksessa Länsi-Pasilassa. Lisätietoa menetelmän hyödyllisyydestä sekä sen pohjalta valittujen toimenpiteiden vaikuttavuudesta on mahdollistaa saada korttelin tarkemman suunnitteluprosessin aikana ja mahdollisen toteuttamisen jälkeisen arvioinnin yhteydessä. Kaupunki pyrkii saamaan laajemmin hyödynnettäviä tietoja tulevasta korttelipihakohteesta.

Tiedon saavutettavuus

Toivomusponteen liittyvän selvitystyön aikana tunnistettiin tarve lisätä tietoutta jo saatavilla olevasta materiaaleista ja prosesseista korttelipihojen viihtyvyyden, kestävyuden sekä piha-alueiden yhteiskäyttöön liittyen. Kaupunki selvittää pihasuunnittelun aineistojen, tutkimustöiden, ohjeiden sekä suunnittelun työkalujen saavutettavuuden parantamista kokoamalla niitä yhteiseen paikkaan. Kaupungin nettisivuille voitaisiin laatia pihasuunnittelun ohjeistus kuten ullakkorakennus- ja linjasaneeraus hankkeista on tehty. Lisäksi kaupunki selvittää mahdollisuutta myös viestiä onnistuneista pihakohteista, mikä voisi inspiroida muita kiinteistöjä kehittämään pihojaan. Kaupunki kannustaa taloyhtiöitä, kiinteistöjä ja asukasyhdistyksiä tuomaan esiin onnistumisia tiiviissä kanta-kaupungissa, joista voidaan laajemminkin viestiä esimerkkinä muille.

Lautakunta esittää lisäksi, että toimiala järjestää korttelipihvoja hiljattain toteuttaneille tai niitä jo suunnitteleville taloyhtiöille suunnatun kilpailun. Sen kautta yhtiöiden olisi mahdollista nostaa esille innovatiivisia pihasuunnitelmia, kiinnostavia toiminnallisia ratkaisuja sekä toimivaksi osoittautuneita yhteistyömuotoja uusia hankkeita harkitsevien taloyhtiöiden innostamiseksi ja kannustamiseksi.

Käsittely

08.06.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: "Lautakunta esittää lisäksi, että toimiala järjestää korttelipihvoja hiljattain toteuttaneille tai niitä jo suunnitteleville taloyhtiöille suunnatun kilpailun. Sen kautta yhtiöiden olisi mahdollista nostaa esille innovatiivisia pihasuunnitelmia, kiinnostavia toiminnallisia ratkaisuja sekä toimivaksi osoittautuneita yhteistyömuotoja uusia hankkeita harkitsevien taloyhtiöiden innostamiseksi ja kannustamiseksi"

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen.

01.06.2021 Pöydälle

25.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kerttu Kurki-Issakainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37349
kerttu.kurki-issakainen(a)hel.fi

§ 727

Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponsi kaupungin terveystalujen riittävydestä Meri-Rastilassa

HEL 2021-001659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.2.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 3.2.2021 Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksymistä (nro 12570) kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään kaupungin terveystalujen riittävyttä Meri-Rastilassa ja pohditaan toimia, miten niiden tarjontaa voidaan kohentaa."

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus ja perhekeskus tarjoavat terveystaluja Meri-Rastilan asukkaille. Vuosaarella asuu noin 39 000 asukasta. Kaupunginosan väestöennuste vuodelle 2030 on 44 500 asukasta.

Perusterveydenhuollossa haasteena ovat henkilöstöresurssien saata-
vuus ja hoitoon pääsyn viiveet. Lääkäreiden rekrytointia on tehostettu ja
Helsingin markkinointia houkuttelevana työpaikkana on lisätty. Kiireet-
tömän hoidon saatavuutta on pyritty lisäämään mm. työnjakoa ja joh-
tamista kehittämällä sekä palvelusetelitoiminnalla. Myös sähköisiä pal-
veluja on lisätty kaikissa asiakaskontakteissa. Terveyspalvelujen kehit-
tämistä jatketaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -
hankkeessa sekä rakenneuudistushankkeessa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla talousarvion valmistelu käynnistyy vuosit-
tain toimintaympäristön muutosten arvioinnilla. Resurssitarkastelussa
otetaan huomioon sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää lähivuosina
lisäävä väestön kasvu ja ikääntyminen sekä vieraskielisten lasten ja
nuorten määrän kasvu.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on toivomusponnen johdosta antamas-
saan lausunnossa edellyttänyt, että Vuosaaren terveys- ja hyvinvointi-
keskuksen henkilöstön määrä on saatettava riittävälle tasolle.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toi-
mitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen joh-
dosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hy-
väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuute-
tuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-
töönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.08.2021 § 173

HEL 2021-001659 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Ville Jalovaaran ja 52 muun valtuutetun toivomusponnosta koskien kaupungin terveystalvelujen riittävyttä Meri-Rastilassa:

"Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2021 § 23 Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 12570). Hyväksytyään päätöksen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupungin terveystalvelujen riittävyttä selvitetään Meri-Rastilassa ja pohditaan toimia, miten niiden tarjontaa voidaan kohentaa. Alueelle rakennetaan uutta asuin-, liike- ja palvelurakennuksia nykyisille tonteille ja puistoa-alueiden reunoille. Hyväksytyin kaava-alueen muutoksen mukaan asukasmäärän lisäys on Meri-Rastilassa 10–15 vuoden kuluttua noin 2400 asukasta. Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimialan aiempi lausunto 8.10.2019 (diaarinumero HEL 2015-002625) toiveesta mahdollistaa kehitysvammaisten asumisryhmien sijoittaminen Meri-Rastilaan.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus ja perhekeskus

Itä-Helsingissä sijaitseva Vuosaaren kaupunginosa jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin, joista viidellä ensiksi mainitulla on merkittävästi asutusta: Keski-Vuosaari, Kallahti, Meri-Rastila, Rastila, Aurinkolahti, Uutele, Niinisaari, Nordsjön kartano ja Mustavuori.

Meri-Rastilan asukkaille tarjotaan terveystalveluja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (THK:ssa) ja perhekeskuksessa (PK:ssa), joten Meri-Rastilan asukkaiden terveystalvelujen riittävyttä tulee tarkastella osana Vuosaaren kaupunginosan terveys- ja sosiaalitalvelujen kokonaisuutta.

Vuosaaren kaupunginosassa asuu noin 39 000 asukasta. Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskukseen, perhekeskukseen ja koulujen tiloissa toimivaan kouluterveydenhoitoon oli resursoitu toukokuussa 2021 yhteensä 265 eri terveyden- ja sosiaalihuollon vakanssia, mukaan lukien Vuosaaren suun terveydenhuollon vakanssit. Fysio- ja toimintaterapian vakanssit eivät ole mukana laskelmassa. Vuosaaren kaupunginosan väestöennuste vuodelle 2030 on 44 500 asukasta.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelut sisältävät terveysasemapalvelun, suun terveydenhuollon, fysioterapian, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelut sekä psykiatria- ja päihdepalvelut. Samassa talossa toimii Vuosaaren perhekeskus, jossa on terveyspalveluista äitiys- ja lastenneuvolan palvelut, neuvolapsykologin palvelu, lasten ja nuorten suun terveydenhuollon palveluja, lasten puheterapia ja fysio- ja toimintaterapiaa. Alueen lasten terveyspalveluihin kuuluva kouluterveydenhuolto toimii alueen koulujen tiloissa. Perhekeskuksessa toimii myös lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalvelut, kuten kasvatus- ja perheneuvontaa, lastensuojelun palveluja ja vammaispalveluja. Kotiin tarjottavia palveluja ovat lapsiperheiden kotipalvelu ja lapsiperheiden sosiaaliohjaus.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa toimii lisäksi fysioterapian suoravastaanotto ja myös toimintaterapia. Myös perhekeskuksessa on toimintaterapiaa ja lasten toimintaterapian resursointia kehitetään pitkäjänteisesti alueelliset tarpeet huomioiden.

Toimintaympäristön muutoksia arvioidaan

Vuosittainen talousarvion valmistelu käynnistyy toimintaympäristön muutosten arvioinnilla. Palvelukokonaisuudet arvioivat keskeisimmät toimintaympäristön muutokset ja tarvittavat resurssit. Resurssija tarkasteltaessa huomioidaan väestön kasvu ja ikääntyminen sekä vieraskielisten lasten ja nuorten määrän kasvu, jotka lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää lähivuosina Helsingissä. Sosiaali- ja terveyspalvelutarpeeltaan Helsingin eri kaupunginosien asukkaat ovat keskenään erilaisia. Kaupunginosien erot ovat suuria väestön terveydessä, hyvinvoinnissa, koulutuksessa, tulotasossa, työttömyydessä ja vieraskielisten osuudessa väestöstä. Sosioekonomiset terveys- ja hyvinvointierot näkyvät sairastavuustilastoissa ja ennenaikaisessa kuolleisuudessa.

Toimintaympäristön muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia terveyspalvelujen riittävyteen. Esimerkiksi covid-19-pandemian vuoksi terveysasemien ja suun terveydenhuollon kiireetöntä hoitoa on jouduttu ajoittain supistamaan ja henkilöstöresurssija on osin siirretty covid-19-pandemian testaukseen ja jäljitykseen. Tämän vuoksi terveydenhuollon sekä suun terveydenhuoltoon kiireettömän hoidon piiriin kuuluviin toimenpiteisiin ja vastaanottoihin syntyy hoitovelkaa.

Perusterveydenhuollon henkilöresurssien saatavuus

Perusterveydenhuollon haasteena ovat henkilöstöresurssien saatavuus ja hoitoon pääsyn viiveet. Lääkärivajeen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 1.12.2020 § 234 terveysasemapalvelujen kilpailutuksen periaatteet sekä kahden terveysasemapalvelun hankinnan. Idän

terveysaseman henkilöstövajetta ei ole saatu täytettyä normaalien, jo käytössä olevien rekrytointikanavien kautta, minkä johdosta sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2020 § 272 lääkäri- ja hoitajavuokrauksen käynnistämisen idän terveysaseman toiminnan turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 27.4. 2021 § 89 lääkärien rekrytointipalvelun hankinnan. Hankinnan kohteena on erikoislääkäreiden, lääkäreiden, lääketieteen opiskelijoiden rekrytointipalvelu. Tavoitteena on hankkia rekrytointikumppani, joka lääkäripalvelujen saatavuuden parantamisen kokonaisuudessa yhtenä tekijänä korjaa lääkärivajetta, lisää lääkärien määriä ja toisaalta kasvattaa erikoislääkäreiden suhteellista osuutta organisaatiossa.

Lääkäreiden rekrytointin tehostamiseksi on hankittu rekrytointiapua ulkoiselta palveluntuottajalta ja käynnistetty henkilöstöressurssipalvelujen kanssa hanke, jossa yhtenäistetään rekrytointiprosessit, monipuolistetaan markkinointia ja lisätään Helsingin houkuttelevuutta työpaikkana. Lääkäreiden rekrytointiin on palkattu oma rekrytointikonsultti, joka työskentelee rekrytoivien ylläläkäreiden tukena. Yhteistyössä kehitetään rekrytointikohtaisesti markkinointisisältöjä lääkäreiden saatavuuteen.

Terveysasemien lääkäreiden kiireettömän hoidon saatavuutta on pyritty lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä sekä lisäämällä palvelusetelitoimintaa. Palveluja tarjotaan enenevässä määrin terveysasemilta muuten kuin lääkärivastaanottojen muodossa. Terveysasemat ovat lisänneet vuosien aikana sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontakteissa: sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolo-palvelun laajentuminen. Edellä mainitut sähköiset palvelut vapauttavat lääkäreiden aikaa potilastapaamisiin. Monialaiseen työhön panostetaan hyödyntämällä eri ammattiryhmien osaamista järkevällä työnjaolla muun muassa hoitajien reseptinkirjoitusoikeuden laajentamisella ja tukipalveluja tehostamalla esimerkiksi lisäämällä sihteerien määrää terveysasemilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen uudistaminen

Sosiaali- ja terveystoimialalla siirrytään yhä enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarjoamisessa terveys- ja hyvinvointiongelmia korjaavasta toimintamallista ennaltaehkäisevämpään ja kohdennettuun toimintatapaan. Palveluja uudistettaessa asiakkaiden asioita arvioidaan kokonaisuutena, etsitään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistetaan palveluja erityisessä terveys- ja hyvinvointiriskissä oleviin asiakkaisiin. Terveys- ja hyvinvointikeskus-toimintamallin ydin on asiakkaan tarpeeseen vastaaminen. Hoidon ja palvelutarpeen arvioissa asiakas ohjautuu tarpeensa mukaiseen palveluun, saa tarvittaessa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin tuen. Toimintatapaa tukee sosiaalihuol-

lon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti, joka otettiin käyttöön Helsingin terveyspalveluissa huhtikuussa 2021 sekä Terveys- ja hyvinvointiarvio - työkalu, jonka Helsinki on kehittänyt yhteistyössä Kustannus Oy Duodecimin kanssa.

Helsingin kaupunki on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä valtionavustusta sote-uudistuksen valmisteluun. Sote-uudistuksen tavoitteena on hyvinvointierojen kaventaminen, yhdenvertaiset palvelut, palvelujen hyvä saatavuus, työvoiman saannin turvaaminen ja kustannusten hallinta. Uudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveystoimialalla kahdessa hankkeessa: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa ja Rakenneuudistus -hankkeessa. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksista asiakas saa kaikki tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut yhdestä paikasta. Keskuksiin on määrää koota perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, sosiaalityön ja kotihoidon lähipalveluja, mielen-terveys- ja päihdehuollon perustason palveluja, avokuntoutuspalveluja, kansansairauksien ehkäisyä sekä neuvola- ja muita ehkäiseviä palveluja nykyisen terveys- ja hyvinvointikeskusmallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan terveyspalvelujen kehittämistä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen ja Rakenneuudistus-hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja toimialalla analysoidaan terveyspalvelujen kehittämiskohteet ja niitä tukevat rakenteet. Riittävän henkilöstöresurssin saatavuuden turvaamiseksi valtakunnallisella tasolla on syytä lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, kuten lääkärin ja hoitohenkilökunnan, koulutusmäärien tullee olla riittävät työvoimapulan ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Meri-Rastilan sosiaali- ja terveyspalveluiden edellytyksiä ja saatavuutta on pyritty varmistamaan Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintamalleilla ja riittävällä resursoinnilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön määrä on saatettava riittävälle tasolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveys- ja sosiaalipalvelujen käytöllä ja palveluista saadulla hyödyllä on yhteys sosioekonomisiin hyvinvointi- ja terveyseroihin. Kaikille kuntalaisille avoimien ja hyvin toimivien terveys- ja sosiaalipalvelujen saatavuus on lähtökohta oikeudenmukaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon."

Käsittely

31.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

04.10.2021

Jäsen Minna Lindgren poistui kokouksesta kesken asian käsittelyn.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korjataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikkoa edeltävä kappale seuraavaksi: Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Meri-Rastilan sosiaali- ja terveystoimintayksiköiden edellytyksiä ja saatavuutta on pyritty varmistamaan Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintamalleilla ja riittävällä resursoinnilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön määrä on saatettava riittävälle tasolle.

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon.

17.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Mari Kinnunen, johtava ylilääkäri, puhelin: 310 47941
mari.kinnunen(a)hel.fi

§ 728

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite alentuneen toimintakyvyn diabeetikkojen sokerimittauslaitteista

HEL 2021-005583 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja yhdeksän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan uusien sensorimittarien käyttöönottoa ja kustannusvertailua alentuneen toimintakyvyn diabeetikkojen sokerimittauksessa.

Helsingissä glukosisensori myönnetään tällä hetkellä tyypin 1 diabeetikolle, mikäli hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen tai mikäli diabeetikon on työn vuoksi hankala tehdä sormenpäämittauksia. Myöntämiskriteerit vastaavat muiden kaupunkien käytäntöjä. Helsingissä Free Style Libre -glukosisensorien myöntäminen aloitettiin noin vuosi myöhemmin kuin muissa kaupungeissa ja tästä syystä myönnettyjen sensorien määrä on pienempi. Näkövammaisille diabeetikoille on tarjottu myös ääneen lausuvaa mittaria, mikäli veren glukosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä.

Free Style Libre -sensorin vuosikustannus on noin 1 400 euroa. Mikäli erillinen lukulaite on tarpeen, sen hinta on noin 60 euroa. Liuskoilla tehtävän mittauksen vuosikustannus on noin 240 euroa.

Parhailaan valmisteltavana olevan diabeteskeskushankkeen tavoitteena on tarjota diabeteksen hoitoa alueellisissa diabeteskeskuksissa terveysasemien, sisätautipoliklinikoiden ja HUSin yhteistyönä. Diabetespotilaiden kohdalla perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon raja häviää eikä kustannusten vertailu näiden välillä ole tarkoituksenmukaista.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 14.9.2021 § 199 antanut samaa asiaa koskevasta talousarvioaloitteesta (HEL 2021-002909) samansisältöisen lausunnon ja todennut, että erillistä määrärahaa ei tarvitse varata talousarvioon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.9.2021

HEL 2021-005583 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhdeksän muun valtuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaa käyttöön erityisongelmaisille, toimintakyvyltään alentuneille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat sensorimittarit verensokerin mittaamiseen. Aloitteessa myös ehdotetaan tehtäväksi vertailu siitä, mikä on kustannusero nykyiseen perusmittaamiseen verrattuna.

Glukoosisensorin myöntämiselle on Helsingissä käytössä myöntämiskriteerit, joiden perusteella sensori myönnetään insuliinipuutteisille tyyppin 1 diabetespotilaille, joilla on sormenpäämittaamista estävä toiminnanvajaus, esim. käsien toimintahäiriö, tai jos diabeetikon on työn vuoksi hankala tehdä sormenpäämittauksia. Asia on kirjattu Helsingin ohjeistukseen potilaiden valintakriteereistä FreeStyle Libre -sensoreihin. Tyyppin 1 diabeetikko saa Helsingissä Freestyle Libre -sensorit, jos hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen.

Glukoosisensorien myöntämisen kriteerit Helsingissä vastaavat muiden kaupunkien käytäntöjä. Helsingissä FreeStyle Libre -glukoosisensoreiden myöntäminen aloitettiin noin vuotta myöhemmin kuin muissa kaupungeissa, minkä takia myönnettyjen sensoreiden määrä on Helsingissä noin 10-20 prosenttia pienempi muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna. Tällä hetkellä glukoosisensoreita on Helsingissä myönnetty noin 3 000:lle diabeetikolle. Toimintakyvyn aleneman omaavia, käden toiminnan tai motoriikan häiriöstä kärsiviä diabeetikkoja on Helsingissä noin 100 henkilöä ja näkövammaisia diabeetikkoja noin 100 henkilöä.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille myös ääneen lausuvaa verengluukoosimittaria, mikäli verengluukoosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verengluukoosimittari on aina vaihtoehtona glukoosisensorimittaukselle, eli asiakas voi saada vain jommankumman mittauslaitteista käyttönsä. On huomattava, että kaikki näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukoosisensoria.

Glukoosisensoroinnin järjestelmä koostuu ihon alle asennettavasta olevasta anturista, joka mittaa glukoosiarvoja, sekä lähettimestä ja lukulaitteesta eli vastaanottimesta. Lukulaitteena voi käyttää älypuhelinta. Glukoosisensorit annetaan potilaille omahoitotarvikejakelusta (1 kpl/14 vrk) ja myös lukulaitteen saa hoitopaikasta, mikäli potilas ei käytä lukulaitteena omaa puhelintaan. FreeStyle Libre-sensoreiden vuosikustannus on noin 1 400 e /vuosi. Summa sisältää sensoreiden hinnan. Erillisiä asentamiskuluja glukoosisensoreiden käytöstä ei ole. Lukulaitteen kustannus noin 60 euroa, tosin useimmat potilaat eivät tätä tarvitse.

Mikäli glukoosisensoria ei käytetä, voidaan tyyppin 1 diabeetikon verensokeria seurata tavanomaisella verensokerimittarilla ja mittarin liuskoilla. Tyyppin 1 diabeetikko saa liuskoja tyyppillisesti kahdeksan kappaletta vuorokautta kohden eli vuodessa noin 2 920 liuskaa. Liuskan hinta on tyyppillisesti noin seitsemästä kymmeneen senttiä kappale, jolloin vuosikustannukset ovat noin 240 euroa. Glukoosisensorimittareiden vuosikustannukset ovat siis noin kuusinkertaiset liuskoihin verrattuna.

Helsingissä on käynnistetty diabeteskeskushanke, jonka tarkoituksena on keskittää insuliinipuutteisten diabetespotilaiden hoito alueellisiin diabeteskeskuksiin. Jatkossa myös glukosensorit myönnetään diabeteskeskuksista. Diabeteskeskuksissa tarjotaan potilaille diabeteksen hoitoa terveysasemien, sisätautipoliklinikoiden ja HUS:in yhteistyönä. Ensimmäisenä toiminta käynnistyy Kalasataman diabeteskeskuksessa, jonne syksystä 2021 lähtien keskitetään alueen diabetespotilaat myös erikoissairaanhoidosta.

On tärkeää, että toimintakyvyn aleneman omaavalla diabeetikolla on mahdollisuus hoitaa glukosimittaus omatoimisesti ja ylläpitää hyvää hoitotasapainoa. Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että Helsingin myöntämiskriteerien mukaan glukosensori myönnetään jo tällä hetkellä tyypin 1 diabeetikolle, mikäli hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen. Diabeteskeskustoiminta hälventää rajaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon suhteen diabetespotilaiden kohdalla, jolloin kustannusten vertailu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä ei ole tarkoituksenmukaista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset ja alentuneen toimintakyvyn omaavat diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukosensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksestä johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten tai toimintakyvyltään alentuneiden diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimittaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin
juha.ahonen(a)hel.fi

Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi

§ 729

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi terapiaa tarvitsevien auttamisesta Kelan tukeman terapeutin etsimisessä

HEL 2021-005710 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Samalla kaupunginhallitus kehotti sote-toimialaa selvittämään yhdessä Kelan kanssa, miksi monet jättävät Kelan osoittaman kuntoutuspsykoterapian hyödyntämättä, ja jos ilmenee, että se johtuu juuri vaikeuksista terapeutin etsimisessä, sote-toimiala vastaavasti vahvistaisi sen tueksi tarkoitettuja palvelujaan ja niistä kertovaa viestintää

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään päätösesitykseen:

”Samalla kaupunginhallitus kehottaa sote-toimialaa selvittämään yhdessä Kelan kanssa, miksi monet jättävät Kelan osoittaman kuntoutuspsykoterapian hyödyntämättä, ja jos ilmenee, että se johtuu juuri vaikeuksista terapeutin etsimisessä, sote-toimiala vastaavasti vahvistaisi sen tueksi tarkoitettuja palvelujaan ja niistä kertovaa viestintää.”

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 5.5.2021 Vihreään valtuustoryhmän ryhmäaloitetta terapiatakuun toteuttamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottaman toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voisi auttaa terapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman terapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa."

Psykoterapian tarpeen arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan suositus psykoterapian muodosta ja suuntauksesta.

Helsingin kaupungin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa asiakasta hoitava työntekijä tai psykoterapia-arvion tehnyt työntekijä tukee asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeuteihin yhdessä asiakkaan kanssa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa järjestetään lisäksi "Miten hakeudun psykoterapiaan" -etäryhmiä sekä annetaan psykoterapiaan hakeutuville asiakkaille kirjalliset ohjeet.

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjautuvat psykoterapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäyntien kautta. Terveysaseman mielenterveys- ja päihdesairaanhoitaja tukee ja neuvoo asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Hakeutumisen tuessa hyödynnetään mm. HUSin Mielenterveystalo-portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimesitään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

04.10.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 7.9.2021

HEL 2021-005710 T 00 00 03

Toivomusponsi liittyy vihreiden ryhmäaloitteeseen terapiatakuun toteutumisesta, johon sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut lausunnon 2.2.2021 § 24. Valtuusto edellyttää selvitystä siitä, miten kaupunki voisi auttaa psykoterapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman psykoterapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa.

Lausuntoa on pyydetty 15.9.2021 mennessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kelan tukemaa psykoterapiaa tarjoavat Valviran hyväksymät ja rekisteröimät psykoterapeutit, jotka toimivat joko yrittäjinä tai jonkin palveluja tuottavan yrityksen palveluksessa. Kelan tukemaa psykoterapiaa on mahdollista saada joko kuntoutuspsykoterapiana tai vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiana. Psykoterapeutin tulee olla Kelan palveluntuottajalistalla. Kuntoutuspsykoterapian ja vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapian palveluntuottajista on omat listansa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuntoutuspsykoterapian tavoitteena on edistää kuntoutujan työ- ja opiskelukykyä sekä tukea opintojen edistymistä, työelämässä pysymistä, työelämään siirtymistä tai sinne palaamista. Kelan tukea kuntoutuspsykoterapiaan voi saada 16-67-vuotias henkilö, jonka työ- tai opiskelukyky on uhattuna mielenterveyden häiriön vuoksi. Psykiatrian erikoislääkäri arvioi kuntoutuspsykoterapian tarpeen. Tuen edellytyksenä on, että kuntoutuja on ennen kuntoutuspsykoterapiaan hakeutumista saanut vähintään kolme kuukautta asianmukaista hoitoa mielenterveyden häiriön toteamisen jälkeen.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen psykoterapian tavoitteena on, että kuntoutuja kykenee mielenterveyden häiriön aiheuttamista huomattavista vaikeuksista huolimatta tekemään töitä tai selviytymään arkielämän toiminnoista paremmin. Psykiatri arvioi yhdessä kuntoutujan kanssa psykoterapian tarpeen ja soveltuvuuden kuntoutussuunnitelmassa. Kuntoutuksen tavoitteena on tukea kuntoutujan suoriutumista ja osallistumista. Vaativaan lääkinälliseen kuntoutukseen ovat oikeutettuja alle 65-vuotiaat.

Kelan tukemiin psykoterapioihin ohjataan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen psykiatria- ja päihdepalveluista noin 1000 asiakasta vuodessa. Tämän lisäksi palvelusetelinä (aiemmin ostopalveluna) järjestettävässä kuntoutuspsykoterapiassa käy vuosittain noin 100 asiakasta. Lyhytpsykoterapian palveluseteli on myönnetty 1.1.-31.8.2021 välisellä ajalla noin 350 asiakkaalle. Myös HUS, yksityissektori, työterveyshuolto ja YTHS ohjaavat asiakkaitaan Kelan tukemaan psykoterapiaan.

Psykoterapian tarpeen arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana, ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan myös suositus psykoterapian muodosta ja suuntauksesta. Psykoterapian tuloksellisuuteen vaikuttaa psykoterapian viitekehysten ja käytettävien menetelmien lisäksi oleellisesti psykoterapeutin ja potilaan välinen yhteistyösuhde, ja asiakkaan onkin pohdittava psykoterapeutin pohjakoulutuksen, työkokemuksen, erityisosaamisen ja työskentelytavan merkitystä psykoterapeutin valinnassa.

Helsingin kaupungin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa asiakasta hoitava työntekijä tai psykoterapia-arvion tehnyt työntekijä tukee asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeutteihin yhdessä asiakkaan kanssa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa järjestetään lisäksi ”Miten hakeudun psykoterapiaan” – etäryhmiä sekä annetaan psykoterapiaan hakeutuville asiakkaille asiasta kirjalliset ohjeet.

04.10.2021

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjautuvat psykoterapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäytien kautta. Näissä tilanteissa asiakasta psykoterapeutin etsimisessä tukee ja neuvoo terveysaseman mielen-terveys- ja päihdesairaanhoidaja. Hakeutumisen tukemisessa hyödynnetään muun muassa HUSin Mielenterveystalo -portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Tällä hetkellä suurimpana haasteena psykoterapiaan hakeutuvan asiakkaan näkökulmasta on ensisijaisesti se, että psykoterapeutteja ei ole saatavilla riittävästi tarpeeseen nähden.

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 730

Kiinteistö Oy Auroranlinnan vuokrausehtojen muuttaminen

HEL 2021-010004 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa kaupunginvaltuuston 24.10.2001, § 302 hyväksymää Kiinteistö Oy Auroranlinnan perustamispäätöksessä määriteltyä huoneistojen vuokrauksen määräaikaaisuutta koskevaa periaatetta siten, että huoneistojen vuokrauksen määräaikaaisuudesta luovutaan. Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että Kiinteistö Oy Auroranlinna voi jatkossa itse määritellä huoneiston vuokrauksessa sovellettavat ehdot.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että voimassa olevan omistajastrategian mukaisesti Kiinteistö Oy Auroranlinna ei tavoittele voittoa tai tuloutta kaupungille rahaa, vaan vuokrat ja niiden mahdolliset korotukset suunnataan asuntokannan korjaukseen ja ylläpitoon tai muuhun oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Vastaehdotus:

Minja Koskela: "Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että voimassa olevan omistajastrategian mukaisesti Kiinteistö Oy Auroranlinna ei tavoittele voittoa tai tuloutta kaupungille rahaa, vaan vuokrat ja niiden mahdolliset korotukset suunnataan asuntokannan korjaukseen ja ylläpitoon tai muuhun oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Auroranlinna

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää muuttaa kaupunginvaltuuston 24.10.2001, § 302 hyväksymää Kiinteistö Oy Auroranlinnan perustamispäätöksessä määriteltyä huoneistojen vuokrauksen määräaikaisuutta koskevaa periaatetta siten, että huoneistojen vuokrauksen määräaikaisuudesta luovutaan. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Kiinteistö Oy Auroranlinna voi jatkossa itse määritellä huoneiston vuokrauksessa sovellettavat ehdot.

Esittelijän perustelut

Kiinteistö Oy Auroranlinna

Helsingin kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Auroranlinnan (yhtiö) koko osakekannan. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia omistaa ja hankkia omistukseensa tai vuokraoikeudella hallita tontteja, omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia sekä omistaa ja hankkia omistukseensa asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja käydä niillä kauppaa. Yhtiö antaa hallitsemansa huoneistot vuokralle. Yhtiön toimialana on lisäksi Helsingin kaupungin tai sen tytäryhtiöiden omistamien asuntojen välittäminen vuokralle ja näihin asuntoihin liittyvät hallinnointipalvelut sekä asuntojen hallinnointipalveluiden tuottaminen Helsingin kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille.

Kaupunginvaltuusto on 24.10.2001, 302 § päättänyt vuokra-asuntojen tarjontaan perustuvan yhtiön Kiinteistö-oy Auroranlinnan perustamisesta. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että perustettavan yhtiön toiminnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Kaikki asunnot vuokrataan markkinavuokralla.
- Fuusion jälkeen hankitut uudet asunnot vuokrataan määräaikaisilla vuokrasopimuksilla.
- Asunnot, joita ei tarvita kaupungin työsuhteasunnoiksi, vuokrataan yleisille vuokramarkkinoille tai kaupunginhallituksen erikseen päättämän tarkoituksen mukaisesti.

Päätöksen perusteluissa on yhtiön asuntojen käyttötarkoituksesta sekä asunnonjaosta kirjattu seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- Joustavuuden vuoksi yhtiön asunnot vuokrattaisiin aina määräajaksi, esim. 3–5 vuodeksi. Jotta omaisuus voidaan realisoida on määräaikaisuus välttämätöntä niissä tapauksissa, joissa asunnon rahoitus perustuu pääomalainaan. Nykyisten työsuhdeasunto käytössä olevien huoneistojen kohdalla noudatetaan kuitenkin nykyistä käytäntöä. Uudet työsuhdekäyttöön osoitettavat asunnot vuokrataan ao. hallintokunnalle määräaikaisena. Työsuhdeasukkaan vuokrasuhteen ehdot päätetään Khssa.
- Asuntojen osoittaminen eri käyttötarkoituksiin samoin kuin asunnonjaon periaatteet päätetään Khssa.
- Asunnot, joita ei tarvita työsuhdeasunnoiksi, vuokrataan joko suoraan vuokralaisille yleisten vuokramarkkinoiden menettelyin tai tiettyyn Khn erikseen päättämään erikoistarkoitukseen, jollainen voi olla esimerkiksi kaupungin elinkeinopolitiikan tukeminen. Vuokrasuhteet ovat määräaikaisia ja vuokrat markkinavuokria. Yleiseen käyttöön tarkoitettujen asuntojen vuokralaisvalinnan suorittaa yhtiö. Kaupunginhallituksen päättämässä erikoistarkoituksissa noudatetaan päätöksessä mainittua menettelyä.

Vuokrasuhteen määräaikaisuudesta luopuminen

Yhtiön kaupunginhallituksen konsernijaostolle raportoitavaksi asetettu tavoite on, että yhtiön vuokra-asuntojen taloudellinen käyttöaste on vähintään 97 %, huomioon ottaen peruskorjauksessa olevien kiinteistöjen tyhjillään olo. Yhtiön käyttöaste on kevään 2021 aikana laskenut aiempien vuosien noin 97 %:n tasosta. Heinäkuun 2021 käyttöaste oli noin 95 %, mitä on pidettävä huolestuttavana tasona.

Käyttöasteen heikkeneminen on havaittu Kiinteistötieto Oy:n raportin (KTI asuntovuokravertailu 2021) mukaan yleisestikin pääkaupunkiseudun markkinoilla, mutta yhtiön asuntojen osalta suurimmaksi haluttavuutta heikentäväksi tekijäksi asuntojen vuokrauksessa on arvioitu vuokrasopimusten määräaikaisuus. Määräaikaisuus vähentää merkittävästi kiinnostusta yhtiön asuntoihin jo niiden ilmoitusvaiheessa. Lisäksi vuokrasuhteen määräaikaisuus mietityttää vuokralaisehdokkaita usein vielä vuokraustilanteessa, vaikka asunto muilta osin olisi todettu vastaavan vuokralaisehdokkaan tarpeita. Tietoisuus määräajan päättymisestä lisää vuokralaisen halua hakeutua toiselle vuokranantajalle, vaikka asunto edelleen vastaisi asumistarpeita, koska vuokralaiselle on mahdollista ilmoittaa mahdollisuudesta jatkosopimukseen vasta muutama kuukausi ennen määräajan päättymistä.

Lisäksi voidaan todeta, että yhtiöllä ei enää ole perustamispäätöksessä mainittua pääomalainaa, jonka vuoksi määräaikaisuus on katsottu välttämättömäksi. Myöskään perustamispäätöksessä mainittu yhtiön omaisuuden realisointiin liittyvä joustavuus ei ole yhtiön nykytoiminnan

kannalta perusteltu. Yhtiön yleisille vuokramarkkinoille vuokrattujen huoneistojen vuosittainen vaihtuvuus on noin 22 %, joka on käytännössä selvästi ylittänyt kaupungin vuokra-asuntotarpeen.

Vuokrasopimusten määräaikaisuus, jonka on yhtiön perustamisen aikaan uskottu tuovan joustavuutta yhtiön toimintaan ja edesauttavan tyydyttämään Helsingin kaupungin työsuhteasentojen tarpeen, vaikeuttaa nykyisin yhtiön toimintaa sekä sellaisten asumispalveluiden tuottamista helsinkiläisille, jollaisia helsinkiläiset haluavat ja tarvitsevat. Tämän johdosta on perusteltua luopua vuokrasopimusten määräaikaisuuden vaatimuksesta.

Jatkossa on tarkoituksenmukaista, että yhtiö voi itse määritellä vuokrauksen käytännön ehdot. Kaupungin mahdolliset linjaukset ja suositukset vuokrauksen ehdoista voidaan tarpeen mukaan päättää yhteisökohtaisessa omistajastrategiassa.

Toimivalta

Hallintosäännön mukaan 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamus henkilölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kiinteistö Oy Auroranlinna

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Konserniohjaus

Päätöshistoria

04.10.2021

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 702

HEL 2021-010004 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

20.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

§ 731

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 39

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto 28.9.2021

- ruotsinkielinen jaosto 28.9.2021

kaupunkiympäristölaikunta 28.9.2021

- ympäristö- ja lupajaosto 30.9.2021

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 28.9.2021

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 30.9.2021

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos 30.9.2021

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

04.10.2021

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.10.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 724, 725, 726, 727, 728, 729 ja 731 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 723 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

04.10.2021

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 723 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

04.10.2021

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);

04.10.2021

2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10

04.10.2021

Käyntiosoite: 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puhelinnumero: Pohjoisesplanadi 11-13
09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 730 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.10.2021

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

04.10.2021

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Reetta Vanhanen

Jussi Halla-aho

Maarit Vierunen

Minja Koskela

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 19.10.2021.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566